

REFERAT Magistraten_2018-21 d. 26-11-2018

Mødedato Mandag d. 26. november 2018 kl. 17:00

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren.....	3
Omdannelse af ungeråd til ungeforum i 2019.....	4
Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt om indkøb med social bundlinje.....	7
Lønredegørelse 2018.....	11
Redegørelse om lovhjemmel til at indhente oplysninger (Kontrolenheden).....	12
FSB Ungdomsboliger - ansøgning om fritagelse fra grundskyld.....	14
CBS Nimbus Kollegiet - ansøgning om fritagelse fra grundskyld.....	16
FB's klubhus i Generationernes by.....	18
Principper for økonomistyring for Frederiksberg Kommune 2018.....	20
3. forventede regnskab 2018.....	22
Administrativ organisering.....	32
Generationernes By: Modernisering af Ingeborggården og Frederiksberg Boldklub - bevilling.....	35
Delstatus på smart sundhed - implementering af CURA.....	37
Ansøgning om indtægtsbevilling vedr. Borgmester Fischers Vej.....	42
Beskæftigelsesplan 2019.....	43
Forankring af ny mønsterbryderpulje målrettet børn i alderen 0-6 år.....	46
Udearealer Skolen på Nyelandsvej.....	50
Skolen på Grundtvigsvej - færdiggørelse og juridisk efterspil.....	52
Skybrudsprojekt og nye kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej - anlægsbevilling.....	55
Indkøb af eldrevne komprimatorbiler i perioden 2019-23.....	58
Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021.....	62
Bevilling af projekteringsmidler til nye anlæg i budget 2019.....	65
Byggesagsgebyr 2019.....	67
Forslag til lokalplan 218 for Frederiksberg Forsyning Stæhr Johansens Vej 38.....	69
Disponering af pulje til begrønning og udskiftning af træer.....	72
Disponering af pulje til offentlige legepladser 2019 og anlægsbevilling til legepladsen Kejserinde E.....	74
Disponering af pulje til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde 2019.....	77
Disponering af pulje til fortovsrenovering 2019.....	79
Disponering af pulje til slidlag 2019.....	82
Betty Nansens Allé - Fælles Landskabsplan.....	85
Godkendelse af vandpriser, vandafledningsafgift samt leveringsbestemmelser for Frederiksberg Kl.....	88
Disponering af pulje til træer ved kommunens indfaldsveje 2019.....	91
Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om ændring af kriterier for byfornyelse.....	93
Ny byfornyelsesstrategi 2019-22.....	98
Anlægsbevilling til fælles gårdanlæg i karré 41.....	100
Frederiksberg forenede Boligselskaber, afd. Tartuhus, renoveringsprojekt etape II, skema A.....	103
C.F. Richs Vej 103, Frederiksberg forenede Boligselskaber, godkendelse af endelig anskaffelsessun.....	107
Disponering af midler til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019.....	110
Lukket.....	116

Lukket.....	117
Lukket.....	118

Punkt 422: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-18

Sagsfremstilling

a)

Om vurdering af muligheder for udbud af kommunens ESDH-system

En orientering fra forvaltningen blev taget til efterretning.

b)

Status vedrørende plan for konkurrenceudsættelse af egne opgaver

En status om planen for konkurrenceudsættelse af egne opgaver blev taget til efterretning, idet forvaltningen planlægger at forelægge en egentlig sag i februar 2019.

c)

Om Kommunalbestyrelsens talere ved Ældrekoncerterne 2019

Der var enighed om, at talerne ved Ældrekoncerterne i 2019 fordeles på valggrupperne som i januar 2018.

d)

Om venskabsbymødet 2019 i Bærum, Norge

Der var enighed om, at Frederiksberg Kommune ved venskabsbymødet i Bærum i maj 2019, hvor temaet er ”Fremtidens byer”, igen som i 2017 sender 5 deltagere (Borgmesteren, formanden for By-og Miljøudvalget samt 2. Viceborgmesteren eller en anden repræsentant fra AØBFÅ-gruppen) samt to embedsmænd (Kommunaldirektøren og By- og Miljødirektøren).

Det blev taget til efterretning, at Musikhøjskolen varetager opgaverne ved næste års ungedelegation til mødet i Bærum, da aldersgruppen i 2019 er 19–25 år, og da temaet er opbygget over en kreativ workshop for sangere og musikskrivere.

e)

Om valgresultatet fra Uppsala

Forvaltningen blev anmodet om at eftersende valgresultaterne fra kommunens venskabsby i Sverige Uppsala.

Punkt 423: Omdannelse af ungeråd til ungeforum i 2019

00.22.04-A08-1-18

Resume

Ved budgetforliget 2019 var partierne enige om at arbejde med et Ungeforum som afløser af Ungerådet i 2019 og 2020 med det formål at engagere unge i det lokale demokrati. Det blev besluttet, at forvaltningen udarbejder et konkret forslag til rammerne for Ungeforums arbejde, som forelægges Magistraten.

Beslutning

Magistraten indstiller, at

1. Ungerådet nedlægges pr. 1. januar 2019 og erstattes med et Ungeforum, jf. sagsfremstillingen.
2. Ungeforum forankres i Børne- og Ungeområdet, som sikrer koordinering med andre områder, herunder Ungecentret.
3. Ungeforum evalueres af Magistraten senest i efteråret 2020 med henblik på at afgøre, hvorvidt ordningen skal fortsætte.

Bilag tilrettes redaktionelt til Kommunalbestyrelsens møde.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Ungerådet nedlægges pr. 1. januar 2019 og erstattes med et Ungeforum jf. sagsfremstillingen
2. Ungeforum forankres i Børne- og ungeområdet, som sikrer koordinering med andre områder
3. Ungeforum evalueres af Magistraten senest i efteråret 2020 med henblik på at afgøre, hvorvidt ordningen skal fortsætte.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog med Budget 2014 at etablere et Ungeråd – i første omgang for en toårig periode – med henblik på at styrke de unges medindflydelse på udviklingen på Frederiksberg. I 2016 blev det besluttet, at Ungerådet skulle fortsætte med enkelte vedtægtsændringer, og at der skulle ske en fornyet evaluering i sommeren 2018 med henblik på at afgøre, om Ungerådet skulle gøres permanent.

I aftalen om Budget 2019 år indgår følgende: "*Partierne er enige om at arbejde med et Ungeforum som afløser af ungerådet i 2019 og 2020, hvor der arbejdes med at engagere unge i det lokale demokrati. Forvaltningen udarbejder et konkret forslag til rammerne for Ungeforums arbejde, som forelægges Magistraten.*"

Ungerådets arbejde har i flere perioder været udfordret af frafald og for få medlemmer til at være beslutningsdygtige og til at løfte opgaven. På grund af de mange muligheder og de unges mange aktiviteter er deres tidsperspektiv og engagement kendetegnet ved mange idéer og kreativitet, men ofte af kortere varighed. Dette mønster har passet dårligt sammen med strukturen som et traditionelt råd.

Ungerådet har givet deres input til, hvordan et fremtidigt Ungeråd bør se ud og har peget på et Ungeforum med en række karakteristika som den rigtige model for et fremtidigt ungeråd. Partierne har på den baggrund i Budget 2019 besluttet at afsætte 250.000 kr. i 2019 og 200.000 kr. i 2020 til opstart (inkl. en lokal festival) og forsøgsvis indførelse af Ungeforum til afløser af Ungerådet.

På baggrund af Ungerådets bemærkninger samt Magistratens tidligere drøftelser om et Ungeforum foreslår forvaltningen følgende:

Struktur for Ungeforum

Der foreslås følgende struktur for Ungeforum:

- Alder: Medlemmerne skal være mellem 14 og 25 år på tidspunktet, hvor de bliver udpeget/valgt ind
- Udpegning: Der udpeges ét medlem fra hver af Frederiksbergs uddannelsessteder, dvs. ca. 25 personer ialt. Der er ikke bopælskrav for disse udpegede medlemmer, men krav om tilknytning til uddannelsesstedet. I forbindelse med

udpegningen foreslås det, at det - på uddannelsessteder med elevråd - er elevrådet, der udpeger repræsentanten. Hvis der ikke er et elevråd, afgør institutionens leder hvem/hvordan der udpeges. Det tidligere forslag om, at der - ud over uddannelsessteder også skal være repræsentanter for Musikskole, idrætsklubber mv. - bortfalder, da antallet af udpegede medlemmer blot med uddannelsessteder vil udgøre ca. 25 unge.

- Generalforsamling og valg: Ud over de udpegede fra uddannelsesinstitutionerne, vælges op til fem medlemmer og op til 10 suppleanter på en årlig åben generalforsamling for to år ad gangen med mulighed for løbende supplering, således at der er op til 30 medlemmer i Ungeforum. Der er bopælskrav for de valgte medlemmer. Det foreslås, at generalforsamlingen afholdes en gang årligt i marts/april, og at alle unge på Frederiksberg mellem 14 og 25 år inviteres til generalforsamlingen. For nærmere detaljer om forslag til mødeafholdelse mv., se Retningslinjer for Ungeforum i bilagene.
- Samarbejde med kommunen: Ungeforum opererer uden sekretariatsbetjening, men med en ungekonsulent fra Børne- og Ungeområdet som kontaktperson. Der er afsat 50.000 kr./årligt hertil. I opstartsfasen er kontaktpersonen aktiv medspiller for herefter at trække sig tilbage og overlade styringen til Ungeforum
- Formandskab: Ungeforum vælger blandt sine medlemmer en mindre gruppe (3-5 personer), der er Ungeforums talerør og tager sig af de administrative opgaver, herunder kontakten til Frederiksberg Rådhus og besvarelse af høringsanmodning
- Ungeforums økonomi: Ungeforum får årligt en sum penge stillet til rådighed (100.000 kr. i hvert af årene 2019 og 2020) som - efter formandskabets godkendelse - kan bruges til aktiviteter for unge på Frederiksberg. Derudover kan Ungeforum og andre interesserede søge om yderligere midler fra en pulje på 50.000 kr. til konkrete og definerede projekter og arrangementer for unge på Frederiksberg.
- Ungeforum benytter KU.BE som mødested og arbejder videre på at finde et fast mødested med eget lokale, evt. i deling med de øvrige råd, ungdomspartierne eller andre frivillige grupper.
- Ungeforum har ingen vedtægter, men en kort beskrivelse af formål og retningslinjer, herunder om mødeafholdelse mv.

Forvaltningen har, på Ungerådets opfordring, undersøgt, om der er mulighed for at give mødediæt til medlemmerne for at sikre mødedeltagelse. Dette er ikke muligt. Der henvises til redegørelse herom i bilag.

Det foreslås, at Ungeforum evalueres af Magistraten senest i efteråret 2020 med henblik på at afgøre, hvorvidt ordningen skal fortsætte.

Forvaltningsmæssig forankring af Ungeforum

Da Ungerådet blev etableret i 2014, blev sekretærfunktionen forankret på biblioteket på grund af det daværende projekt "Biblioteksfødekæden". Dette projekt havde blandt andet til formål at understøtte udviklingen af medborgerskab og faglig parathed i projekter rettet mod førskole, indskoling, mellemskole, udskoling samt ungdomsuddannelser. Til projektet var tilknyttet en projektleder, der havde erfaring med projekter for og med unge. Da projektlederen stoppede i august 2016, fortsatte sekretærfunktionen på biblioteket. Det er forvaltningens erfaring gennem de sidste knap 4 års arbejde med Ungerådet, at unge har en anden tilgang end andre "borgergrupper" m.h.t., tidshorisont, arbejdsform, kommunikationsflader etc. Det anbefales derfor, at det er medarbejdere med erfaring med målgruppen, herunder også brug af sociale medier, der udpeges til opgaven som kontaktperson/sekretærfunktion. Arbejdet med fælleselevrådet, som er et råd for elevrådsformændene på tværs af folkeskolerne, er forankret hos en ungekonsulent i Børne- og ungeområdet, og det foreslås at Ungeforum forankres samme sted med relevant koordinering til og understøttelse fra øvrige områder. Det forberedende arbejde til Ungerådet har været forankret i Juridisk Afdeling, f.eks. i forbindelse med vedtægtsændringer og politiske forelæggelser samt i forhold til kontakten til rådhuset. Juridisk Afdeling vil fortsat bistå med løsning af eventuelle juridiske problemstillinger.

Processen for opstart

Det foreslås at inddrage de medarbejdere, der skal stå for opstarten og faciliteringen af Ungeforum i tilrettelæggelsen af opstartsprocessen. Overordnet foreslås, at de indledende forberedelser påbegyndes i januar 2019 med henblik på at kunne lave en oplysningskampagne for kommunens unge i februar-marts og afholde generalforsamlingen i starten af april 2019.

Økonomi

Der er afsat 250.0000 kr. i 2019 og 200.000 kr. i 2020 til realiseringen af Ungeforum.

Borgmesterpåtegning

Ja

Behandling

Magistraten den 19. november 2018. Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Bilag

Retningslinjer for Ungeforum

Muligheden for udbetaling af mødediæter til Ungerådet

Det nuværende Ungeråds vedtægter

Liste over uddannelsessteder

Punkt 424: Forslag til beslutning fra rådmand Lone Loklindt om indkøb med social bundlinje

88.00.00-G01-4-17

Resume

På kommunalbestyrelsens møde den 11. juni 2018 blev der fremsat et beslutningsforslag fra rådmand Lone Loklindt vedrørende kommunens anvendelse af socialøkonomiske virksomheder.

En sag til besvarelse blev forelagt Magistraten den 24. september 2018, hvor der blev orienteret om de lovgivningsmæssige rammer, kommunens hidtidige indsats på området samt anvendelsen af sociale hensyn i kommunens standardkontrakter og Indkøbspolitik. Magistraten udsatte sagen den 24. september 2018 med anmodning om, at sagen blev forelagt sammen med kommunens indkøbspolitik senere på året.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen anmodes om forslag til initiativer, der kan sikre gennemførelse af kommunens indkøbspolitik vedr. indkøb med social bundlinje, herunder overvejelser om kommunikation, og hvordan CSR-forhold konkret kan vægtes.

Indstilling

Udbud & Indkøb indstiller,

1. at beslutningsforslaget tiltrædes med sigte på at arbejde videre med allerede igangsatte initiativer vedrørende indkøb med social bundlinje - samt
2. at dette sker inden for rammerne af den gældende Indkøbspolitik tiltrådt i forbindelse med Budgetforliget for 2017.

Sagsfremstilling

Magistraten fik forelagt et udkast til behandling af sagen den 24. september 2018, men valgte at udsætte sagen med henblik på at forelægge sagen til senere på året sammen med kommunens Indkøbspolitik.

I forbindelse med Handlingsplanen for Udbud 2017-2020 blev et revideret oplæg til kommunens Indkøbspolitik tiltrådt ved Budgetforliget for 2017. Et af fokuspunkterne i Indkøbspolitikken er hensyntagen til CSR-forhold med fokus på i bred forstand at løfte et socialt ansvar.

Det drejer sig bl.a. om følgende:

- Miljøforhold - samt
- Klausuler i kommunens kontrakter, herunder sociale klausuler.

Frederiksberg Kommune har en rummelig indkøbspolitik, der overordnet set sætter rammerne for samarbejdet med det private sektor - og blandt andet giver mulighed for at lægge vægt på sociale forhold og samarbejde med virksomheder ift. at løfte et socialt ansvar.

Indkøbspolitikken understøtter på den måde de overordnede retningslinjer i udbudsloven, der blandt andet sætter fokus på mulighederne for at inddrage sociale forhold, når en offentlig myndighed udbyder og tildeler en kontrakt.

I sagen forelagt Magistraten den 24. september beskrives mulighederne for at reservere kontrakter til virksomheder, der opfylder en række sociale krav, herunder muligheden for at reservere kontrakter til beskyttede værksteder.

Kommunen har dog herudover mulighed for at tage sociale hensyn på andre måder, end ved at stille krav til en særlig virksomhedsform.

Det drejer sig om følgende:

- Egnethed- eller udvælgelseskriterier
- Tildelingskriterier
- Kontraktvilkår
- Opdeling i delkontrakter

Ved udbud skal virksomheder for det første ofte opfylde visse egnetheds- eller udvælgelseskriterier, som grundlag for at blive vurderet som egnede til at varetage en given opgave. Ved opgaver inden for social-, sundheds, og arbejdsmarkedsområdet mv. kan kommunen f.eks. lægge vægt på tilbudsgivers erfaring og kompetencer med den pågældende opgave.

For det andet er der mulighed for at lægge vægt på sociale forhold i forbindelse med tildeling af aftalen.

Tildelingskriterierne beskriver således de forhold, som kommunen vil lægge vægt på i forbindelse med tildelingen. Der er her mulighed for at lægge vægt på en given løsning, f.eks. ansættelse af langtidsledige. Det er her centralt, at der vurderes på en konkret løsning og ikke på virksomhedens generelle forhold.

For det tredje har Kommunen mulighed for at stille en række klausuler om brug af f.eks. lærlinge, praktikanter, langtidsledige o.l. i opgaveløsningen. Brugen af sådanne klausuler er allerede reguleret i kommunens indkøbspolitik. Endelig skal det overvejes, om en kontrakt skal opdeles i delkontrakter, således at mindre virksomheder kan byde på opgaven. Kommunen er forpligtet til dette, når det gælder udbud ved indkøb over EU's tærskelværdier, men dette kan ligeledes gøres ved mindre indkøb. Kommunen kan ligeledes lægge op til og acceptere, at socialøkonomiske virksomheder fungerer som underleverandør til en hovedleverandør.

Ovenstående kan selvsagt kombineres og rummes inden for kommunens Indkøbspolitik med sigte på anvendelse i forhold til konkrete udbud.

Konkrete udbud kan bl.a. ske med inspiration fra kommunens brede netværk til andre kommuner, men også via dialog med arbejdsgiver- og interesseorganisationen for kooperative og socialøkonomiske virksomheder i Danmark, Kooperationen. Kooperative virksomheder er virksomheder, der bygger på forskellige former for fællesskab, såsom andelsselskaber, aktieselskaber samt foreninger og fonde. Kooperationen har i dag 106 medlemsvirksomheder og er dermed en central aktør ift. samarbejde med socialøkonomiske virksomheder.

Sammenfattende giver kommunens Indkøbspolitik allerede mulighed for at vægte sociale forhold ifm. udbud.

Mulighederne for at realisere dette i praksis kan blandt andet afdækkes via tæt dialog med markedet før den egentlige udbudsproces.

På denne baggrund anbefaler forvaltningen, at beslutningsforslaget imødekommes.

Sagsfremstilling til Magistraten den 24. september 2018:

På Kommunalbestyrelsens møde den 11. juni 2018 blev følgende beslutningsforslag fremsat fra rådmand Lone Loklindt vedrørende kommunens anvendelse af socialøkonomiske virksomheder:

"Forslag til beslutning om revision af kommunens indkøbspolitik med henblik på at stille krav om leverandørernes sociale ansvar.

Det er tid at tænke mere socialt ansvar ind i kommunens indkøbspolitik. Frederiksberg Kommune køber ind for mere end 1 milliard kr. om året, og selvom vi stiller visse krav om miljø og overenskomster, er det på tide at bruge vores indkøbsmuskel til at sikre et positivt afkast på flere bundlinjer, herunder ikke mindst den sociale. Vi vil have alle med i fællesskabet og i en tid, hvor arbejdsmarkedet buldrer afsted og kommunens økonomi er under pres, er der brug for, at vi hjælper alle med at blive en aktiv del af samfundet. Det kan blandt andet ske gennem samarbejde med socialøkonomiske virksomheder.

Lad os kigge til kommuner, som har erfaring med at stille krav om socialt ansvar til deres leverandører, enten ved at udbyde særlige varegrupper og services til socialøkonomiske virksomheder eller til virksomheder, som kan dokumentere, at de løfter et socialt ansvar lokalt."

Forvaltningen skal til beslutningsforslaget anføre følgende:

Indledningsvis bemærkes, at der med socialøkonomiske virksomheder i *EU-sammenhænge* ofte forstås virksomheder, der driver erhverv med det formål - gennem sit virke og indtjening - at fremme særlige sociale- og samfundsgavnige formål. I *Danmark* kan virksomheder også vælge at lade sig registrere som socialøkonomisk virksomhed efter Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder (LOV nr. 711 af 25/06/2014).

I udbudsloven er der en afgrænsning af, hvornår den offentlige sektor har mulighed for at indgå et samarbejde, hvor der lægges særlig vægt på denne *virksomhedsform*. I udbudsloven omtales sådanne virksomheder, som "*sociale organisationer*", og er kendetegnet ved, at de udelukkende beskæftiger sig med varetagelse af tjenesteydelser for den offentlige sektor på sundheds-, social- og kulturområdet, samt overholder og opfylder en række krav vedrørende udbyttefordeling, samt ledelses- og ejerskabsstruktur.

Det skal dog her bemærkes, at der ikke er fuldstændig sammenfald mellem den danske definition af *socialøkonomiske virksomheder*, der fremgår af Lov om registrerede socialøkonomiske virksomheder, og definitionen, der fremgår af udbudsloven. Samtidig er der *ikke* krav om, at virksomheden registrerer sig som socialøkonomisk virksomhed for at kunne benytte denne betegnelse.

I udbudsloven er der to muligheder for at lægge vægt på selve virksomhedsformen i forbindelse med tildeling af en aftale. For det *første* har kommunen mulighed for at reservere kontrakter til virksomheder, der opfylder udbudslovens definition på en social organisation. Denne mulighed er dog forbundet med en begrænsning, da virksomheden efterfølgende ikke kan tildeles en lignende kontrakt i løbet af de næste tre år af den pågældende ordregiver.

En *anden* mulighed relaterer sig til reservering af kontrakter til beskyttede værksteder, hvor det er en forudsætning, at minimum 30 pct. af virksomhedens ansatte er handicappede eller på anden måde har fysiske eller psykiske begrænsninger. Det er her vigtigt at understrege, at det netop skal dreje sig om personer, der er ansatte i denne virksomhed og ikke f.eks. støttet aktivering.

Kommunen har dog herudover mulighed for at tage *sociale hensyn* på andre måder, end ved at stille krav til en særlig virksomhedsform.

Nedenfor gives eksempler på samarbejde med socialøkonomiske virksomheder i Frederiksberg Kommune.

Udviklingen i socialøkonomiske initiativer

Frederiksberg Kommunes tilgang til at understøtte udviklingen af socialøkonomi foregår på flere områder. Tendensen er generelt, at antallet af socialøkonomiske virksomheder er stigende. Hvert år etableres op mod 150-200 nye virksomheder i Danmark, men markedet for socialøkonomiske produkter og services er dog fortsat begrænset.

Generelt er der en del socialøkonomiske virksomheder indenfor mad og catering, men også på områderne information, kommunikation og undervisning findes en række socialøkonomiske virksomheder.

Som supplement hertil gælder, at omkring 1/3 af alle små og mellemstore virksomheder i dag tager et socialt ansvar i form af beskæftigelse af udsatte borgere med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet - og dermed er den brede socialøkonomi en væsentlig faktor for både vækst og velfærd.

Konkret har kommunen i dag et samarbejde med virksomheden Glad Fonden, der driver Café Glad i KU.BE. Forud for denne aftale havde forvaltningen dialog med andre socialøkonomiske virksomheder med kompetencer på caféområdet. Derudover varetager Glad Fonden som supplement til cafédriften ligeledes rengøringsopgaven på KU.BE, hvilket sikrer yderligere synergi og fleksibilitet i den samlede opgavevaretagelse.

Hertil kommer, at kommunen i øjeblikket deltager i flere projekter med et socialt fokus:

- Projektet *"Vækst med social bundlinje"* i regi af Den Sociale Kapitalfond. Målet er at opnå øget lokal vækst og samtidig et økonomisk (og socialt) afkast via øget beskæftigelse af socialt udsatte og deraf følgende sparede overførselsindkomster. Projektet afprøver endvidere metoden – "Payment by result", så en del af kommunens finansiering afhænger af konkrete ansættelser af udsatte borgere. □
- Projektet *"Markedsudvikling for Glad Service"*, hvor Frederiksberg Kommune, Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV), Frederiksberg Erhvervsforum (FEF) og Glad Fonden har indgået strategisk partnerskab omkring facility services, som støttes med midler fra Erhvervsstyrelsen. Igennem et fokus på virksomhedernes vækst og efterspørgsel vil man i projektet udvikle og afprøve partnerskabsmodel(ler) mellem Glad Fonden som socialøkonomisk virksomhed og private virksomheder. Formålet er at skabe vækst i Glad Fonden inden for facility service, som er en branche i vækst. Væksten skal bidrage til øget beskæftigelse for unge under 40 år med (primært kognitivt) handicap i den socialøkonomiske virksomhed og samarbejdsvirksomhederne.

Forvaltningen er via netværk bekendt med projekter fra flere andre kommuner, hvor der har været fokus på inddragelse af sociale hensyn. Det drejer sig f.eks. om etablering af et offentligt-privat partnerskab for at få flere langtidsledige borgere i arbejde i Ikast-Brande Kommune, en leverandørportal for socialøkonomiske virksomheder i Odense Kommune samt samarbejde med socialøkonomiske virksomheder i Silkeborg og Roskilde Kommuner.

Kommunens udbudsplan og indkøbspolitik

Udover disse konkrete projekter, er inddragelse af sociale hensyn en del af kommunens standardkontrakter og Indkøbspolitik.

I kommunens standardkontrakt for indkøb af vare- eller tjenesteydelser indgår det som et kontraktvilkår, at leverandøren skal samarbejde med kommunen ift. varetagelsen af sociale hensyn.

Følgende bestemmelse er aktuelt gældende:

"Kommunen vil gerne være leverandøren behjælpelig med at få overblik over de muligheder, erfaringer og værktøjer, som kommunen stiller til rådighed for det private erhvervsliv i forbindelse med rekruttering af arbejdskraft, hjælp til fastholdelse af medarbejdere samt varetagelse af sociale hensyn. Leverandøren forpligtes derfor til at deltage i et dialogmøde med kommunen".

Ved en opgørelse i foråret 2018 blevet det konstateret, at flere borgere var blevet ansat i ordinære jobs, fleksjob, fået en elevplads eller et praktikforhold ifm. Arbejdsmarkedsafdelingens opfølgning på denne kontraktbestemmelse i forhold til forskellige leverandører.

Samtidig opererer kommunen, jf. kommunens Indkøbspolitik, ligeledes med arbejdsklausuler og uddannelsesklausuler, hvor sidstnævnte bestemmelse bidrager til de unges tilknytning til arbejdsmarkedet inden for de erhvervsfaglige uddannelser, herunder typisk bygge- og anlægsområdet.

Kommunens Udbudsplan består dels af nye udbudsområder, men ligeledes af udbud af aftaler, der skal genudbydes. Den praktiske gennemførelse sker enten ved udbud via Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI), fællesudbud i kommunens Indkøbsfællesskab Spar 5 - eller kommunens egne udbud. Fokus på inddragelse af sociale hensyn bliver konkret vurderet fra udbud til udbud, og den konsekvente anvendelse er umiddelbart størst, når det er kommunerne selv, der står for den samlede udbudsproces.

Sammenfattende gælder, at kommunen allerede har fokus på "den sociale bundlinje". Det gælder i samarbejdet med socialøkonomiske virksomheder, hvor der typisk er tale om varetagelse af opgaver, der repræsenterer et mindre volumen. Derudover gælder det generelt for større EU-udbud, at kommunen - navnlig, hvor der er tale om "egne udbud" - har mulighed for at bringe leverandøren i dialog med Jobcentret m.h.p. at inddrage borgere med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet i et positivt beskæftigelsesforløb.

Økonomi

Ingen direkte økonomisk konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018. Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Historik

Magistraten den 24. september 2018.

Indstilling 24. september 2018, pkt. 337:

Udbud & Indkøb indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet orienteringen om kommunens hidtidige erfaringer og praksis vedrørende samarbejde med socialøkonomiske virksomheder tages til efterretning.

Magistraten_2018-21, 24. september 2018, pkt. 337:

Magistraten udsatte sagen, således at sagen behandles sammen med kommunens indkøbspolitik senere på året.

Bilag

Indkøbspolitik

Punkt 425: Lønredegørelse 2018

81.15.00-A00-3-18

Resume

Der er udarbejdet en lønredegørelse for 2018 med det formål at skabe overblik over en række nøgletal, herunder den faktiske lønudvikling og personaleomsætning. Lønredegørelsen har været drøftet i Hovedudvalget forud for forelæggelsen af redegørelsen for Magistraten.

Beslutning

Magistraten tog Lønredegørelse 2018 for Frederiksberg Kommune til efterretning.

Indstilling

HR-afdelingen indstiller, at Lønredegørelse 2018 for Frederiksberg Kommune tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Til brug for den årlige drøftelse af lønpolitikken i Frederiksberg Kommune er der udarbejdet en lønredegørelse om udviklingen fra 2017 til 2018. I dette års lønredegørelse er udviklingen igen i år beskrevet i et flerårigt perspektiv på en række parametre. Andelen af deltidsansatte er i denne redegørelse, som noget nyt, medtaget i et flerårigt perspektiv. Sammenfattende viser redegørelsen 2018, at:

- Antallet af medarbejdere er steget med 116,2 medarbejdere fra 2017 til 2018. Stigningen er fordelt ud over de store velfærdsområder, dog med undtagelse af syge- og sundhedspersonale og teknisk service, hvor der har været et fald. Stigningen skal ses i sammenhæng med de demografiske ændringer i befolkningssammensætningen, ny lovgivning, der overfører opgaver til kommunerne, samt politisk vedtagne beslutninger.
- Personaleomsætningen i Frederiksberg Kommune er på 16,7 %, hvilket er et mindre fald i forhold til 2017.
- Gennemsnitsalderen i Frederiksberg Kommune er på 44,3 år mod 45,2 år i resten af kommunerne i Regionen, og 45,9 år i Hele landet. Dette er uændret siden sidste år.
- Andelen af fuldtidsbeskæftigede er 67% på Frederiksberg, mod 63% i Kommuner i regionen og 60% i Hele landet.
- Lønudviklingen i Frederiksberg Kommune ligger på 1,1%, hvilket er 0,2%-point lavere end lønudviklingen i Kommuner i regionen og Hele landet, der begge ligger på 1,3%.
- Den gennemsnitlige bruttoløn i Frederiksberg Kommune er på niveau med – og indsnævret i forhold til Kommuner i regionen, dog højere end Hele landet.
- Antallet af chefer ansat på cheflønafstanden ligger lavt. Der er således flere medarbejdere pr. chef i Frederiksberg end gennemsnitligt i Kommuner i regionen.
- Ligelønsgabet mellem mænd og kvinder er 1.286 kr. Dette er en indsnævring fra 2017, hvor gabet var på 1.351 kr. Dette er betydeligt under landsgennemsnittet og Kommuner i Regionen.
- Lokalt aftalte tillæg udgør aktuelt 7,8% af lønnen mod 7,7% sidste år. Det er 0,1%-point lavere end i Kommuner i regionen og noget højere end i Hele landet.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018.

Bilag

Lønudviklingsredegørelse 2018

Punkt 426: Redegørelse om lovhjemmel til at indhente oplysninger (Kontrolheden)

00.01.00-A00-332-18

Resume

Sagen vedrører spørgsmålet om kommunens (kontrolhedens) hjemmel til at indhente oplysninger hos borgerne m.m. i forbindelse med flytninger.

Ved Magistratens møde den 17. september 2018 blev forvaltningen anmodet om at indhente en ekstern advokatvurdering til en vurdering af, om kommunens praksis er i overensstemmelse med lovgivningen. Forvaltningen anmodes om, inden da, at afholde et afklarende møde med rådmand Thyge Enevoldsen.

Beslutning

Magistraten tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Ved Magistratens møde den 17. september 2018 blev forvaltningen anmodet om at indhente en ekstern advokatvurdering til en vurdering af, om kommunens praksis er i overensstemmelse med lovgivningen. Forvaltningen anmodes om, inden da, at afholde et afklarende møde med rådmand Thyge Enevoldsen.

Lovhjemmel til at indhente oplysninger

Forvaltningen har afholdt møde med kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen og efterfølgende Privatbo, hvor forvaltningen har redegjort for, hvordan flytteanmeldelserne behandles. Derudover er der redegjort for, efter hvilken lovhjemmel flytteanmeldelserne behandles, idet dette ikke var tydeliggjort i indstillingen den 17. september 2018.

I nedenstående uddybes lovhjemlen til at undersøge, hvorvidt flytningen opfylder betingelserne for at blive registreret.

Dette findes i §§ 6, stk. 3 og 10, stk. 2 og 3 i Lov om Det Centrale Personregister (Cpr-loven).

CPR-lovens § 6, stk. 3 regulerer de tilfælde, hvor registreringen ikke har fundet sted endnu.

Det påhviler kommunen, jævnfør § 6, stk.3, en pligt at sikre korrekte registreringer, og det er kommunen, der afgør, om en anmeldt flytning opfylder betingelserne for registrering. I den indledende sagsbehandling vil der derfor blive anmodet om dokumentation, der enten kan føre til en godkendelse på det foreliggende grundlag (ingen tvivl) eller til en nærmere undersøgelse og eller afvisning. Det fremgår af § 6, stk. 3, at den videre sagsoplysning sker i medfør af § 10, stk. 2 og 3.

Forvaltningens dialogmøde med Privatbo

Den 31. oktober 2018 afholdt forvaltningen et dialogmøde med det private administrationsselskab Privatbo. Udover drøftelsen om lovhjemlen blev det fremtidige samarbejde drøftet.

I 2017 var der ud af 344 afviste flytninger kun én, der havde klaget. I september 2018 traf Økonomi- og Indenrigsministeriet afgørelse i klagesagen. Ministeriet fandt, at Frederiksberg Kommune var berettiget til at afvise at registrere den anmeldte flytning til et lejemål i Frederiksberg Kommune, idet flytteanmelder ikke havde dokumenteret sin flytning.

Endelig oplyste forvaltningen, at den var i gang med at se på, om der var et behov for at gøre sagsbehandlingsproceduren i forhold til flytteanmeldelserne mere smidig. Samtidig blev brevskeblonerne drøftet på mødet med henblik på tilpasning, så misforståelser mindskes fremover.

På mødet blev nytten af forvaltningens undersøgelser af flytninger til tomme boliger også drøftet. Efterfølgende har forvaltningen meddelt Privatbo, at praksis vil blive tilpasset, idet forvaltningen var enig i Privatbos observationer i forhold til flytninger til tomme boliger. Det er ligeledes aftalt, at der afholdes et opfølgingsdialogmøde med Privatbo i 2 kvartal 2019.

Desuden har Kontrolheden efterfølgende aftalt med Social-, Sundhed-, og Arbejdsmarkedsområdet, at de fremover orienterer BorgerServiceCentret om anviste flytninger. Herved smidiggøres sagsgangen, ligesom det er ikke nødvendigt med en efterfølgende henvendelse til boligselskabet eller lejer.

Det vurderes, at der ikke er behov for yderligere undersøgelse af kommunens praksis på området.

Sagsfremstilling fra den 17. september 2018:

Forvaltningen kan oplyse, at oplysninger om boligforhold, herunder oplysninger om fremleje, hvem der bebor lejemålet, og huslejens størrelse, indhentes i henhold til CPR-lovens §10, stk. 2.

Hvis personen, der har anmeldt en flytning oplyser, at han skal fremleje (hel eller delfremleje) en bolig, så vil forvaltningen, med hjemmel i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2, kontakte logiværten (lejer af lejemålet) og bede logiværten om, at oplyse og bekræfte, hvem der flytter til eller fra lejligheden, og hvem der opholder sig i ejendommen eller lejligheden.

Efter CPR-lovens § 10,stk. 2, nr. 3, kan kommunen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold også kræve oplysninger fra blandt andet private boligselskaber, for eksempel Frederiksberg Boligfond, med henblik på at fastlægge vedkommendes boligforhold. Forvaltningen kan, med henblik på at verificere flytteanmelders oplysninger, rette henvendelse til boligselskabet og spørge om boligselskabet har kendskab til fremleje af lejemålet og eventuelt har godkendt fremleje af lejemålet.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt en person reelt skal opholde sig på den adresse, som borgeren har anmeldt flytning til, så vil forvaltningen anmode personen om en nærmere redegørelse for boligforholdene, jævnfør § 10, stk. 2, nr.1. I forbindelse med denne redegørelse kan forvaltningen anmode om, at personen fremlægger en kopi af lejekontrakt, dokumentation for huslejebetaling og eventuel delfremlejetilladelse, som dokumentation for at personen faktisk er tilflyttet adressen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018.

Punkt 427: FSB Ungdomsboliger - ansøgning om fritagelse fra grundskyld

25.02.01-A26-1-18

Resume

FSB søger om fritagelse for betaling af grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8 for ungdomsboliger beliggende Nordre Fasanvej 207A.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til Lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, § 8, stk. 1, litra c, meddele hel eller delvis fritagelse for at betale kommunal grundskyld af ejendomme, der ejes af almenvælgørende stiftelser eller andre institutioner med almennyttige formål, og som anvendes til institutionens formål.

Beslutning

Magistraten indstiller,

- at der bevilges hel fritagelse for kommunal grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8, stk. 1, litra c. for ejendommen Nordre Fasanvej 207A.
- at mindreindtægten på 354.021 kr. tillægsbevilges med modpost på kassen i 2018 og 2019, og fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer.

Indstilling

Serviceområdet indstiller:

- at der bevilges hel fritagelse for kommunal grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8, stk. 1, litra c. for ejendommen Nordre Fasanvej 207A.
- at mindreindtægten på 354.021 kr. tillægsbevilges med modpost på kassen i 2018 og 2019, og fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer

Sagsfremstilling

FSB søger om fritagelse for betaling af grundskyld efter ejendomsskattelovens for ejendommen matr. 233b, lejl. 3, beliggende Nordre Fasanvej 207A.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til Lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, § 8, stk. 1, litra c, meddele hel eller delvis fritagelse for kommunal grundskyld af ejendomme, der ejes af almenvælgørende stiftelser eller andre institutioner med almennyttige formål, og som anvendes til institutionens formål. Herunder efter fast praksis også udleje af ungdomsboliger og kollegieværelser.

Det er praksis i kommunen at meddele fritagelse til fonde eller institutioner, der har som formål at udleje boliger til studerende, under forudsætning af, at udlejen kan karakteriseres som almennyttig, herunder at den ikke har til formål at opnå et overskud.

Nuværende praksis i Frederiksberg Kommune er at bevilge fritagelse for hele grundskylden for ungdomsboliger og kollegier. Ved at bevilge hel fritagelse, overholdes lighedsprincippet.

FSB opfylder de ovennævnte betingelser.

Den kommunale grundskyld for skatteåret 2018 udgør i alt 354.021 kroner.

Økonomi

Den kommunale grundskyld for skatteåret 2018 udgør 0 kroner med fritagelse og 354.021 kroner uden fritagelse. Imødekommes ansøgningen får kommunen en mindreindtægt på 354.021 kroner, hvilket søges tillægsbevilget med modpost på kassen i hhv. 2018 og 2019. Fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Bilag

Bilag 1 FSB Ansøgning om fritagelse for grundskyld

Bilag 2 Ejendomsskatteovens §8

Bevillingsskema FSB Ungdomsboliger

Punkt 428: CBS Nimbus Kollegiet - ansøgning om fritagelse fra grundskyld

25.02.01-G00-1-18

Resume

Fonden CBS Academic Housing søger om fritagelse for betaling af grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8 for ungdomsboliger beliggende Nimbusparken 34 og 36.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til Lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, § 8, stk. 1, litra c, meddele hel eller delvis fritagelse for at betale kommunal grundskyld af ejendomme, der ejes af almenvælgørende stiftelser eller andre institutioner med almennyttige formål, og som anvendes til institutionens formål.

Beslutning

Magistraten indstiller, at

- at der bevilges hel fritagelse for kommunal grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8, stk. 1, litra c, for den del af ejendommene Nimbusparken 34 og 36, der benyttes til ungdomsboliger, jf. § 8, stk. 2.
- at mindreindtægten på 145.134 kr. tillægsbevilges i hhv. 2018 og 2019 med modpost på kassen, og fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer.

Indstilling

Serviceområdet indstiller:

- at der bevilges hel fritagelse for kommunal grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8, stk. 1, litra c, for den del af ejendommene Nimbusparken 34 og 36, der benyttes til ungdomsboliger, jf. § 8, stk. 2.
- at mindreindtægten på 145.134 kr. tillægsbevilges i hhv. 2018 og 2019 med modpost på kassen og fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer.

Sagsfremstilling

Fonden CBS Academic Housing søger om fritagelse for betaling af grundskyld efter ejendomsskattelovens § 8 for ejendommen matr. 68u, beliggende Nimbusparken 34 og 36.

89,8% af ejendommene beliggende Nimbusparken 34 og 36 benyttes til ungdomsboliger, mens 10,2% benyttes til boliger til ph.d.-studerende, forskere og undervisere.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til Lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme, § 8, stk. 1, litra c, meddele hel eller delvis fritagelse for kommunal grundskyld af ejendomme, der ejes af almenvælgørende stiftelser eller andre institutioner med almennyttige formål, og som anvendes til institutionens formål. Herunder efter fast praksis også udleje af ungdomsboliger og kollegieværelser..

Det er praksis i kommunen at meddele fritagelse til fonde eller institutioner, der har som formål at udleje boliger til studerende, under forudsætning af, at udlejen kan karakteriseres som almennyttig, herunder at den ikke har til formål at opnå et overskud.

Nuværende praksis i Frederiksberg Kommune er at bevilge fritagelse for hele grundskylden for ungdomsboliger og kollegier. Ved at bevilge hel fritagelse, overholdes lighedsprincippet.

Fonden CBS Academic Housing opfylder de ovennævnte betingelser.

Den kommunale grundskyld for skatteåret 2018 for den del af Nimbusparken 34 og 36, der benyttes til ungdomsboliger, udgør i alt 145.134 kr.

Økonomi

Den kommunale grundskyld for skatteåret 2018 for Nimbusparken 34 og 36 udgør 16.463 kroner med fritagelse og 161.597 kroner uden fritagelse. Imødekommes ansøgningen, får kommunen en mindreindtægt på 145.134 kroner, hvilket søges tillægsbevilget i hhv. 2018 og 2019 med modpost på kassen. Fra 2020 og frem indarbejdes mindreindtægten i de finansielle orienteringer.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Bilag

Bilag 1 CSB Academic Housing - ansøgning om fritagelse

Bilag 2 Ejendomsskattelovens §8

Bevillingsskema CBS Nimbus kollegiet

Punkt 429: FB's klubhus i Generationernes by

18.20.00-Ø40-1-18

Resume

Den 1. december 2014 besluttede Kommunalbestyrelsen, at gennemføre et samlet projekt med integrering af plejeboligerne i Ingeborggården og klubhus samt bedre udnyttelse af p-forhold og åbne byrum. Det afledte økonomiske behov for Frederiksberg Kommune blev afsat ifm. Budget 2016 – herunder midler til køb af FB's eksisterende klubhus. Denne sag beskriver en ændring af modellen for finansiering af FB-fondens nye klubhus i sammenhæng med Plejeboligerne Ingeborggården, og der forelægges bevilling af anlægstilskud til FB-Fonden til godkendelse. Udbetalingen af anlægstilskuddet er betinget af en række forhold beskrevet i sagen.

Beslutning

Magistraten indstiller,

1. at der indgås aftale med FB-fonden om opførelse af et nyt klubhus i sammenhæng med Plejehjemmet Ingeborggården, "Generationernes by" på baggrund af de i sagen beskrevne principper,
2. at der gives en anlægsbevilling på 12,6 mio. kr., som udmøntes i 2018 til tilskud til anlægsomkostningerne til opførelse af nyt klubhus, nedrivning af det eksisterende klubhus, genhusning mv. Anlægsbevillingen er finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2018-2021.

Indstilling

By- og Miljøområdet indstiller til Magistraten,

1. at der indgås aftale med FB-fonden om opførelse af et nyt klubhus i sammenhæng med Plejehjemmet Ingeborggården, "Generationernes by" på baggrund af de i sagen beskrevne principper,
2. at der gives en anlægsbevilling på 12,6 mio. kr. som udmøntes i 2018 til tilskud til anlægsomkostningerne til opførelse af nyt klubhus, nedrivning af det eksisterende klubhus, genhusning mv. Anlægsbevillingen er finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2018-2021.

By- og Miljøområdet indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med kapacitetsudvidelsen og moderniseringen af plejecentret Ingeborggården på det vestlige Frederiksberg blev det på Kommunalbestyrelsens møde den 1. december 2014 besluttet at skabe en bredere udvikling af det samlede område omkring Ingeborggården - dette være ikke mindst i form af at fysisk kombinere moderniseringen/udbygningen af Ingeborggården (tidligere selvejende institution og nu kommunalt plejehjem) med et nyt klubhus til "naboen" Frederiksberg Boldklub.

Beslutningen skal ses i sammenhæng med ønsket og visionen om at folde "Generationernes By" ud i dette område af byen - i form af samspil mellem børn og ældre, byrumskvaliteter, forbindelser, generationsmøder, relationer, samspil med omgivelser, synergi mht. fælles udnyttelse af lokaler (bl.a. kantine, café, mødelokaler, terrasser og fitness-faciliteter). Det blev derfor besluttet at skabe en samlet løsning, hvor det nye klubhus til FB tænkes ind i løsningen, som en fysisk og social integreret del af det nye og moderniserede plejecenter. Boldklubbens nuværende nedslidte klubhus ejes af FB-Fonden, men ligger på Kommunens matrikel.

I september 2016 godkendte de relevante fagudvalg konkurrence-programmet, og en vinder blev udpeget i juni 2018 - et totalentreprise vinderprojekt fra G.V.L. Entreprise A/S med RUBOW Arkitekter A/S, BBP Arkitekter A/S og DOMINIA A/S som underrådgivere. Kommunalbestyrelsen godkendte et forhandlingsmandat for samarbejdsfasen den 27. august 2018 (sag nr. 186 - lukket dagsorden). Samarbejdsfasen løber frem til og med januar 2019. Der forelægges et lokalplansforslag til politisk behandling januar 2019.

Model for finansiering af nyt klubhus

Den oprindelige model for finansiering af FB-Fondens nye klubhus i Generationernes By gik ud på, at Frederiksberg Kommune skulle købe FB-Fondens eksisterende klubhus (til nedrivning), hvorefter FB-Fonden kunne benytte den opnåede salgssum til at erhverve en byggeret og opføre et nyt klubhus i tilknytning til Ingeborggården. Modellen blev udarbejdet i samarbejde med kommunens advokat DLA Piper (tidligere LETT).

Som følge af dels den forløbne tid siden 2014, dels det forhold, at sagens faktum har ændret sig siden da, idet Ingeborggården nu er 100% ejet af Frederiksberg Kommune, har forvaltningen anmodet om at få oplyst, om DLA Piper

kan tilslutte sig de konklusioner om muligheden for at købe FB-Fondens klubhus, som fremgår af den tidligere vurdering.

Det er DLA Pipers vurdering, at den oprindelige foreslåede model forsat vil være mulig at gennemføre, men at modellen på nuværende tidspunkt indebærer flere usikkerhedsmomenter for kommunen, idet det er en forudsætning for modellens gennemførelse, at FB-Fonden opnår et så stort provenu ved salget af det eksisterende klubhus, at FB-Fonden for provenuet kan erhverve en byggeret samt afholde alle opførelsesomkostninger forbundet med det nye klubhus. Forvaltningen og DLA Piper vurderer ikke, at det er sandsynligt, at markedsværdien af det eksisterende klubhus vil svare til markedsprisen for byggeretten tillagt opførelsesomkostninger forbundet med det nye klubhus. For at sikre FB-Fondens mulighed for at opføre klubhuset kan der derfor være behov for en betaling, der er højere end markedsprisen for klubhuset, hvilket kan give anledning til kritik.

DLA anbefaler, at Frederiksberg Kommune i stedet yder direkte tilskud til FB-Fonden i form af overdragelse af klubhuset eller udbetaling af anlægstilskud til opførelse af klubhuset. En forudsætning for at kommunen kan yde støtten er, at FB-Fonden udøver en aktivitet, som henhører under opgaver, og som kommunen selv lovligt kan udføre, hvilket er tilfældet.

Støtten i form af et nyt klubhus (eller et økonomisk bidrag til et nyt klubhus) har karakter af anlægsstøtte, og dermed er det afgørende for Frederiksberg Kommunes mulighed for at yde støtten, at FB-Fonden alene varetager opgaver, som Frederiksberg Kommune vil kunne varetage, og fonden må ikke udøve andre f.eks. kommercielle aktiviteter. Det er derfor den umiddelbare vurdering, at FB-Fonden vil være forpligtet til at ændre nogle bestemmelser i sine vedtægter og Kommunen fremadrettet skal udøve kontrol kontinuerligt for at sikre, at FB-Fonden anvender den økonomiske støtte til den kommunale opgave og dette sikres i vedtægterne.

Det foreslås derfor, at der indgås aftale med FB-Fonden om en udbetaling af et anlægstilskud på 12,6 mio. kr. svarende til den tidligere fastlagte købesum inkl. kommunens udgifter til nedrivning, miljøsanering, rådgivning, genhusning mv. hvor FB-Fonden forpligter sig til at anvende støtten til klubhus-byggeriet samt ændre relevante bestemte i fondens vedtægter.

Økonomi

Der er i kommunens anlægsplan afsat udgiftsbudget på i alt 13,9 mio. kr. til køb af FB's klubhus, nedrivning, rådgivning mv. og et indtægtsbudget på i alt 1,3 mio. kr. fra salg af grund og byggeret. I alt er der således afsat et rådighedsbeløb til projektet på netto 12,6 mio. kr. fordelt i perioden 2018-2021.

Ved en ændret konstruktion, hvor der i stedet ydes anlægsstøtte til FB-Fonden, og der ikke sælges byggeret, vil der være behov for et anlægstilskud på 12,6 mio. kr. men indtægten fra byggeret vil bortfalde. Samlet er den ændrede konstruktion derfor udgiftsneutral for kommunen. Der søges med denne sag derfor om en anlægsbevilling på 12,6 mio. kr. til følgende formål:

Opførelse af nyt klubhus	10,5 mio. kr.
Nedrivning af eksisterende klubhus	0,3 mio. kr.
Genhusning, transaktionsomkostninger, indeksering mv.	1,8 mio. kr.
I alt til afholdelse med brug af anlægsstøtte	12,6 mio. kr.

Udbetaling af anlægsstøtten i 2018 betyder, at der er behov for at fremrykke rådighedsbeløb til 2018, da det samlede nettorådighedsbeløb er fordelt i årene 2018 til 2021. Selve fremrykningen af midler foretages i 3. forventede regnskab 2018, der behandles parallelt med denne sag i Magistraten og i Kommunalbestyrelsen.

Udbetalingen af anlægsstøtten er betinget af, at der indgås aftale med FB-Fonden og af, at FB-Fonden tiltræder de ovenfor nævnte vedtægtsændringer.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Magistraten samt Kultur- og Fritidsudvalget 26. november samt Kommunalbestyrelsen 3. december.

Punkt 430: Principper for økonomistyring for Frederiksberg Kommune 2018

00.32.00-P21-1-18

Resume

Godkendelse af opdateret regelsæt for kommunens økonomiske styringsregler.

Beslutning

Magistraten indstiller at godkende det opdaterede regelsæt, inkl. tilhørende bilag ”Principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune 2018”.

Indstilling

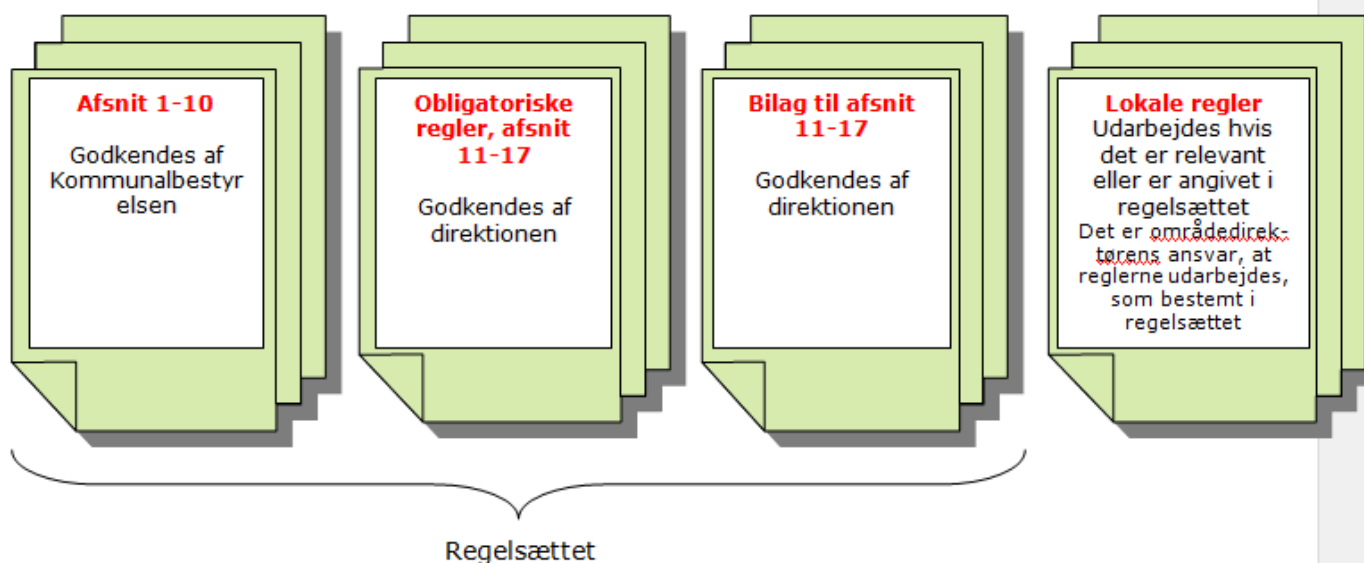
Direktionen indstiller, at Magistraten godkender det opdaterede regelsæt inkl. tilhørende bilag ”Principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune 2018”.

Sagsfremstilling

Ifølge Styrelsesloven skal Kommunalbestyrelsen fastsætte de nærmere retningslinjer for indretning af kommunens kasse- og regnskabsvæsen i et regulativ. Regulativet – eller regelsættet - er en del af grundlaget for Magistratens regulering/styring af kommunens økonomiske forhold. Dette består i dag af:

- Principper for Økonomistyring (godkendt af Kommunalbestyrelsen den 1.12.2014 i sag nr. 308)

Principper for økonomistyring er ”hierarkisk” opbygget således, at dele af regelsættet – og ændringer heri - skal godkendes på flere niveauer. Magistraten og Kommunalbestyrelsen skal godkende de overordnede principper og ændringer heri. Direktionen skal godkende de obligatoriske regler, bilag samt ændringer hertil, mens udarbejdelse af lokale regler og godkendelse heraf er områdedirektørernes ansvar, jfr. nedenstående figur.

Forvaltningen har i 2018 gennemgået og gennearbejdet gældende regelsæt med henblik på, at bringe det helt ”up to date”, dels i relation til ny lovgivning samt gældende praksis bl.a. i forbindelse med implementeringen af nyt økonomisystem i kommunen (pr. 6. november 2017).

I den forbindelse er der samtidig foretaget en grundigere gennemgang af øvrige bestemmelser i regelsættet inkl. bilag.

Ovenstående har ført til en generel ajourføring af regelsættets links, henvisninger og bestemmelser. Herudover en revidering og præcisering af formuleringer, som tidligere har givet anledning til uklarhed. Enkelte steder er formuleringerne også blevet justeret, så regelsættet er bragt i overensstemmelse med en gældende administrativ praksis i kommunen.

De væsentligste justeringer som kræver Kommunalbestyrelsens godkendelse fremgår nedenfor:

Regler for overførsel mellem budgetår

- Kommunalbestyrelsen godkendte - som en del af behandlingen af 1. forventet regnskab 2016 - tilføjelsen af en ny kategori af automatiske overførsler. Det drejer sig om politisk vedtagne projekter og indsatser af midlertidig varighed. Således kan

uforbrugte bevillinger vedr. disse overføres til det kommende år – med henblik på, at de politiske målsætninger, der ligger til grund for bevillingen, kan realiseres. Herved sidestilles internt finansierede projekter med eksternt finansierede.

· Endvidere besluttede Kommunalbestyrelsen ligeledes at fjerne den hidtidige bagatelgrænse på 5. t. kr. for overførsel af mindreforbrug.

· I vores nuværende regler udgør den absolutte grænse for automatisk overførsel af mindreforbrug et maksimum på 0,5 mio. kr. og den relative maksimumsgrænse 2 pct. For at sikre, at alle institutioner behandles lige, anbefaler Økonomiafdelingen, at den absolutte maksimumsgrænse på 0,5 mio. kr. afskaffes (med virkning fra overførsler fra 2018 til 2019), mens den relative maksimumsgrænse på 2 pct. fastholdes uændret. Det bemærkes, at den relative maxgrænse for automatiske overførsler ved mindreforbrug på 2 pct. generelt ligger i den lave ende ved benchmark med andre kommuner.

Regler for tillægsbevillinger

· I kapitel 3.4 vedrørende tillægsbevillinger beskrives den nuværende praksis om, at der i udgangspunktet ikke gives tillægsbevillinger til institutioner og afdelinger omfattet af reglerne for automatiske overførsler. Der åbnes dog for, at direktionen i helt særlige tilfælde kan godkende, at der ansøges om en tillægsbevilling.

Regler for budgetomplaceringer

· I kapitel 3.5 vedrørende budgetomplaceringer tilføjes, at der ikke kan omplaceres budgetmidler fra afledte driftskonti og andre betingede bevillinger til andet formål uden Kommunalbestyrelsens godkendelse. Dette er i overensstemmelse med gældende praksis.

Øvrige bemærkninger

Udover ovenstående ændringer som kræver Kommunalbestyrelsens godkendelse, er der foretaget flere redaktionelle og indholdsmæssige ændringer i regulativet, væsentligst i følgende afsnit:

- Anlægsprojekter og anlægsstyring (kapitel 13)
- Integreret anvisning og anden påtegning (kapitel 14)
- Bogføring, indtægter og afstemning (kapitel 15)

Behandlingen til forslag om ny administrativ organisering kan medføre redaktionelle ændringer i kommunens økonomiske styringsregler, som forvaltningen efterfølgende vil indarbejde.

Økonomichefen (i KDO) er ansvarlig for, at regelsættet mindst en gang årligt vurderes med henblik på evt. tilpasninger samt, at evt. ændringer forelægges Direktionen, Magistraten/Kommunalbestyrelsen alt efter, hvor ændringsforslagene skal godkendes (jfr. ovenfor). Redaktionelle ændringer og ændringer, som er afledt af en af Kommunalbestyrelsen godkendt proces og/eller beslutning, kan foretages administrativt af Økonomichefen (i KDO).

Den enkelte direktør har pligt til, som led i den økonomiske styring, at påpege overfor økonomichefen (i KDO) såfremt regelsættets beskrivelser af kontrolforanstaltninger skønnes utilstrækkelige eller ikke harmonerer med den konkrete styring i områderne.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 26.11.2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018

Bilag

Principper for økonomistyring i Frederiksberg Kommune 2018

Punkt 431: 3. forventede regnskab 2018

00.30.14-S00-29-17

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2018.

Beslutning

Magistraten indstiller, at

1. 3. forventede regnskab 2018 tages til efterretning,

2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2018 med modpost på kassen:

- Nettomindreudgifter på 20,6 mio. kr. under serviceudgifter, jf. bilag 2a og bilag 3a-j.
- Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2a og bilag 3k.
- Nettomindreudgifter på 1,9 mio. kr. under overførselsudgifter, jf. bilag 2 og bilag 3a-j.
- Nettomindreudgifter for 47,9 mio. kr. under finansielle poster, jf. bilag 4.
- Nettomindreindtægter og merudgifter for 2,7 mio. kr. under anlæg, jf. bilag 2b og 3l

3. at følgende tillægsbevillinger godkendes for budget 2019- og overslagsår, idet der flyttes midler til og fra 2018:

- Nettomerudgifter under service for 11,2 mio. kr. i 2019 med modpost på usikkerhedspuljen, samt yderligere 3,4 mio. kr. i 2020, der indarbejdes i budgetforslag 2020, jf. bilag 2a
- Merudgifter under anlæg inden for rammen for 83,5 mio. kr. i 2019 med modpost på den negative anlægspulje, samt merudgifter for 3,9 mio. kr. i 2020 og mindreudgifter for 1,1 mio. kr. i 2021, der indarbejdes i henholdsvis budgetforslag 2020 og 2021, jf. bilag 2b.
- Merindtægter under anlæg for 16,9 mio. kr. i 2019 med modpost på kassen, jf. bilag 2b
- Merudgifter til brugerfinansieret anlæg på 16,2 mio. kr. i 2019 med modpost på lån, jf. bilag 2b

4. at anlægsbevillinger for 1,1 mio. kr. i 2018, 1,5 mio. kr. i 2019 og 1,9 mio. kr. i 2020 til 2 konkrete fremrykkede anlægsprojekter godkendes, jf. bilag 7,

5. at opfølgning på initiativer i budget 2018, jf. bilag 5, tages til efterretning,

6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 6, tages til efterretning,

7. at ekstraordinært gældsafdrag inklusiv omkostninger til indfrielse på samlet 82,7 mio. kr. godkendes, jf. afsnit 5.1 gældsafdrag. Gældsafdraget finansieres af kassen,

8. det ekstraordinære afdrag skal afvente til ultimo februar 2019, hvor omkostningerne til indfrielse for samlet 1 mio. kr. bortfalder, jf. afsnit 5.1 gældsafdrag.

Magistraten anmodede direktionen om at komme med forslag til, hvordan anlægsinvesteringer på en pulje på 3 mio. kr. kan fremrykkes til 2018. Forslaget skal foreligge til Kommunalbestyrelsens behandling den 3. december 2018.

Magistraten anmodede forvaltningen om at overveje, hvorledes opfølgningen på 3. forventede regnskab fremover kan ske i forbindelse med det efterfølgende første forventede regnskab.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Magistraten overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 3. forventede regnskab 2018 tages til efterretning,

2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2018 med modpost på kassen:

- Nettomindreudgifter på 20,6 mio. kr. under serviceudgifter, jf. bilag 2a og bilag 3a-j.
- Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2a og bilag 3k.
- Nettomindreudgifter på 1,9 mio. kr. under overførselsudgifter, jf. bilag 2 og bilag 3a-j.
- Nettomindreudgifter for 47,9 mio. kr. under finansielle poster, jf. bilag 4.
- Nettomindreindtægter og merudgifter for 2,7 mio. kr. under anlæg, jf. bilag 2b og 3l

3. at følgende tillægsbevillinger godkendes for budget 2019- og overslagsår, idet der flyttes midler til og fra 2018:

- Nettomerudgifter under service for 11,2 mio. kr. i 2019 med modpost på usikkerhedspuljen, samt yderligere 3,4 mio. kr. i 2020, der indarbejdes i budgetforslag 2020, jf. bilag 2a
- Merudgifter under anlæg inden for rammen for 83,5 mio. kr. i 2019 med modpost på den negative anlægspulje, samt merudgifter for 3,9 mio. kr. i 2020 og mindreudgifter for 1,1 mio. kr. i 2021, der indarbejdes i henholdsvis budgetforslag 2020 og 2021, jf. bilag 2b.
- Merindtægter under anlæg for 16,9 mio. kr. i 2019 med modpost på kassen, jf. bilag 2b
- Merudgifter til brugerfinansieret anlæg på 16,2 mio. kr. i 2019 med modpost på lån, jf. bilag 2b

4. at anlægsbevillinger for 1,1 mio. kr. i 2018, 1,5 mio. kr. i 2019 og 1,9 mio. kr. i 2020 til 2 konkrete fremrykkede anlægsprojekter godkendes, jf. bilag 7,

5. at opfølgning på initiativer i budget 2018, jf. bilag 5, tages til efterretning,

6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 6, tages til efterretning,

7. at ekstraordinært gældsafdrag inklusiv omkostninger til indfrielse på samlet 82,7 mio. kr. godkendes, jf. afsnit 5.1 gældsafdrag. Gældsafdraget finansieres af kassen,

8. at Magistraten tager stilling, til hvorvidt det ekstraordinære gældsafdrag skal foretages,

a. i 2018, hvor omkostninger til gældindfrielsen udgør 1 mio. kr., jf. afsnit 5.1 gældsafdrag,

b. skal afvente til ultimo februar 2019, hvor omkostningerne til indfrielse for samlet 1 mio. kr. bortfalder, jf. afsnit 5.1 gældsafdrag

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for Frederiksbergs regnskabsresultat 2018.

Kommunens økonomi kan deles op i driftsudgifter og indtægter på det skattefinansierede område, der tilsammen udgør kommunens strukturelle balance. Herudover indgår forventningen til kommunens anlægsudgifter, anlægsindtægter, det brugerfinansierede område som renovation og forsyning, samt øvrige finansielle poster, der sammen med driften udgør Frederiksbergs samlede økonomi.

Denne sag viser overordnet, at Frederiksberg Kommune forventer et godt regnskabsresultat i 2018, og at kommunkassen nu forventes at være 83,3 mio. kr. højere end forventningen ved indgåelsen af budget 2018. For at sikre kommunens langsigtede bæredygtighed foreslås det at bruge denne kasseopbygning på at afdrage kommunens gæld. Med et ekstraordinært gældsafdrag på 82,7 mio. kr. forventes kassen ultimo 2018 at udgøre 785 mio. kr., svarende til den oprindeligt budgetterede kassebeholdning.

Med budget 2019 er der i overslagsårene 2020 til 2022 indlagt effektiviseringspuljer på samlet 140 mio. kr. Dette er puljer, der som udgangspunkt skal udmøntes gennem et positivt regnskabsresultat på driften i de kommende år. Samtidig har Frederiksberg Kommune i de senere år oplevet, at den store tilstrømning af borgere, som byen har været vidne til siden 00'erne, er aftaget. Med befolkningsprognose 2018 forventes der stadigvæk en befolkningsvækst i de kommende år, men den er aftaget i forhold til tidligere prognoser. Færre nye indbyggere betyder også færre indtægter i form af skatter og tilskud m.m., som mere end opvejer mindreudgifterne til for eksempel dagpasning og skole. Derfor vil en vigende befolkningsvækst også kunne øge behovet for overskud på driften for fortsat at sikre råderum til investeringer i kommunens økonomi fremover.

Boks 1: Oversigt over 3. forventede regnskab

Mindreforbrug på servicerammen

Der er på tværs af udvalg indmeldt et forventet mindreforbrug på 32,2 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for Frederiksberg Kommune. Dette svarer til en afvigelse på 0,8 pct., og der forventes derfor ikke udfordringer i forhold til at overholde servicerammen i 2018.

Mindreforbruget kan i høj grad tilskrives forskydninger i udgifter imellem år i form af ansøgte driftsoverførsler fra 2018 til 2019 og 2020 for i alt 14,6 mio. kr. Driftsoverførsler vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Korrigeres der for driftsoverførsler, er der et mindreforbrug på 17,6 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på 0,4 %.

Mindreforbrug på overførsels-

På overførselsudgifter er der samlet set indmeldt et forventet mindreforbrug på 5,1 mio. kr. Mindreforbruget dækker over

udgifterne både mer- og mindreudgifter, hvor der er merudgifter til kommunens medfinansiering af sundhedsvæsnet samt dagpenge, og mindreudgifter særligt på området for sygedagpenge.

Marginalt mindreforbrug på anlægsrammen I 2018 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 96,6 mio. kr. Der er med 3. forventede regnskab indmeldt forskydninger for samlet 102 mio. kr. hvilket betyder, at kommunen forventer at holde sig inden for anlægsrammen i 2018, Kommunen forventes at komme ud af året med et marginalt mindreforbrug på 5,3 mio. kr. For at sikre, at anlægsrammen udnyttes bedst muligt, foreslås det, at der fremrykkes anlægsprojekter for 7,3 mio. kr. fra 2019-21, hvilket er indregnet i ovenstående afvigelse.

Kassebeholdning Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Med 3. forventede regnskab betyder et godt driftsresultat samt mindreudgifter under finansforskydninger, at der i 2018 bliver lagt 83 mio. kr. mere i kassen end forventet, da budget 2018 blev indgået. Det foreslås derfor at benytte denne ekstraordinære kasseopbygning til at nedbringe kommunens gæld med et tilsvarende beløb. Efter det ekstraordinære gældsafdrag forventes kassen at udgøre 785 mio. kr. ultimo 2018.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2018*	3. FR 2018	Udgiftsneutrale omplaceringer	Afvigelse	Tillægsbevillinger	Heraf ansøgte drifts-overførsler
01 Magistraten	695,6	671,3	-0,8	-23,5	-19,2	-5,2
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	101,3	103,3	0,3	1,7	1,7	0,0
03 Undervisningsudvalget	794,7	795,6	0,0	0,9	-1,1	-1,1
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	859,8	856,2	0,4	-4,1	0,2	-0,2
05 Kultur- og Fritidsudvalget	177,2	177,1	0,0	-0,1	-0,1	-1,1
06 Børneudvalget	696,3	699,5	0,0	3,2	2,6	-1,9
07 Socialudvalget	457,6	461,5	0,0	3,9	7,5	-1,7

08 By- og Miljøudvalget	116,8	104,9	0,1	-12,0	-10,0	-1,5
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,1	13,3	0,0	-0,8	-0,7	-0,7
10 Sundheds- og forebyggelsesudvalget	79,4	78,0	0,0	-1,5	-1,5	-1,5
Korrigeret budget – samlet	3.992,8	3.960,6	0,0	-32,2	-20,6	-14,6

*Grundet teknisk forskydning af udgifter ved udmøntning af barselspuljen er korrigeret budget 0,4 mio. kr. under servicerrammen.

Note: Da datamaterialet ikke er afrundet til 100.000'er, kan der være tal, der ikke summer i tabellen.

Mindreforbrug på service

Samlet er der indmeldt mindreforbrug for 32,2 mio. kr. i 3. forventede regnskab. Heraf søges 14,6 mio. kr. driftsoverført, hvilket vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Driftsoverførsler er således udtryk for forskydninger i budgettet, og er dermed ikke reelle mindreudgifter. Korrigeres der for driftsoverførsler, forventes der et mindreforbrug på 17,6 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,4 pct.

Det forventes derfor ikke, at Frederiksberg Kommune får udfordringer med at overholde servicerrammen i 2018.

Korrigeres der for disse forskydninger, reduceres det forventede mindreforbrug til 14,2 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,4 pct. af den samlede servicerramme på 3,9 mia. kr., jf. tabel 1 nedenfor. Den beskedne afvigelse indikerer et regnskabsresultat, der er tæt på at være i balance, og vurderes derfor også at være et tilfredsstillende resultat i forhold til målsætningen både om at sikre overholdelse af og udnytte servicerrammen.

Under udvalgsafsnittene følger en gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser.

Udvalgsgennemgang

På *Magistratens* område forventes der mindreudgifter for 23,5 mio. kr., hvoraf 5,2 mio. kr. søges overført til 2019.

Mindreforbruget omhandler blandt andet mindreudgifter til områder som råden over vej og fogedgebyrer. Derudover er der en række mindreudgifter til IT-systemer og betalinger vedrørende IT-bidrag til Udbetaling Danmark blandt andet som følge af forsinkelserne af monopolbruddet. Desuden søges 7,4 mio. kr. af usikkerhedspuljen lagt i kassen, da der udestår så kort tid af året.

På *Bolig- og Ejendomsudvalgets* område forventes samlet merudgifter for 1,7 mio. kr., der alle søges tillægsbevillet.

Merudgifterne kan blandt andet tilskrives ikke realiserede indtægter under bygningservice. Forvaltningen vil igangsætte en analyse af forudsætningerne for indtægtskravet med henblik på fremadrettet at kunne indhente indtægterne eller sikre, at aktiviteten tilpasses. Herudover forventes der merudgifter til energi. Bolig- og Ejendomsudvalget står for kommunens samlede energiudgifter og vil igangsætte en analyse, der skal sikre, at der er den rette incitamentsmodel for energiforbruget i Frederiksberg Kommune.

På *Undervisningsudvalget* forventes merforbrug på 0,9 mio. kr. og der søges om 1,1 mio. kr. driftsoverført. Merforbruget vedrører skoleområdet, hvor udgifterne på de enkelte skoler i løbet af 2018 har vist forventede merforbrug. Forvaltningen har derfor været i tæt dialog med skolerne for at sikre budgetoverholdelse, og på nuværende tidspunkt forventes der merforbrug på halvdelen af kommunens skoler. Skoleområdet følges fremadrettet tæt for at sikre budgetoverholdelse.

Under *Ældre- og Omsorgsudvalget* forventes mindreforbrug på 4,1 mio. kr., hvoraf mindreforbrug på 0,2 mio. kr. søges overført til 2019. Det samlede mindreforbrug omfatter både mer- og mindreudgifter. Mindreudgifterne relaterer sig primært til hjemmeplejen og elever. Under hjemmeplejen er der visiteret færre end forudsat i budgettet. Under elever indenfor sundhedshjælper- og sundhedsassistentuddannelserne har der ikke været den søgning, der var forudsat. Modsatrettet er der merudgifter, der primært vedrører hjælpemidler og genoptræning. Hjælpemiddel- og genoptræningsområderne er tilført midler i budget 2019.

Kultur- og Fritidsudvalget forventer samlet mindreforbrug på 0,1 mio. kr. Der søges om at få overført 1,1 mio. kr.

Udvalget forventer mindreforbrug vedrørende leasingudgifter til Flintholm Svømmehal, da byggesagen endnu ikke er endeligt afsluttet, så svømmehallen kan overgå til leasing. Modsat er der merudgifter vedrørende Aveny T, hvor der søges om at stille en underskudsgaranti til at dække teaterets merforbrug i 2018.

Under *Børneudvalget* forventes der merudgifter for 3,2 mio. kr., og 1,9 mio. kr. søges overført til 2019. Merudgifterne omhandler primært nedrivning af pavilloner på Betty Nansens Allé i forbindelse med udfasningen af genhusningspavilloner samt etablering af plejeboliger på grunden. Derudover er der merforbrug under forebyggende foranstaltninger, hvor der ikke længere kan opnås refusion for en række flygtninge. Under døgninstitutioner har kommunen i 2018 haft faldende antal flygtninge på institutionen Allégaarden, hvilket også betyder færre refusionsindtægter. Kommunen er derfor ved at udfase Allégaardens tilbud til flygtninge. I samarbejde med revisionen har forvaltningen vurderet, at det vil være muligt at hente refusionsindtægter i den periode, institutionen er under udfasning, men der er endnu ikke givet endeligt tilsagn fra ministeriet. Der er på den baggrund indregnet refusionsindtægter i 3.

forventede regnskab vedrørende Allégarden for 5,1 mio. kr. Hvis de ikke indhentes, vil det forværre regnskabsresultatet tilsvarende.

Under *Socialudvalget* forventes der netto merudgifter for 3,9 mio. kr., der består af mer- og mindreforbrug. Af mindreforbrugene søges 1,7 mio. kr. overført til 2019. Socialudvalget søger samtlige deres merforbrug tillægsbevillet, hvorimod de ikke søger deres mindredgifter på de decentrale sociale institutioner tillægsbevillet, da de har automatisk overførselsadgang i overførselssagen. Merforbruget under Socialudvalget kan primært henføres til særligt tilrettelagt uddannelse (STU) og misbrugsbehandling. Forvaltningen vil frem imod 1. forventede regnskab 2019 analysere årsager og handlemuligheder i forhold til køb af misbrugsbehandlingstilbud.

På *By- og Miljøudvalgets* område forventes mindredgifter for 12,0 mio. kr., hvoraf 1,5 mio. kr. søges driftsoverført. Mindreforbruget udgøres primært af merindtægter fra parkering, hvor der både er merindtægter fra salg af parkeringslicenser og -billetter og de afgifter, der opkræves ved parkering uden gyldig billet. Parkeringsindtægter fra licenser og billetter indgår i udligningssystemet, og merindtægterne i 2018 bliver derfor delvist modregnet i midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2019. Pengene lægges derfor kassen med denne sag. Desuden er der mindreforbrug vedrørende kommunalisering af private fællesveje, hvor der er kommunaliseret færre veje end forudsat i budgettet. Vejene forventes kommunaliseret i 2019.

Under *Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget* forventes mindredgifter for 0,8 mio. kr., hvoraf 0,7 mio. kr. søges overført til 2020. Mindreforbruget vedrører primært en særskilt ungeindsats, hvor der i budget 2018 blev bevillet midler i 2018 og 2019. Grundet ny lovgivning kommer indsatserne også til at strække sig ind i 2020.

Under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forventes mindredgifter på 1,5 mio. kr. vedrørende børnetandplejen samt en særlig astmaindsats. Midlerne søges overført til 2019 og 2020.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 % af servicerammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 3. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,7 % af servicerammen. Med 3. forventede regnskab søges der tillægsbevillinger for i alt 5,7 mio. kr. i 2018.

Tablet 2: Ansøgte tillægsbevillinger på de specialiserede områder

Udvalg	Aktivitet	Ansøgt tillægsbevilling mio. kr.
Socialudvalget	Udsatte voksne og handicappede	3,2
Børneudvalget	Børn og unge med særlige behov	1,9
Undervisningsudvalget	Specialundervisning	0,7
I alt		5,7

Godkendes tillægsbevillingerne, vil de specialiserede områder udgøre 17,8 % af servicerammen, og kommunen vil derfor være på niveau med kommunens målsætning.

Status på usikkerhedspuljen

Inden 3. forventede regnskab udgjorde usikkerhedspuljen 9,0 mio. kr.

Som en del af den tekniske udmøntning af 3. forventede regnskab opdateres pris- og lønfremskrivningen af to udliciterede private institutioner under Ældre- og Omsorgsudvalget. Dette tilfører usikkerhedspuljen 0,4 mio. kr. Grundet det fremskredne tidspunkt på året søges usikkerhedspuljen reduceret til at udgøre 2 mio. kr. hvorved der søges tillægsbevillet 7,4 mio. kr. og lægges i kassen. De 2 mio. kr. skal dække uforudsete udgifter og eventuelle merudgifter til vintertjenesten.

Driftsoverførsler fra 2018 til 2019 og 2020

I 3. forventede regnskab søges der driftsoverførsler for samlet 14,6 mio. kr., hvoraf 11,2 mio. kr. søges overført til 2019 og 3,4 mio. kr. søges overført til 2020. De ansøgte driftsoverførsler lægges i kassen i 2018. Frederiksberg er underlagt at holde den vedtagne serviceramme og kan derfor som udgangspunkt ikke øge udgifterne i 2019. Alle overførsler søges derfor tillægsbevillet med modpost på usikkerhedspuljen i 2019 og 2020, således at budgettet ikke overstiger servicerammen.

Omprioritering af udgifter fra By- og Miljøudvalget til Magistraten

Der er stigende efterspørgsel på opgaveløsning inden for miljøområdet, og det er ikke muligt at imødekomme efterspørgslen med de nuværende ressourcer. By- og Miljøområdet vurderer, at det er muligt at omprioritere ressourcer til opgaven inden for By- og Miljøområdet ved at omprioritere et årsværk fra parkeringsområdet til miljøområdet. Konteringsreglerne tilsiger, at årsværket på miljøområdet skal fordeles med halvdelen til administration (Magistraten) og

halvdelen på fagudvalget (By- og Miljøudvalget). Omprioriteringen af årsværket vil derfor medføre øgede administrationsomkostninger svarende til, at administrationsudgifterne i Frederiksberg stiger med 0,3 mio. kr.

1.3. Overførselsudgifter

Tabel 3: Oversigt over overførselsudgifter

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2018	3. FR 2018	Afvigelse 2018	Foreslåede tillægs- bevillinger	Afvigelse efter tillægs- bevillinger
01 Magistraten	22,2	22,2	0,0	0,0	0,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-6,7	-7,7	-1,0	-1,0	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0
06 Børneudvalget	4,0	2,8	-1,2	-1,2	0,0
07 Socialudvalget	-2,9	-8,3	-5,4	-5,4	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.062,7	1.058,2	-4,5	-1,3	-3,2
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	426,1	433,1	7,0	7,0	0,0
<i>Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering</i>	<i>426,1</i>	<i>433,1</i>	<i>7,0</i>	<i>7,0</i>	<i>0,0</i>
Samlet	1.507,2	1.502,0	-5,1	-1,9	-3,2

Under overførselsudgifter forventes der samlet set et mindreforbrug på 5,1 mio. kr., hvoraf 1,9 mio. kr. søges tillægsbevilget og lagt i kassen. Dette er en forbedring på 31,7 mio. kr. fra 2. forventede regnskab, hvor der blev forventet merudgifter for samlet 26,6 mio. kr. under overførsler. De største ændringer findes i et lavere forventet merforbrug under aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnets samt af en nedadgående tendens til færre sygedagpengemodtagere, der er fortsat i 2018. Derudover har der været et mindre fald i enhedsprisen per dagpengemodtagere, hvilket betyder, at merudgifterne til dagpengemodtagere ikke er så høje som forventet ved 2. forventede regnskab.

I forbindelse med Økonomaftalen for 2019 mellem KL og Regeringen blev kommuners overførselsudgifter i 2018 midtvejsreguleret som følge af, at kommunerne samlet havde lavere overførselsudgifter end forventet. Reguleringen betød, at Frederiksberg Kommunes indtægter blev sænket med 50 mio. kr., hvilket blev finansieret med et kassetræk. Det forventede mindreforbrug under overførsler i 3. forventede regnskab skal derfor ses i sammenhæng med midtvejsreguleringen.

Udvalgsgennemgang

Under *Bolig- og Ejendomsudvalget* forventes mindreudgifter på 1,0 mio. kr., der søges tillægsbevilget. Kommunen afbetaler hvert år på lån vedrørende ydelsesstøtte til byfornyelse. Grundet den lave rente er kommunens betalinger lavere end forventet.

På Børneudvalgets område forventes der et samlet mindreforbrug på 1,2 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

Mindreforbruget dækker merindtægter på vedrørende særligt dyre enkeltsager.

Under Socialudvalget forventes mindreforbrug på 5,4 mio. kr., der søges tillægsbevilget. Mindreudgifterne omhandler kommunens pligt til at dække de merudgifter, en borger måtte have som følge af nedsat funktionsevne.

Under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område forventes der samlet set mindreudgifter for 4,5 mio. kr.

Mindreforbruget dækker over merforbrug til ressourceforløbsydelse og dagpenge til forsikrede ledige samt forventede mindreforbrug primært vedrørende beskæftigelsesordninger og udgifter til sygedagpenge. Samlet er forventningen forbedret med 16,1 mio. kr. fra 2. forventede regnskab, hvor der blev forventet merforbrug på 11,6 mio. kr.

Under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget forventes et merforbrug vedrørende aktivitetsbestemt medfinansiering på 7 mio. kr. Årsagen er, at der er kommet en samlet efterregulering af området, der er større end forventet. Forventningen er en forbedring på 8 mio. kr. fra indmeldingen til 2. forventede regnskab.

2. Anlæg

2.1 Marginalt mindreforbrug på anlægsrammen

Den negative anlægspulje udgør på nuværende tidspunkt 96,6 mio. kr., og der er indmeldt forskydninger på anlægsområdet for samlet 101,8 mio. kr. Frederiksberg forventer dermed at komme ud af 2018 med et marginalt

mindreforbrug på 5,3 mio. kr. på anlæg. Det betyder, at Frederiksberg forventer at kunne overholde anlægsrammen i 2018 og endnu engang bidrage til, at kommunerne samlet overholder Økonomiaftalen.

Under udarbejdelsen af 3. forventede regnskab har indmeldingerne vist, at der er luft på anlægsrammen i 2018. For at sikre den bedst mulige udnyttelse af rammen, er anlægsplanen for budget 2019 gennemgået for projekter, det er muligt at sætte i gang allerede nu. Der er fundet fem konkrete projekter, hvor det er muligt at igangsætte eller øge aktiviteten allerede i 2018. På projekterne etablering af klimasikring og kunstgræsbaner på Jens Jessensvej samt områdefornyelse i Søndermarkskvarteret er fremdriften så god, at det er muligt at øge aktiviteten i 2018. Af nye projekter er det muligt at investere i sikringsbokse, der understøtter effektiviseringsforslaget, optimering af tyverialarmservice og vægterforbrug, ligesom det forslås at igangsætte udarbejdelsen af kapacitetsmæssige helhedsplaner for kommunens skybrudsvand. Sidst kan udgifter forbundet til aftalen omkring FB klubhus falde i år. Samlet er det muligt at fremrykke 7,25 mio. kr. fra 2019-2021 til 2018. For at sikre udnyttelse af anlægsrammen indstilles det, at disse projekter fremrykkes. Fremrykningen er indregnet i den forventede afvigelse på 5,3 mio. kr. beskrevet ovenfor.

For, at det er muligt at igangsætte anlægsprojekterne nu, kræver det, at Kommunalbestyrelsen godkender projektindholdet, og giver tilladelse til at igangsætte projekterne i form af en anlægsbevilling. Projekterne vedrørende udarbejdelse af kapacitetsmæssige helhedsplaner for skybrudsvand samt optimering af tyverialarmservice og vægterforbrug er nærmere beskrevet i bilag 7. Bilaget danner grundlag for, at der søges om en anlægsbevilling på samlet 1,1 mio. kr. i 2018, 1,5 mio. kr. i 2019 og 1,9 mio. kr. i 2020 til de to projekter. For, at projekterne kan igangsættes nu, søges der om anlægsbevilling til de fulde projekter, selvom det kun er en del af udgifterne, der ligger i 2018. På grund af omfanget og kompleksiteten af håndtering af FB- klubhus samt bevilling til klimatilpasning og kunstgræsbaner på Jens Jessensvej, er der udarbejdet selvstændige sager, hvor der søges om anlægsbevillinger til disse to projekter. Sagerne behandles parallelt med 3. forventede regnskab i Magistraten og i Kommunalbestyrelsen.

Tabel 4: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2018	3. FR 2018	Afvi- gelser 2018	TB 2018	TB 2019	TB 2020	TB 2021
Magistraten	43.405	31.197	-12.208	-9.392	11.688	-1.150	-1.050
Bolig- og Ejendomsudvalget	83.121	67.472	-15.649	-12.263	10.415	0	0
Undervisningsudvalget	74.279	60.476	-13.803	-15.903	15.903	0	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	6.877	5.381	-1.496	0	0	0	0
Kultur- og Fritidsudvalget	17.776	11.504	-6.272	-6.844	6.835	0	0
Børneudvalget	30.217	18.829	-11.388	-10.358	10.358	0	0
Socialudvalget	20.548	11.277	-9.271	-8.632	6.975	1.257	0
By- og Miljøudvalget	144.801	113.045	-31.756	-25.817	21.342	3.832	0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	421.024	319.181	-101.843	-89.209	83.516	3.939	-1.050
Negativ anlægspulje	-96.593	0	96.593	89.209	-83.516	0	0
Korrigeret budget - inkludativ negativ pulje	324.431	319.181	-5.250				
Negativ anlægspulje efter 3. FR				-7.384	-83.516	0	0

2.2 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det forventede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med 3. forventede regnskab er der udarbejdet en opdateret status.

I den oprindelige plan var der i 2016-18 forudsat samlede salgsindtægter for 97,6 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 33,7 mio. kr., svarende til 63,9 mio. kr. mindre end oprindeligt forudsat. Planen er siden 2016 blevet ændret, opdateret og udvidet til at indeholde årene 2019 og 2020, som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og eventuelle fravalg af salg. Planen indeholder nu forventede indtægter for 112,9 for perioden 2016-2020.

Der henvises til bilag 6 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der balance med netto merindtægter for 0,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Dette svarer til en afvigelse på 0,03 promille. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

4. Brugerfinansierede område

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af det brugerfinansierede område. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 19,5 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter, der udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning. Herudover er der mindredgifter vedrørende et projekt med indsamling af madaffald.

5. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der netto mindredgifter på 50,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Mindredgifterne findes primært under finansforskydninger, hvor der er en lavere forventet deponeringsforpligtelse i 2018 end forudsat i budgettet. Baggrunden er en lavere deponeringsforpligtelse vedrørende Betty Nansens Allé 51-53, Kulturskolen, samt et opsagt lejemål hvor deponeringsforpligtelsen bortfalder.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5.1 Gældsafdrag

Ved at afdrage på kommunens gæld skabes der grundlag for, at kommunen også langsigtet har en stærk økonomi. Med 3. forventede regnskab foreslås det, at der laves et ekstraordinært gældsafdrag på 82,7 mio. kr. Gældsafdraget er muliggjort af den forventede kasseopbygning i år, hvor kassen er 83,3 mio. kr. højere en budgetteret ved budgetvedtagelsen 2018. Grundet den konkrete sammensætning af kommunens gældsportefølje er det ikke hensigtsmæssigt præcist at afdrage den fulde kasseopbygning på 83,3 mio.kr. Det foreslås derfor, at to konkrete lån indfries fuldt ud, til en samlet værdi af 81,7 mio. kr. Hvis det vælges at indfri lånene nu, vil der være omkostninger på 1 mio. kr. forbundet med at komme ud af renteswaps på lånene. Dette bringer de samlede omkostninger op på 82,7 mio. kr. Renteswapsne på de to lån udløber ultimo februar 2019, og dermed bortfalder omkostningen på 1 mio.kr. også ultimo februar. Det indstilles derfor, at Magistraten skal tage stilling til, om gælden skal afdrages i 2018 eller afvente, at renteswapsne udløber ultimo februar 2019, og dermed undgå omkostninger for 1 mio. kr.

6. Opfølgning på effektiviseringer, investeringer, tekst og anlæg i budget 2018

Forvaltningen har i forbindelse med 3. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på tiltag i budget 2018. Der er fulgt op på både effektiviseringer, udvidelser, tekststykker og anlæg påbegyndt i 2018. Status for de enkelte delelementer fremgår af bilag 5.

Den angivne status er beskrevet og markeret med enten grøn, gul eller rød, som indikerer, hvordan udmøntningen/implementeringen forløber. Farvekoden grøn indikerer, at initiativet forløber som planlagt. Gul indikerer, at der er ændringer vedrørende tidsplanen, budgetoverholdelsen eller kvaliteten. Rød betyder, at initiativet ikke forventes at kunne implementeres/udmøntes i sin oprindelige form.

Den indmeldte status på budget 2018 er, at initiativerne forløber som planlagt, og i opfølgningen er 95 initiativer grønne, 9 er gule og 0 er røde.

Der er ni projekter, der er markeret med gult. Tre af dem er anlægsprojekter. Byrummet på Sylows Allé er blevet forsinket, og både etablering af elevator til metro ved Frederiksberg Gymnasium, samt implementering af nyt EOJ til sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet forventes at blive dyrere en forudsat. Et tekstafsnit er gult vedrørende at stille lokaler til rådighed for Ungerådet, Handicaprådet, ungdomspartierne og frivillige organisationer forsinket, da der stadig udestår et egnet lokale. Derudover er der 4 udvidelser, hvor man har været nødsaget til at revidere tidsplanen, så projekterne rækker ind i 2019. Dette drejer sig om Styrket fundraising, Borgerforslagsordning, analyse af idrætshaller på Frederiksberg og Ny områdefornyelse – Finansens Kvarteret. Sidst er en effektivisering gul, som omhandler udbudsplanen, hvor det ikke har været muligt at hente de forudsatte effektiviseringer i 2018.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 3. forventede regnskab forventes der i 2018 et samlet kassetræk på 45,2 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 868,1 mio. kr. ultimo 2018 inkl. udgifter til deponering. Såfremt det

ekstraordinære gældsafdrag på 82,7 mio. kr. godkendes, forventes kassen ultimo 2018 at være 785,3 mio. kr., hvilket er lig med forventningen i oprindeligt budget.

Tabel 5: Strukturel balance, resultat og kassepåvirkning

Oversigt (mio. kr.)	Opr. budget 2018	Korr. budget 2018	3. FR 2018	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2018
Indtægter i alt	-5.789,8	-5.777,8	-5.778,0	11,8	-0,2	-0,2
Driftsudgifter i alt	5.525,6	5.500,0	5.462,7	-62,9	-37,3	-22,5
Serviceudgifter	3.997,0	3.992,8	3.960,7	-36,3	-32,2	-20,6
Aktivitetsbestemt medfinansiering	426,1	426,1	433,1	7,0	7,0	7,0
Overførselsudgifter	1.102,5	1.081,0	1.068,9	-33,6	-12,1	-8,9
STRUKTUREL BALANCE	-264,2	-277,8	-315,3	-51,0	-37,5	-22,7
Anlægsudgifter inden for rammen	325,2	324,4	319,2	-6,0	-5,2	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	102,7	6,1	8,3	-94,3	2,3	0,0
Anlægsindtægter	-56,3	-76,5	-60,6	-4,3	15,9	18,9
Brugerfinansieret område	57,5	61,3	41,9	-15,7	-19,5	-16,2
Resultat i alt (- = overskud)	164,8	37,5	-6,5	-171,3	-44,1	-20,0
Kassebeholdning primo	913,3					
Årets resultat	164,8	37,5	-6,5	-171,3	-44,1	-20,0
Lånoptagelse	-732,1	-57,6	-57,8	674,3	-0,2	-0,2
Finansforskydninger	32,7	55,2	3,9	-28,8	-51,3	-48,3
Afdrag på lån	663,1	104,8	105,6	-557,4	0,8	0,8
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-128,5	-139,9	-45,2	83,3	94,8	67,7
Kassebeholdning ultimo	784,8	773,3	868,1			
Foreslået ekstraordinært gældsafdrag			82,7			
Kassebeholdning ultimo inkl. ekstraordinært gældsafdrag	784,8	773,3	785,3			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.
Fremlægges til orientering i fagudvalg den 26. november 2018.

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 3. forventet regnskab 2018

Bilag 1a- Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b- Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig - og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre - og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur - og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By - og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds - og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds - og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Udgiftsneutrale omplaceringer

Bilag 3l - Fremrykninger og beskrivelser af afvigelser anlæg

Bilag 4 - Finansielle poster

Bilag 5. Opfølgning på initiativer i budget 2018

Bilag 7 - Baggrund for anlægsbevillinger

Punkt 432: Administrativ organisering

81.01.00-A21-1-18

Resume

Sagen vedrører forslag til en ny administrativ organisering pr. 1. januar 2019 efter drøftelse i MED-organisationen (fase 1). Endvidere forelægges forslag til tidsplan for fase 2, der indeholder en ekstern undersøgelse af stabsopgavernes placering på henholdsvis centrale stabe og områdenes stabe. I sagen findes organisationsdiagrammer, der illustrerer den nuværende og forslaget til den fremtidige administrative organisation samt samtlige bemærkninger fra MED-organisationen.

Beslutning

Magistraten indstiller, at Kommunalbestyrelsen

1. godkender forslaget til ny administrativ organisering pr. 1. januar 2019 (fase 1) og
2. godkender tidsplanen for fase 2.

Indstilling

Direktionen indstiller, at Magistraten og Kommunalbestyrelsen

1. godkender forslaget til ny administrativ organisering pr. 1. januar 2019 (fase 1),
2. godkender tidsplanen for fase 2.

Sagsfremstilling

Magistraten godkendte den 17. september 2018 forslag til en ny administrativ organisering på direktions- og afdelingsniveau pr. 1. januar 2019 (fase 1). Heri er indeholdt en fordeling af Servicerådets nuværende opgaver på øvrige direktorområder som følge af, at antallet af medlemmer i direktionen reduceres fra 5 til 4 medlemmer. Magistraten godkendte endvidere den foreløbige proces- og tidsplan for fase 2, der indeholder en ekstern undersøgelse af stabsopgavernes placering på henholdsvis centrale stabe og områdenes stabe. Undersøgelsen skal danne grundlag for beslutning om evt. ændring af stabsopgavernes placering samt eventuelle yderligere justeringer i den administrative organisering.

Ny administrativ organisering pr. 1. januar 2019 (fase 1)

Forslaget til den nye administrative organisering har følgende mål:

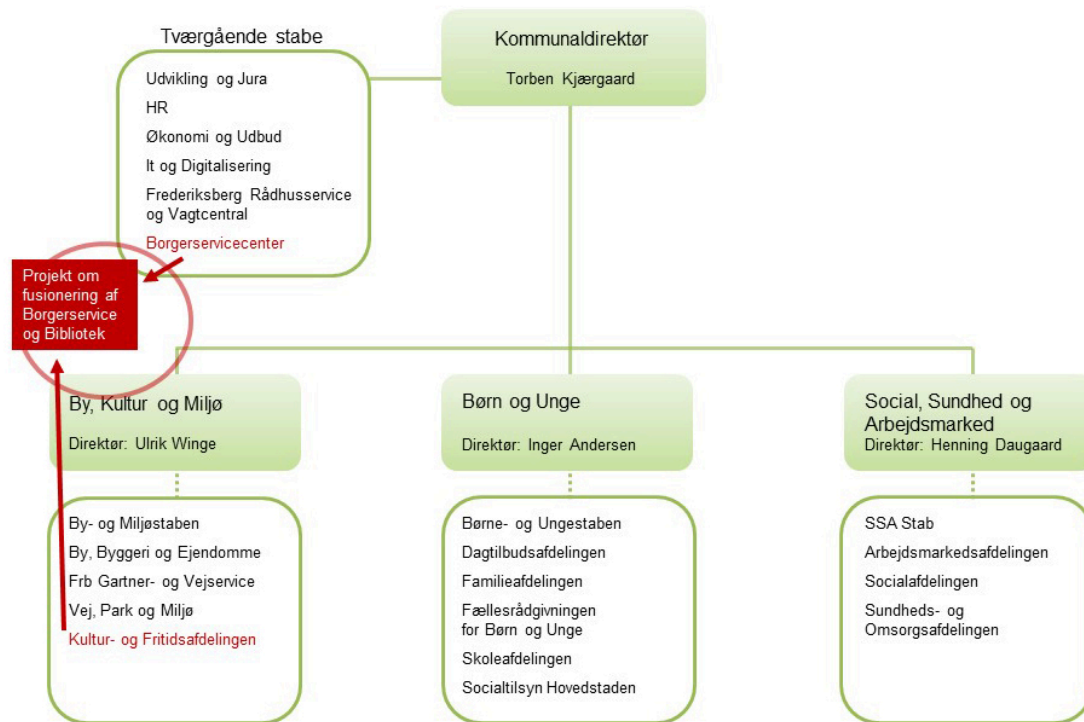
- Fortsat fokus på effektiv drift og kvalitet i servicen overfor borgere og virksomheder.
- Styrkelse af en helhedsorienteret opgaveløsning og det tværgående samarbejde i organisationen.
- Prioritering af udviklings- og innovationskraften i organisationen.

Forslaget indeholder grundlæggende 3 dele:

- De tværgående stabe i Serviceområdet (It-afdelingen, Juridisk afdeling, Udbud og Indkøb og Rådhuservice) sammenlægges med de tværgående stabe i Kommunaldirektorområdet (Økonomiafdelingen, HR-afdelingen, Udvikling og Dokumentation samt Ledelsesstaben). Endvidere forenkles ledelsesstrukturen, idet 8 stabsområder reduceres til 5 med deraf følgende effektiviseringer. De tværgående stabe organiseres under Kommunaldirektorområdet i den nye organisation.
- Kultur- og Fritidsafdelingen sammenlægges med afdelingerne i By- og Miljøområdet.
- Sammenlægning af Frederiksberg Bibliotek og Borgerservice. En endelig beslutning herom afventer et beslutningsgrundlag til politisk forelæggelse primo 2019. Indtil der måtte blive truffet en evt. beslutning om en sammenlægning, henhører Frederiksberg Bibliotek organisatorisk under By-, Kultur- og Miljøområdet, mens Borgerservice henhører under Kommunaldirektorområdet.

Det konkrete forslag er beskrevet nærmere i Magistratens sag 331 fra mødet den 17. september 2018. Magistraten videresendte forslaget til drøftelse i MED-organisationen i henhold til den tidligere vedtagne tids- og procesplan.

Forslaget til en ny administrativ organisering og forenklet ledelsesstruktur fremgår af organisationsdiagrammet nedenfor, herunder også nye navne på Ledelsesstaben, Økonomiafdelingen, Rådhuservice, It-afdelingen, HR-afdelingen og By- og Miljøområdet. Den nuværende organisering fremgår af bilag til denne sag. Projektet vedr. fusion af Frederiksberg Bibliotek og Borgerservice blev også igangsat i forbindelse med opstarten af fase 1. Projektet kører dog videre i et selvstændigt spor, og der forelægges et endeligt projekt til politisk godkendelse primo 2019. Dette er illustreret i organisationsdiagrammet. Projektet er forankret med entydig reference til By-, Kultur- og Miljøområdet.

Tidsplan for fase 2

Magistraten godkendte den 17. september 2018 en foreløbig tidsplan for fase 2, herunder igangsættelse af en ekstern undersøgelse af stabsopgavernes placering på henholdsvis centrale stabe og områdenes stabe. Målet med undersøgelsen er bl.a. at identificere mulige overlap mellem stabsopgaverne på disse områder. Det vil indgå i undersøgelsen at stille forslag til eventuelle omorganiseringer med henblik på en styrket opgaveløsning, samling af stabsfunktioner og opnåelse af effektiviseringer. Arbejdet foreslås at følge nedenstående tidsplan.

Dato	Aktivitet
Januar	Magistraten beslutter kommissoriet for ekstern undersøgelse
Februar-maj	Ekstern undersøgelse gennemføres
Juni	Magistraten behandler forslag til en eventuel ny administrativ organisering
August-september	Drøftelse i MED-organisationen af forslaget til en eventuel ny administrativ organisering
Oktober	Magistraten/Kommunalbestyrelsen beslutter en eventuel ny administrativ organisering
1. november 2019	Eventuelle ændringer træder i kraft

Medarbejderinvolvering i fase 1 og 2

Der arbejdes generelt med bred medarbejderinvolvering i både fase 1 og fase 2 af arbejdet med en ny administrativ organisering. Udover drøftelserne i Område-MED-udvalgene og de lokale MED-udvalg har Hovedudvalget drøftet forslaget til ny organisering samt MED-udvalgenes bemærkninger. De anførte bemærkninger og spørgsmål til organisationsforslaget er blevet drøftet på disse møder i MED-regi. Endvidere har der i starten af fase 1 været afholdt et informationsmøde for berørte ledere og medarbejdere. Der vil også efter Kommunalbestyrelsens behandling den 3. december 2018 blive afholdt et informationsmøde for medarbejdere og ledere, hvor der orienteres om den politiske beslutning.

Hovedudvalget har på sit møde den 8. november 2018 drøftet forslag til en ny administrativ organisering og har i den forbindelse tilkendegivet, at det er vigtigt, at den kommende administrative organisering understøttes af følgende principper:

1. Borgerne i fokus.
2. Faglighed og helhed i opgaveløsningen.
3. Gode fysiske rammer.
4. Inddragelse af medarbejdere.

Herudover henviser Hovedudvalget til de øvrige fremsendte bemærkninger fra MED-organisationen m.m.

Den ny organisering træder i kraft den 1. januar 2019 (fase 1). Ledere og medarbejdere i de berørte afdelinger har igangsat forberedelser til implementering af den nye organisering, såfremt den besluttet politisk. I implementeringen vil MED-organisationens bemærkninger blive inddraget og søgt imødekommet i den videre proces. Flere MED-udvalg har i deres høringsvar eksempelvis lagt vægt på, at det prioriteres, at de nye afdelinger bliver rystet godt sammen. Dette ønske vil der blive taget højde for i implementeringen. Høringsvarene fra MED-organisationen, der vedrører fusionen af Frederiksberg Bibliotek og Borgerservice, vil blive oversendt til dette projekt og indgå i det videre arbejde her. MED-organisationens samlede bemærkninger fremgår af vedlagte bilag.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser vedrørende driftsudgifter af ovenstående forslag i forhold til fase 1, herunder de forudsatte effektiviseringer, er indarbejdet i Budgett 2019-2022. Eventuelle udgifter til eksempelvis flytning, indretning, It, konsulentundersøgelse mv. som led i implementering af fase 1 og fase 2 vil indgå i de forventede regnskaber. Effektiviseringer som følge af fase 2 vil indgå som en del af direktionens budgetforslag 2020-2023.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Bilag

Organisationsdiagram over den nuværende administrative organisering

Bemærkninger fra MED-organisationen

Punkt 433: Generationernes By: Modernisering af Ingeborggården og Frederiksberg Boldklub - bevilling

02.00.00-P20-1-16

Resume

Den nuværende bevilling for moderniseringen af Ingeborggården er ikke tilstrækkelig, hvorfor der meldes anlægsbevilling inden for rammen af det samlede rådighedsbeløb. Ligeledes søges der om at fremrykke rådighedsbeløb fra 2019 til 2018 på boligdelen.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles yderligere anlægsbevilling på henholdsvis 7,4 og 1,5 mio. kr. til projekteringsudgifter på bolig- og servicedelen finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 og en fremrykning på 2,3 mio. kr. fra 2019 til 2018 på boligdelen.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles yderligere anlægsbevilling på henholdsvis 7,4 og 1,5 mio. kr. til projekteringsudgifter på bolig- og servicedelen finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 og en fremrykning på 2,3 mio. kr. fra 2019 til 2018 på boligdelen.

Sagsfremstilling

Moderniseringen af Ingeborggården indgår i den samlede Masterplan for modernisering af plejeboliger. I 2014 blev det besluttet at koble ombygningen af Ingeborggården (tidligere selvejende institution og nu kommunalt plejehjem), sammen med opførelsen af et nyt klubhus til Frederiksberg Boldklub. I den forbindelse blev det ønsket, at det samlede område omkring byggerierne skulle undergå en bredere udvikling, idet muligheder for byrum og mere hensigtsmæssige trafikale og parkeringsmæssige forhold skal forfølges.

I september 2016 godkendte de relevante fagudvalg konkurrenceprogrammet, og en vinder blev udpeget i juni 2018 - et totalentreprise vinderprojekt fra G.V.L. Entreprise A/S med RUBOW Arkitekter A/S, BBP Arkitekter A/S og DOMINIA A/S som underrådgivere. Kommunalbestyrelsen godkendte et forhandlingsmandat for samarbejdsfasen den 27. august 2018 (sag nr. 186 - lukket dagsorden). Samarbejdsfasen løber frem til og med januar 2019. Der forelægges et lokalplansforslag til politisk behandling januar 2019.

Økonomi

Tabel 1. Ingeborggården - Rådighedsbeløb for 2018

2018 - Projekteringsudgifter	Afholdt udgift i 2018		Forventet restudgift	
	Bolig	Service	Bolig	Service
Allerede afholdte til GVL fase 1			-2.043.224	-408.645
Allerede afholdte til Strunge			-130.000	-26.000
BBE-honorar			614.400	153.600
Byggelånsrente			6.400	1.280
GVL-entreprise 1)			4.818.815	963.763
Konkurrencevederlag			350.000	70.000
Landinspektør			50.000	10.000
OK-fonden			411.200	82.240
Strunge Jensen			156.000	31.200
Byggesagsmedarbejder				28.571
Uforudset			80.000	20.000
Hovedtotal	4.034.881	550.835	4.313.591	926.010

Forventet udgifter i 2018		Rådighedsbeløb i 2018		Rådighedsbeløb der mangler i 2018	
Bolig	Service	Bolig	Service	Bolig	Service
8.348.472	1.476.845	6.080.000	1.520.000	2.268.472	-43.155

Tabel 1 viser, at der i 2018 forventes en samlet udgift på 8,3 mio. kr. på boligdelen og 1,5 mio. på servicedelen. Der forventes balance på servicedelen, mens der på boligdelen mangler et rådighedsbeløb på 2,3 mio. kr. Rådighedsbeløbet søges derfor fremrykket fra 2019 til 2018 med modpost på kassen i begge år.

Udgifterne til boligdelen er udenfor anlægsrammen.

Tabel 2. Ingeborggården - Bevilling

Projekteringsudgifter	Alle afholdte udgifter indtil dags dato		Forventet udgifter resten af 2018		Forventet udgifter i 2019 indtil skema B	
	Bolig incl moms	Service excl moms	Bolig incl moms	Service excl moms	Bolig incl moms	Service excl moms
Allerede afholdte til GVL fase 1			-2.043.224	-408.645		
Allerede afholdte til Strunge			-130.000	-26.000		
BBE-honorar			614.400	153.600		
Byggelånsrente			6.400	1.280	22.400	5.600
GVL-entreprise fase 1			4.818.815	963.763		
GVL-entreprise fase 2					5.833.333	1.166.667
Konkurrencevederlag			350.000	70.000		
Landinspektør			50.000	10.000		
OK-fonden			411.200	82.240	205.600	41.120
Strunge Jensen			156.000	31.200	165.000	33.000
Jurist					50.000	10.000
Byggesagsmedarbejder				28.571		171.429
Uforudset			80.000	20.000	420.000	84.000
Hovedtotal	14.579.750	3.629.836	4.313.591	926.010	6.696.333	1.511.815

Forventet udgifter indtil skema B		Bevilling		Bevilling mangler	
Bolig	Service	Bolig	Service	Bolig	Service
25.589.674	6.067.661	18.262.000	4.575.000	7.327.674	1.492.661

I tabel 2 forventes der udgifter på i alt 25,6 mio. kr. på boligdelen og 6,1 mio. kr. på servicedelen indtil skema A/B forelæggelse i 2019. Den nuværende bevilling er ikke tilstrækkelig, hvorfor der meddeles en anlægsbevilling på 7,3 mio. kr. på boligdelen og 1,5 mio. kr. på servicedelen. Udgifterne i 2019 afholdes indenfor det afsatte rådighedsbeløb til projektet.

Estimatet fra 2017 på hvor stor en bevilling der ville være nødvendig til projekteringsudgifter i perioden indtil skema A og B-godkendelse, bliver dermed større end forudsat. Dette skyldes, at der er gået et år mere end berammet i tidsplanen fra februar 2017, og i dette år har der været afholdt udgifter til honorarer til rådgivere samt udgifter til afholdelse af en ny konkurrence herunder udgifter til advokater og dels at det afsatte beløb til projektering i perioden har været vurderet for lavt.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget, By- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget den 19. november 2018.

Magistraten den 26. november 2018.

Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 103:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By- og Miljøområdet indstiller, at Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles yderligere anlægsbevilling på henholdsvis 7,4 og 1,5 mio. kr. til projekteringsudgifter på bolig- og servicedelen finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2018 og en fremrykning på 2,3 mio. kr. fra 2019 til 2018 på boligdelen.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By- og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget samt Kultur- og Fritidsudvalget, at sagen tages til orientering.

Bilag

Bevillingsskema - IBG boligdel

Bevillingsskema - IBG servicedel

Punkt 434: Delstatus på smart sundhed - implementering af CURA

00.30.00-S00-53-17

Resume

Sagen giver en delstatus på Smart Sundhed vedrørende implementeringen af det nye fagsystem på sundheds- og Omsorgsområdet. Systemet hedder Cura og er afløseren til det tidligere system Care.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller,

- at der afsættes et yderligere rådighedsbeløb i 2018 og gives anlægsbevilling på 229.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" finansieret af mindreforbrug på i alt 1.582.000 kr. vedrørende anlæggene: Netværk og tryghed døgnet rundt, rehabilitering og recovery, Borgmester Fischers Vej, serviceareal og Borgmester Fischers Vej, Parkeringspladser, hvor rådighedsbeløb og anlægsbevillinger nedskrives, jf. økonomiafsnittet,
- at der afsættes rådighedsbeløb i 2019 og gives anlægsbevilling på 1.350.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" under henvisning til mindreforbrug meldt ind i 2018, jf. ovenfor, og at der i 1. Forventet regnskab 2019 anvises anlægsramme på 1,350 mio. kr. inden for øvrige anlægsprojekter på Sundheds- og Omsorgsområdet.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget

1. tog orienteringen om status på implementering af Cura til efterretning,
2. tog omdisponeringen af midler indenfor værdighedsmilliarden, herunder vedrørende midler til 'VM21 Lokal sundhed, integrerede samarbejdsformer', til efterretning, jf. økonomiafsnittet,
3. indstiller, at der afsættes et yderligere rådighedsbeløb i 2018 og gives anlægsbevilling på 229.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" finansieret af mindreforbrug i alt 1.582.000 kr. vedrørende anlæggene: Netværk og tryghed døgnet rundt, rehabilitering og recovery, Borgmester Fischers Vej, serviceareal og Borgmester Fischers Vej, Parkeringspladser, hvor rådighedsbeløb og anlægsbevillinger nedskrives, jf. økonomiafsnittet,
4. indstiller, at der afsættes rådighedsbeløb i 2019 og gives anlægsbevilling på 1.350.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" under henvisning til mindreforbrug meldt ind i 2018, jf. ovenfor, og at der i 1. Forventet regnskab 2019 anvises anlægsramme på 1,350 mio. kr. indenfor øvrige anlægsprojekter på Sundheds- og Omsorgsområdet, og
5. godkendte, at udvalget i foråret forelægges en plan for yderligere konsolidering af CURA-systemet og potentiel nyttiggørelse i andre spor vedr. 'Smart Sundhed'.

Sagsfremstilling

1. Smart Sundhed – teknologi med borgeren i centrum

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog den 23. januar 2017 at igangsætte programindsatsen "Smart Sundhed – teknologi med borgeren i centrum". Seneste status blev fremlagt for Ældre- og Omsorgsudvalget den 28. maj 2018.

"Smart Sundhed" er den langsigtede strategisk ramme og plan for udvikling af de sammenhængende digitale løsninger på sundheds- og omsorgsområdet. "Smart Sundhed" indeholder 3 mål og 6 visioner:

- Mål 1: Sundere og tryggere borgere
  - Mål 2: Effektive arbejdsgange, vidensdeling og dokumentation:
  - Mål 3: Gnidningsfrie overgange mellem sektorer
-
- Vision 1: Online hjælp til borgere på vej til selvhjulpnehed
  - Vision 2: Den digitale kinabog – omdrejningspunktet for tryggere og mere involverende dialog
  - Vision 3: Telemedicin – mere selvhjulpne og uafhængige borgere med kroniske sygdomme
  - Vision 4: Fælles digitale oplevelser – unikke muligheder for fortsat at være aktiv

- Vision 5: Tryghed og velbefindende gennem sensorteknologier og sansebaserede løsninger
- Vision 6: Smarte værktøjer – større uafhængighed og sikkerhed ved løsningen af praktiske opgaver.

Som en væsentlig del af strategien er at få et nyt og tidssvarende sundheds- og omsorgssystem (EOJ). Et moderne system er nemlig en vigtig forudsætning i forhold til at kunne indfri ovennævnte visioner og have en platform, der kan binde områdets nuværende og kommende digitale løsninger sammen.

Det nye sundheds- og omsorgssystem Cura blev taget i brug den 1. maj 2018. I det følgende gives der en status på ibrugtagning og en beskrivelse af den revurderede plan for den videre implementering.

2. Status på ibrugtagning af Cura og revurdering af plan for videre implementering

Den 1. maj 2018 tog Frederiksberg Kommune det nye omsorgssystem Cura i brug. Ibrugtagningen er gået godt, ingen borgere er blevet ”tabt” og alle har fået den hjemmehjælp, den genoptræning, den hjemmesygepleje m.m. som de var visiteret til og bevilget i det gamle system (Care).

Der har været og er fortsat tale om en meget stor opgave. Omsorgssystemet kan siges at være ældre- og omsorgsområdets ryggrad og bruges til at holde styr på og planlægge alle de ydelser og tilbud på området, som borgerne modtager. Det er således nærmere tale om mange systemer end et enkelt system idet Cura rummer mange forskellige behov - lige fra hjemmehjælp og hjemmesygepleje til genoptræning over beskeder fra hospitaler om indlæggelser og udskrivinger og administration af alle kommunens ældre- og plejeboliger. Mere end 2.000 medarbejdere har taget systemet i brug, der også byder på nye og smarte arbejdsgang via smartphones og tablets og en implementering af Fælles Sprog III.

Fælles Sprog III er en ny fælles kommunal standard for, hvordan der skal dokumenteres og registreres data som en del af den faglige dokumentation på ældre- og omsorgsområdet. Implementeringen af Cura og Fælles Sprog III har krævet intensiv kompetenceudvikling af alle medarbejdere for at lære de nye fælles standarder og det nye system at kende. Kompetenceudviklingen har bestået af både undervisning centralt og lokalt, e-lærings-videoer samt løbende udvikling af nye forbedrede arbejdsgange, så systemet og den nye dokumentationspraksis fungerer optimalt.

Cura er i høj grad udviklet i samarbejde med medarbejdere til medarbejdere og det giver nogle klare fordele i dagligdagen for de mange medarbejdere, der eksempelvis anvender og dokumentere i det hos borgene. Systemet er fra starten udviklet til både smartphones, tablets og computer hvilket gør, at hver medarbejdergruppe kan anvende Cura på det device, der er mest optimal for deres opgaveløsning om det er hos borgeren eller på kontoret.

Implementeringen af CURA har også bekræftet, at systemet kan fungere som fremadrettet ’ryggrad’ for en endnu mere ambitiøs udvikling af den digitale udvikling af ældreomsorgen. F.eks. er der som led i implementeringen af Cura nye muligheder for dialog og adgang til data for borgerne. Der er åbnet for udvikle ”Den digitale kinabog”, hvor borgere og pårørende bedre kan få adgang til netop de data og aktiviteter, som de gerne vil have overblik over, og bedre muligheder for involvering og indflydelse. Frederiksberg Kommune har etableret et samarbejde med andre kommuner, der også har investeret i CURA, om udvikling af en sådan borgerportalløsning.

Men implementeringen af Cura er en omfattende implementerings- og forandringsopgave, som har krævet ny adfærd og nye måder at tænke på i alle dele af sundheds- og omsorgsområdet. Der er nemlig ikke kun tale om ibrugtagning af et nyt IT-system, men om en kulturændring – nye måder at arbejde på og nye måder at tænke på. Det har krævet og kræver fortsat en stor ledelsesmæssig bevågenhed og et stort kompetenceudviklingsprogram, da mange centrale arbejdsgange f.eks. i hjemmeplejen er radikalt anderledes med det nye system, hvor smartphones og tablets er i centrum.

Med udgangspunkt i dette har forvaltningen derfor siden ibrugtagningen og særligt siden sommerferien evalueret og revurderet planen for den videre implementering af Cura. Vurderingen er, at der behov for at udvide implementering, således at den også løber i 2019. Dette primært for at sikre at de nye facetter og funktioner i Cura udnyttes fuldt ud og korrekt. Og således at de nye arbejdsgange og nye måder at tænke på er implementeret i bund, herunder særligt implementeringen af fælles sprog III. Men også for at kunne indgå i en dialog med leverandøren om eventuelt videreudvikling af systemet, så det kan anvendes mere optimalt i driften.

Evalueringen er også sket i lyset af at sikre det fortsat langsigtede perspektiv om en sikker og tryk udvikling af alle elementerne i Smart Sundhed, men også for at sikre indhentningen af den betydelige effektivisering af arbejdsgange der var en del af digitaliseringsplanen i budget 2018. Der er således indarbejdet driftseffektivisering svarende til 1,9 mio. kr. i 2019 og 2020, stigende til 2,1 mio. kr. i 2021 og 2,4 mio. kr. 2022 og frem. Hertil kommer forudsatte effektiviseringer på 0,2 mio. kr. i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 og frem på afledte effekter af at anvende CURA som platform for digital understøttelse af arbejdsgange i øvrigt (jf. Digitaliseringsplan 2019).

Ibrugtagningen har som nævnt været en succes, men selvfølgelig ikke uden udfordringer. Det er uundgåeligt ved så stor en opgave. Der er således løbende gjort erfaringer med systemet, som har ført til tilpasninger og forbedringer af både arbejdsgange, adfærd og selve systemet.

En helt særlig udfordring har været at trække retvisende data ud til ledelsesinformation og økonomistyring. Det skal pointeres, at udfordringen ikke påvirker borgerne, men alene kommunens styringsgrundlag.

På den korte bane er udfordringen blevet isoleret til hjemmehjælpsdata, idet der er fundet alternative løsninger på de øvrige berørte områder. På den lange bane har det været nødvendigt at øge projektets fokus på at identificere fejl og sikre, at leverandøren af Cura foretager de nødvendige fejlrettelser.

I forbindelse med månedsopfølgningen for september (Magistraten den 29. oktober, punkt 378) har forvaltningen udarbejdet en prognose vedr. hjemmehjælpsområdet på baggrund af korrektioner af de tilgængelige data. Der er også udarbejdet en handleplan i det tilfælde, at der ikke er retvisende data inden regnskabsafslutningen.

Det skal desuden nævnes, at udfordringen påvirker muligheden for at udarbejde den kvartalsvise resultatrapport på Ældreområdet. Således kan den først udarbejdes, når der er adgang til retvisende data og hele rapporten er blevet genskabt ud fra de nye data. Det betyder, at den næste resultatrapport omfattende 4. kvartal 2018 ikke bliver udarbejdet.

3. Udfordringer i projektøkonomien og de varige udgifter

Ovenstående udfordringer i projektets implementering giver en række afledte økonomiske udfordringer. Disse beskrives nedenfor i økonomiafsnittet sammen med en plan for finansiering indenfor Ældre- og Omsorgsudvalgets samlede ramme til anlæg og drift.

De skitserede udfordrings økonomiske konsekvenser er beskrevet i bilag 1. Her opridses både den samlede udfordring på ca. 3,0 mio. kr. i forhold til en samlet projektøkonomi på ca. 20,3 mio.kr. eller svarende til ca. 15% og den varige udfordring på driften af Cura på ca. 0,8 mio.kr. fra 2020 og frem. Projektet er finansieret af midler fra værdighedsmilliarden, fra Ældre- og Omsorgsudvalget ramme og fra digitaliseringsplanen. I digitaliseringsplanen 2018 indgår desuden en forventet effektivisering på 1,0 mio. kr. i 2019 stigende til 1,9 mio. kr. i 2020 og frem. Med forøgelsen af anlægsinvesteringen fra 6,0 mio. kr. til 7,6 mio. kr. forøges tilbagebetalingstiden på investeringen alt andet lige. De konkrete budgetter og afvigelser fremgår nedenfor i tabel 1 og beskrives mere detaljeret i bilag 1.

Tabel 1: Overblik over budget og forventede afvigelser i projektøkonomien

t.kr.	Budget				Forventede afvigelser		
	2017	2018	2019	I alt	2018	2019	2020 og frem
VM13 Længere effekt af hverdagsrehabilitering	-	500	0	500	0	0	0
VM19 Velfærdsteknologiske løsninger på demensområdet	500	128	0	628	0	0	0
VM21 Lokal sundhed, integrerede samarbejdsformer	1.000	1.162	1.000	3.162	395	1.065	789
Projektudgifter finansieret indenfor ÆOU's ramme	1.300	1.550	700	3.550	0	0	0
Anlægsbudget (investering i effektivisering/Digitaliseringsplanen)	-	6.000	0	6.000	229	1.350	0
Drift af Cura – finansieret indenfor ÆOU's ramme	-	3.415	3.015	6.430	0	0	0
I alt	2.800	12.755	4.715	20.270	624	2.415	789

Afvigelserne kan primært henføres til:

- Udfordringen med at sikre retvisende data til ledelsesinformation og økonomistyring har øget udgifterne til projektledelse
- Udvidelse af implementeringsperioden til 2019 for at sikre, at de nye facetter og funktioner i Cura udnyttes fuldt ud, herunder en sikring af en dybdegående implementering af fælles sprog III. Bevillingen skal anvendes til projektledelse, kompetenceudvikling samt udvikling og køb af nye funktionaliteter

- Licenser og påkrævede moduler, bl.a. til at sikre retvisende data, som er blevet dyrere end forventet.

Det er samlet set forvaltningens vurdering, at det er uheldigt, at projektet har samlede merudgifter, men det er positivt at målene med implementeringen ses at kunne opfyldes, og at en revurdering af projektøkonomien kan holdes indenfor udvalgets økonomiske rammer.

Det foreslås, at udvalget til foråret forelægges en plan for yderligere konsolidering af CURA-systemet og potentiel nyttiggørelse i andre spor vedr. 'Smart Sundhed'.

Økonomi

Udfordringen vedr. værdighedsmilliarden (VM21 Lokal sundhed, integrerede samarbejdsformer) foreslås håndteret via en række omdisponeringer på en række indsatser under værdighedsmilliarden. Her henvises i øvrigt til bilag 2 for en nærmere gennemgang af den samlede prioritering af værdighedsmilliardmidlerne. De tekniske konsekvenser af omprioriteringen vil blive foretaget i 3. forventet regnskab. Det skal bemærkes, at værdighedsmilliarden i 2020 overgår til bloktilskuddet. Midlerne vil derfor blive fordelt via den generelle bloktilskudsnøgle og ikke som nu efter den såkaldte "ældrenøgle". Bemærk desuden, at værdighedsmilliarden er ikke bevilget udover 2019 – det kræver en fornyet prioritering i budget 2020.

I 2019 er der øgede driftsudgifter på ca. 1,1 mio.kr. fordelt på 0,4 mio. kr. til projektledelse og øgede udgifter til drift af IT-systemer på ca. 0,7 mio. kr. De forøgede anlægsudgifter på 0,2 mio. kr. i 2018 kan henføres til implementering af system. I 2019 anvendes 1,4 mio. kr., heraf 1,3 mio. kr. til implementering af systemet samt indkøb af modul på 0,1 mio. kr.

Konkret foreslås der følgende:

A) Vedr. VM21 foreslås merforbruget i 2018 og det øgede behov i 2019 og frem finansieret via en konkret omprioritering af midlerne i Værdighedsmilliarden, jf. bilag 2.

B) Udfordringen vedr. anlægget foreslås finansieret ved at disponere en række budgetter fra anlæg, som slutter i 2018 og som forventer mindreforbrug. Det handler om anlæggene: netværk og tryghed døgnet rundt, rehabilitering og recovery, Borgmester Fischers Vej, serviceareal og Borgmester Fischers Vej, Parkeringspladser, hvor der tilsammen er ledige midler på 1.582 t.kr. Her henvises til bilag 1. For den andel på 1,35 mio.kr. der vedrører udgifter i 2019 skal der anvises anlægsramme i 1. FR 2019.

Således søges rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2018 på 0,229 mio. kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ-Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet, finansieret af mindreforbrug i 2018 på flere projekter, jf. bilag 1. Endvidere søges rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2019 på 1,350 mio. kr. under henvisning til mindreforbrug meldt ind i 2018 jf. ovenfor, og at der i 1. Forventet regnskab 2019 anvises anlægsramme på 1,350 mio. kr. indenfor øvrige anlægsprojekter på Sundheds- og omsorgsområdet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 19/11-2018, Magistraten den 26/11-2018 og Kommunalbestyrelsen den 3/12-2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 104:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager orienteringen om status på implementering af Cura til efterretning,
2. tager omdisponeringen af midler indenfor værdighedsmilliarden, herunder vedrørende midler til 'VM21 Lokal sundhed, integrerede samarbejdsformer', til efterretning, jf. økonomiafsnittet,
3. indstiller, at der afsættes et yderligere rådighedsbeløb i 2018 og gives anlægsbevilling på 229.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" finansieret af mindreforbrug i alt 1.582.000 kr. vedrørende anlæggene: Netværk og tryghed døgnet rundt, rehabilitering og recovery, Borgmester Fischers Vej, serviceareal og Borgmester Fischers Vej, Parkeringspladser, hvor rådighedsbeløb og anlægsbevillinger nedskrives, jf. økonomiafsnittet,
4. indstiller, at der afsættes rådighedsbeløb i 2019 og gives anlægsbevilling på 1.350.000 kr. til anlægsprojektet "Nyt EOJ – Sammenhængende digital understøttelse på sundheds- og omsorgsområdet" under henvisning til

- mindreforbrug meldt ind i 2018, jf. ovenfor, og at der i 1. Forventet regnskab 2019 anvises anlægsramme på 1,350 mio. kr. indenfor øvrige anlægsprojekter på Sundheds- og Omsorgsområdet, og
5. godkender, at udvalget i foråret forelægges en plan for yderligere konsolidering af CURA-systemet og potentiel nyttiggørelse i andre spor vedr. 'Smart Sundhed'.

Bilag

Bilag 1 Økonomisk status vedr Cura-projektet

Bilag 2 Status værdighedsmilliard 2019

Punkt 435: Ansøgning om indtægtsbevilling vedr. Borgmester Fischers Vej

00.30.08-000-1-18

Resume

Der er blevet meddelt tilsagn på skema C vedrørende Borgmester Fischers Vej, hvorved Frederiksberg Kommune modtager et tilskud på 2,4 mio. kr. Det søges bevilget jf. principperne for økonomistyring.

Beslutning

Magistraten og Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling til en indtægt på 2,4 mio. kr. i form af modtaget statsligt servicearealtilskud vedrørende Borgmester Fischers Vej (etablering af plejeboliger med serviceareal). Der er i 2018 afsat rådighedsbeløb til formålet.

Indstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling til en indtægt på 2,4 mio. kr. i form af modtaget statsligt servicearealtilskud vedrørende Borgmester Fischers Vej (etablering af plejeboliger med serviceareal). Der er i 2018 afsat rådighedsbeløb til formålet.

Sagsfremstilling

OK-Huset Lotte på Borgmester Fischers Vej blev opført i 2013-2014 jf. Masterplan for Plejeboliger (Kommunalbestyrelsen 1/10-2018 punkt 201). Da der er tale om en modernisering efter almenboligloven, modtager Frederiksberg Kommune et tilskud fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. Det sker ved godkendelse af det såkaldte skema C. Skema C indsendes når gennemgang og udbedring af fejl og mangler herunder afklaring af ansvar og betaling er gennemført. Hvilket er tilfældet. Der mangler dog at blive meddelt anlægsbevilling til indtægten, hvilket sker med denne sag.

Økonomi

Der søges meddelt anlægsbevilling til en indtægt på 2,4 mio. kr. vedrørende tilskud efter almenbolig loven (servicearealtilskud) vedrørende servicearealet på Borgmester Fischers Vej. Der er i 2018 afsat rådighedsbeløb til indtægten (60 boliger a 40 t. kr. = 2,400 mio. kr.).

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 19. november, Magistraten den 26. november og Kommunalbestyrelsen 3. december.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 102:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at der meddeles anlægsbevilling til en indtægt på 2,4 mio. kr. i form af modtaget statsligt servicearealtilskud vedrørende Borgmester Fischers Vej (etablering af plejeboliger med serviceareal). Der er i 2018 afsat rådighedsbeløb til formålet.

Bilag

Bevilling Indtægt vedr. Borgmester Fischers Vej

Punkt 436: Beskæftigelsesplan 2019

15.20.00-P00-3-18

Resume

Beskæftigelsesplanen lægger de overordnede rammer og opstiller målsætningerne for Frederiksberg Kommunes beskæftigelsesindsats. Lovgivningen pålægger kommunerne årligt at vedtage en ny beskæftigelsesplan for det kommende års beskæftigelsesindsats. Udkast til Beskæftigelsesplan 2019 forelægges hermed til godkendelse.

Beslutning

Magistraten og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2019 godkendes.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2019 godkendes.

Sagsfremstilling

Formålet med Frederiksberg Kommunes Beskæftigelsesplan 2019 er at lægge de overordnede rammer og opstille de overordnede målsætninger for kommunens beskæftigelsesindsats i 2019. Beskæftigelsesplanen gør dette ved at sikre og tydeliggøre sammenhængen dels mellem centrale politiske målsætninger, planer og politikker internt på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet, dels i forhold til de politiske strategier, handleplaner mv., som forbinder arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet med de øvrige fag- og politikområder i Frederiksberg Kommune.

I forlængelse heraf er beskæftigelsesplanen rammen for de to målgruppeplaner på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet, dvs. 'Unge godt på vej – Plan for uddannelse og arbejde til unge på Frederiksberg' samt 'Vækst og Jobskabelse på Frederiksberg – Plan for den virksomhedsrettede indsats'. Beskæftigelsesplanen udarbejdes efter budgetforliget, da den beskriver det kommende års beskæftigelsesindsats.

Udkastet til Beskæftigelsesplan 2019, jf. bilag 1, udpeger en række prioriteringsområder for beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg i 2019. Prioriteringsområderne er udvalgt ved at holde de politiske målsætninger op imod de konkrete resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen. Prioriteringsområderne er med andre ord de områder, hvor der skal en fokuseret indsats til for at fastholde eller forbedre de nuværende resultater, så målsætningerne kan indfris.

Det er formelt set beskæftigelseslovgivningen, som pålægger kommunerne at udarbejde en årlig beskæftigelsesplan. Ifølge lovgivningen skal Beskæftigelsesplan 2019 senest den 31. december 2018 være godkendt af Kommunalbestyrelsen. Umiddelbart efter Kommunalbestyrelsens godkendelse skal beskæftigelsesplanen sendes til det regionale arbejdsmarkedsråd til orientering.

Strategisk afsæt

Den overordnede strategiske ramme og retning for tilrettelæggelsen af beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg er, at det bedste, Frederiksberg Kommune kan gøre for sine ledige medborgere, er at give en virksomhedsrettet indsats, der tager udgangspunkt i virksomhedernes arbejdskraftbehov og vækstmuligheder.

Denne strategiske retning kaldes "Job i fokus" og har været med til at holde kommunens forsørgelsesudgifter nede – samtidig med at kommunen hjælper de ledige, der mangler arbejde, og virksomhederne, der mangler arbejdskraft. "Job i fokus" foreslås derfor også i Beskæftigelsesplan 2019 at være det strategiske bagtæppe for de mere konkrete, politiske målsætninger, der sættes for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune med beskæftigelsesplanen og dermed også i de to målgruppeplaner på arbejdsmarkedsområdet.

Overordnet målsætning

Den gennemgående politiske målsætning for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune er, at flest mulig frederiksbergborgere i den erhvervsaktive alder opnår og fastholder tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette giver værdi for borgerne selv i form af selvforsørgelse og inklusion, for virksomhederne i form af et arbejdsudbud, der understøtter vækst og udvikling, og for kommunen og samfundet i form af et effektivt lokalt og regionalt arbejdsmarked. Denne målsætning er senest blevet bekræftet i budgetforliget for 2019 og ligger i direkte forlængelse af Frederiksbergstrategien 2016. Af strategien fremgår det, at "Beskæftigelse er fundamental for mange menneskers livskvalitet. Derfor arbejder vi målrettet sammen med borgerne og alle byens andre aktører om at få flest mulige i arbejde".

Samtidig har budgetaftalen for 2019 medført nogle grundlæggende ændringer i de økonomiske rammer på arbejdsmarkedsområdet i Frederiksberg Kommune. Det er således aftalt at reducere kommunens udgifter til beskæftigelsesindsatsen med ca. 16 mio. kr. årligt fuldt indfaset i forbindelse med ændringen i den statslige

medfinansiering af beskæftigelsesindsatsen. I budgetforliget lægges vægt på, at dette skal gennemføres, uden at kommunens forsørgelsesbyrde forøges, og udviklingen i effekt og selvforsørgelse skal følges tæt.

Særligt i 2019 – men i et vist omfang også i de efterfølgende år – vil budgetforligets fokus på ikke at øge forsørgelsesbyrden skulle nås i en periode, hvor en stor del af ressourcerne på arbejdsmarkedsområdet vil gå til selve omstillingen af indsatsen for at opnå den forudsatte udgiftsreduktion. I kombination med den valgte opfølgningssystematik kan dette medføre et pres på målopfyldelsen, hvilket uddybes i næste afsnit.

Operationalisering af målsætningen – Opstilling af konkrete mål

Opfølgningen på, om den overordnede målsætning opfyldes, samt om det lykkes ikke at øge forsørgelsesbyrden, vil ske gennem otte konkrete benchmarkmål, som grundlæggende er en videreførelse af benchmarkmålene i Beskæftigelsesplan 2018.

Nærmere bestemt vil Frederiksberg Kommunes resultater af beskæftigelsesindsatsen blive holdt op imod resultaterne i den ”klynge” af kommuner, som har tilnærmelsesvis de samme rammevilkår som Frederiksberg. De konkrete benchmarkmål fastlægger således, hvor Frederiksberg skal ligge i forhold til gennemsnittet af de øvrige klyngekommuner. De otte konkrete mål i beskæftigelsesplanen for 2019 er:

1. **Alle ydelser under ét:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen inden for alle ydelsesgrupper
2. **Langtidsledighed:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i andelen af langtidsledige modtagere af kontanthjælp, a-dagpenge og integrationsydelse, der er på det sidste refusionstrin
3. **Kontanthjælp mv.:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af arbejdsstyrken, som er i kontanthjælpsystemet.
4. **A-dagpenge:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af arbejdsstyrken, der modtager a-dagpenge.
5. **Sygedagpengeområdet:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i antallet af personer på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb målt i forhold til den samlede arbejdsstyrke.
6. **Job på særlige vilkår - Fleksjobledighed:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i andelen af fleksjobledige.
7. **Job på særlige vilkår - Ressourceforløb mv.:** Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnit af klyngen i antallet af revalidender, forrevalidender og borgere i ressourceforløb målt i forhold til den samlede arbejdsstyrke.
8. **Integration af flygtninge:** Frederiksberg skal være den bedste i klyngen målt på andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i beskæftigelse i juni måned tre år efter ankomståret.

Fordi resultaterne på Frederiksberg bliver sammenlignet med bestemte klyngekommunerne, kan den konkrete målopfyldelse i 2019 komme under pres på grund af de reducerede udgifter til beskæftigelsesindsatsen, hvis klyngekommunerne ikke effektiviserer i samme omfang som Frederiksberg eller måske har investeret yderligere i beskæftigelsesindsatsen. På den baggrund vil udviklingen i Frederiksberg Kommunes målopfyldelse i 2019 blive fulgt særlig tæt, ligesom der vil være særligt fokus på, om reduktionen i udgifterne til beskæftigelsesindsatsen medfører, at flere borgere i den erhvervsaktive alder får brug for offentlig forsørgelse, jf. budgetaftalen.

Resultatstatus og prioriterede indsatsområder

Endelig beskriver udkastet til Beskæftigelsesplan 2019 de områder, hvor der er ud fra de nuværende resultater vurderes at være behov for en særlig prioritering af beskæftigelsesindsatsen.

Resultaterne medio 2018 viser, at Frederiksberg overordnet set klarer sig godt på beskæftigelsesområdet og skaber stærke resultater. Det er primært på a-dagpengeområdet og omfanget af ledige fleksjobvisiterede, at der er behov for at forbedre resultaterne, mens fokus på de øvrige områder, hvor resultaterne er gode, i højere grad bør være på at fastholde de nuværende resultater.

De områder, der foreslås prioriteret i 2019, er overordnet de samme som i 2018, da der fortsat er behov for et længerevarende og kontinuerligt fokus på netop disse områder - enten for at forbedre resultaterne eller for at fastholde de nuværende resultater. De målgrupper, der ikke prioriteres i planen, får en beskæftigelsesfremmende indsats som lovgivningen foreskriver.

Det bemærkes, at der med aftale om en forenklet beskæftigelsesindsats fra august 2018 er besluttet et nyt centralt monitoreringssystem i forhold til resultaterne af kommunernes beskæftigelsesindsats. Beskæftigelsesministeriet offentliggjorde i begyndelsen af november 2018 en række af de centrale målinger i det nye monitoreringssystem. Det nye system vil adskille sig metodemæssigt fra den hidtidige målesystematik i Frederiksberg Kommunes beskæftigelsesplaner og kvartalslige resultatrapporter på arbejdsmarkedsområdet, som har brugt klyngerne. På grund af de metodemæssige

forskelle giver de to metoder forskellige billeder af, hvordan den enkelte kommune klarer sig. Frederiksberg Kommune forventer, at det nye monitoreringssystem vil indgå i fastlæggelsen af de konkrete mål i beskæftigelsesplanen for 2020.

Ministermålene for 2019

Beskæftigelseslovgivningen fastsætter blandt andet, at kommunernes årlige beskæftigelsesplaner skal være relateret til de vejledende beskæftigelsespolitiske mål, der årligt udmeldes af beskæftigelsesministeren ("ministermålene").

Beskæftigelsesplan 2019 skal således beskrive sammenhængen mellem ministermålene på den ene side og på den anden side Frederiksberg Kommunes resultater på området og beskæftigelsesplanens målsætninger og indsatsområder.

Ministermålene for 2019 er:

1. Flere personer skal i beskæftigelse eller uddannelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse
2. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft
3. Flere flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være selvforsørgende
4. Flere jobparate personer på kontanthjælp skal i beskæftigelse, og flere aktivitetsparate bliver jobparate eller kommer i beskæftigelse. Der bør i indsatsen være et særligt fokus på kvinder med indvandrerbaggrund
5. Bekæmpelsen af socialt bedrageri og fejludbetalinger skal styrkes
6. Udsatte ledige skal have en indsats
7. Antallet af personer med et større handicap på arbejdsmarkedet skal øges med 13.000 personer frem til 2025

I disse ministermål genfinder man Frederiksberg Kommunes målsætning om at øge og fastholde borgernes tilknytning til arbejdsmarkedet, som er det bærende element i seks af de syv ministermål. Desuden går flere af ministermålene også direkte igen i beskæftigelsesplanens konkrete mål.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget den 19. november, Magistraten den 26. november og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 77:

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2019 godkendes.

Bilag

Bilag 1: Udkast til Beskæftigelsesplan 2019

Punkt 437: Forankring af ny mønsterbryderpulje målrettet børn i alderen 0-6 år

00.22.04-A30-80-18

Resume

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budget 2019–22 besluttet at fortsætte og styrke kommunens mønsterbryderindsats ved at afsætte 2,0 mio. kr. til nye initiativer med et særligt fokus på den tidlige indsats i aldersgruppen 0-6 år. Der er afsat 2,0 mio. kr. i hvert af årene 2019, 2020 og 2021. Det fremgår af Budgetaftalen at "*Pengene skal prioriteres i samarbejde med eksterne eksperter, idet denne arbejdsmodel har vist sig meget værdifuld i det tidligere Mønsterbryderudvalg*". Med sagen præsenteres et forslag til forankringen af den nye mønsterbryderpulje, herunder et kommissorium for udvalgets arbejde og oplæg til udvalgets sammensætning..

Beslutning

Magistraten og Børneudvalget indstiller,

1. at der for perioden 2019-2021 etableres et nyt Mønsterbryderudvalg efter Styrelseslovens § 17 stk. 4, idet erfaringerne fra det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018) har vist, at denne konstruktion er værdifuld.
2. at der udpeges 5 medlemmer til udvalget blandt Kommunalbestyrelsens medlemmer
3. at der udpeges 4 medlemmer fra følgende organisationer: VIVE - det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, Trygfondens Børneforskningscenter, DPU Århus Universitet og Børns Vilkår.
4. at de 4 ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer oppebærer diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. reglerne i styrelseslovens §16 a.
5. at formanden oppebærer et vederlag svarende til 3,5 % af vederlagspuljen, svarende til vederlæggelsen af formanden for det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018).

Indstilling

Børneudvalget indstiller,

1. at der for perioden 2019-2021 etableres et nyt Mønsterbryderudvalg efter Styrelseslovens § 17 stk. 4, idet erfaringerne fra det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018) har vist, at denne konstruktion er værdifuld.
2. at der udpeges 5 medlemmer til udvalget blandt Kommunalbestyrelsens medlemmer
3. at der udpeges 4 medlemmer fra følgende organisationer: VIVE - det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, Trygfondens Børneforskningscenter, DPU Århus Universitet og Børns Vilkår.
4. at de 4 ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer oppebærer diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. reglerne i styrelseslovens §16 a.
5. at formanden oppebærer et vederlag svarende til 3,5% af vederlagspuljen, svarende til vederlæggelsen af formanden for det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018).

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budget 2019–2022 besluttet "*at fortsætte og styrke kommunens mønsterbryderindsats ved at afsætte 2,0 mio. kr. til nye initiativer med et særligt fokus på den tidlige indsats i aldersgruppen 0-6 år.*" Det fremgår af forligsteksten, at "*pengene skal prioriteres i samarbejde med eksterne eksperter, idet denne arbejdsmodel har vist sig meget værdifuld i det tidligere Mønsterbryderudvalg.*"

Børne- og ungeområdet foreslår, at udmøntningen den nye mønsterbryderpulje forankres i et §17, stk. 4-udvalg om social arv og mønsterbrydere blandt små børn, med deltagelse af både kommunalbestyrelsesmedlemmer og eksterne eksperter på området. Med sagen præsenteres et forslag til forankringen, som tager afsæt i erfaringerne fra udmøntningen af mønsterbryderpuljen 2015-2018, herunder et kommissorium for udvalgets arbejde og oplæg til udvalgets sammensætning.

Udvalgets opgave

Det anbefales, at udvalgets opgave i store træk bliver enslydende med det forrige mønsterbryderudvalgs opgave, men målrettes børn i alderen 0-6 år. Evalueringen af mønsterbryderpuljen 2015-2018 giver desuden anledning til at anbefale, at målgruppen for den kommende mønsterbryderpulje målrettes *udsatte* børn. Dette med henblik på at sikre, at ressourcerne anvendes der hvor behovet er størst, således at indsatserne i særlig grad kommer de udsatte børn og deres familier til gode. Desuden anbefales det, at udvalget i forbindelse med udmøntningen af puljen understøtter sammenhæng mellem de indsatser, der iværksættes over for børn i alderen 0-6 år og kommunens øvrige indsats med fokus på tidlig forebyggelse overfor udsatte børn og familier. Dette mhp. at understøtte, at de nye mønsterbryderprojekter supplerer den tidlige, forebyggende indsats overfor de små børn i kommunen.

Derfor foreslås følgende opgavebeskrivelse:

Kommunalbestyrelsens holdning er, at et barns sociale forhold ikke må betyde, at barnet ikke kan udnytte sine potentialer. Kommunalbestyrelsen ønsker at sætte fokus på den tidlige indsats i aldersgruppen 0-6 år for på denne måde at bidrage til at øge den sociale mobilitet og dermed bryde den negative sociale arv for små børn i udsatte positioner, som i kraft af deres sociale og familiemæssige forhold under den tidlige opvækst er i risiko for ikke at få en uddannelse og blive selvforsørgende senere i livet.

Det foreslås, at udvalget - i lighed med det forrige udvalg - får til opgave, at

1. Iværksætte konkrete tiltag til udmøntning af den afsatte pulje
2. Fungere som initiativtager, inspirator og rådgivningsorgan

Iværksætte konkrete tiltag til udmøntning af den afsatte pulje

Udvalget har til opgave at udmønte den afsatte pulje på 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2019-2021.

§17, stk.4-udvalget med fokus på mønsterbrydning har til formål at iværksætte konkrete tiltag, som kan øge den sociale mobilitet og dermed nedbryde den negative sociale arv for små børn i udsatte positioner, der er i risiko for ikke at få en uddannelse og blive selvforsørgende senere i livet. Det skal blandt andet ske ved, at udvalget afsøger forskellige idéer, der kan udformes og afprøves i praksis. Det foreslås, at de idéer, som iværksættes via puljen så vidt muligt er med afsæt i forskningsbaseret viden om tidlig indsats, eller med afsæt i gode praksiserfaringer fra national, hhv. international kontekst, da evalueringen af mønsterbryderpuljen 2015-2018 viste, at dette sandsynliggør, at projekterne på sigt kan indfri de overordnede og langsigtede målsætninger med puljen. Endelig foreslås det, at udvælgelsen af idéerne tager afsæt i nogle af de kerneelementer i mønsterbrydning som Rambøll identificerede i forbindelse med mønsterbryderpuljen 2015-2018. Det gælder:

- *Kerneelementet - uddannelse*, idet uddannelse kobles til muligheden for at skabe og opretholde en bæredygtig livsførelse, herunder at bryde med eventuelle negative eller belastende sociale mønstre i familien. Uddannelse forstås bredt og handler i første omgang om at opbygge kapacitet til og motivation for læring, også blandt små børn.
- *Kerneelementet - tidlig indsats*, idet der er forskningsmæssig dokumentation for, at sociale udfordringer bør adresseres så tidligt som muligt i barnets liv for at stoppe udvikling af eventuelt mere alvorlige problemstillinger.
- *Kerneelementet - tværfaglig professionel indsats*, da en mønsterbryderindsats - også for de små børn - vil være forankret på tværs af områder i Frederiksberg Kommune og naturligt vil bringe flere fagligheder i spil i indsatserne og afstedkomme et øget tværsektorielt samarbejde. Dette kan bidrage til at sikre, at den professionelle indsats adresserer målgruppens udfordringer på en helhedsorienteret måde og tilpasset de konkrete behov hos det enkelte barn, eller barnets familie. Desuden skaber den brede forankring afsæt for at adressere udfordringer over tid i en erkendelse af, at børn og familier, der har behov for en tidlig indsats, mens barnet er i dagtilbud, også kan have behov for ekstra støtte, når barnet starter i skole.

Fungere som initiativtager, inspirator og rådgivningsorgan

Udvalget skal agere som initiativtager, inspirator og rådgivningsorgan for Kommunalbestyrelsen i forhold til at afdække indsatser, som kan øge mulighederne for, at små børn i udsatte positioner får en uddannelse og bliver selvforsørgende senere i livet.

Udvalgets arbejdsform

Det anbefales, at udvalget mødes 3 gange årligt og at arbejdet igangsættes ved en indledende workshop den 4. februar 2019 kl. 9-12, hvor det nye Mønsterbryderudvalg - som vært - inviterer forskere, praktikere m.fl. til at give deres bud på væsentlige indsatsområder når det gælder børn i alderen 0-6 år.

Som anbefalet af Rambøll i forbindelse med evalueringen af mønsterbryderpuljen 2015-2018, anbefales det, at udvalget understøtter tværgående videndeling mellem konkrete indsatser, der arbejder med mønsterbrydning med henblik på at indfri eventuelle synergieffekter på tværs.

Regler for arbejdsformen i et §17, stk. 4-udvalg

Kommunalbestyrelsen har hjemmel i den kommunale styrelseslovs §17, stk. 4, til at nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for Kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg. Kommunalbestyrelsen bestemmer de særlige udvalgs sammenhæng og fastsætter regler for deres virksomhed.

Bestemmelserne i styrelseslovens §20 om kommunale udvalgs virksomhed (møder, beslutningsdygtighed, flertalsafgørelser, fastsættelse af forretningsorden og protokoltilførsler m.v.) er i vidt omfang udtryk for almindelige regler om kollegiale organers mødevirksomhed, der må antages at gælde, medmindre Kommunalbestyrelsen udtrykkeligt har truffet modstående beslutning. Der gælder dog ikke for de særlige udvalg et krav om fastlæggelse af årlig mødeplan, jf. kommenteret styrelseslov, side 189.

Udvalgets sammensætning

Det foreslås, at det nye mønsterbryderudvalg målrettet børn i alderen 0-6 år sammensættes af 9 medlemmer med følgende sammensætning:

- 5 medlemmer af Kommunalbestyrelsen, udpeget ved forholdstalsvalg.
- 4 medlemmer, som ikke er medlem af Kommunalbestyrelsen og som repræsenterer væsentlig viden i kraft af deres virke i forskningsinstitutioner og organisationer. Specifikt foreslås det, at de eksterne medlemmer udpeges blandt VIVE - det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, Trygfondens Børneforskningscenter, DPU Århus Universitet og Børns Vilkår.

Proces for udpegelse af medlemmer

Det anbefales, at Kommunalbestyrelsen udpeger 5 medlemmer blandt Kommunalbestyrelsen, som har stor interesse for puljens tema.

Fordelingen ved 5 medlemmer er 3 til CVI-gruppen og 2 til AØBFÅ-gruppen.

Det anbefales, at det indledende møde mellem de af Kommunalbestyrelsen udpegede kommunalbestyrelsesmedlemmer indarbejdes i mødeplanen for aftenen den 14. januar 2019, og at dette møde har fokus på udvælgelsen af de eksterne parter i udvalget.

Regler for udpegning af medlemmer til §17, stk. 4-udvalg

Efter den kommunale styrelseslovs §26 foretages valget af medlemmer til et udvalg blandt medlemmer og ikke-medlemmer af kommunalbestyrelsen ved et forholdstalsvalg for hvert udvalg for sig. Grupperne kan i den rækkefølge, som mandaterne tilfalder dem, udpege medlemmer af kommunalbestyrelsen, indtil pladserne er besat.

Denne kreds træder herefter sammen og indstiller 4 eksterne medlemmer til udvalget på baggrund af konkrete forslag fra forvaltningen.

Forvaltningen anbefaler dog, at der opnås enighed om de eksterne poster. Og hvis der ikke opnås enighed mellem CVI-gruppen og AØBFÅ-gruppen om udpegningen af de 4 ikke-medlemmer af kommunalbestyrelsen, udpeges §17, stk. 4-udvalget ved et samlet forholdstalsvalg (5 til CVI-gruppen og 4 til AØBFÅ-gruppen), idet hver valggruppe kan udpege hver 2 af de eksterne medlemmer.

Vederlæggelse af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer

Det anbefales, at ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer i udvalget oppebærer diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. reglerne i styrelseslovens §16 a.

Delegation af beslutningskompetence til udvalget

Udvalgets arbejdsopgaver er, at

1. sikre udmøntningen af den af Kommunalbestyrelsen afsatte pulje.
2. fungere som initiativtager, inspirator og rådgivningsorgan for Kommunalbestyrelsen.

Regler for delegation af kompetence til §17, stk. 4 udvalg

Det foreslås, at udvalget får indstillingsret over for Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Kommunalbestyrelsen har i budgetaftalen for 2019 afsat 2,0 mio. kr. i hvert af årene 2019, 2020 og 2021.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget 19.november 2018, Magistraten 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 153:

Børne- og ungeområdet indstiller, at

1. der for perioden 2019-2021 etableres et nyt Mønsterbryderudvalg efter Styrelseslovens § 17 stk. 4, idet erfaringerne fra det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018) har vist, at denne konstruktion er værdifuld.
2. der udpeges 5 medlemmer til udvalget blandt Kommunalbestyrelsens medlemmer

3. der udpeges 4 medlemmer fra følgende organisationer: VIVE - det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, Trygfondens Børneforskningscenter, DPU Århus Universitet og Børns Vilkår.

4. at de 4 ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer oppebærer diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. reglerne i styrelseslovens §16 a.

5. at formanden oppebærer et vederlag svarende til 3,5% af vederlagspuljen, svarende til vederlæggelsen af formanden for det tidligere Mønsterbryderudvalg (2015-2018).

Punkt 438: Udearealer Skolen på Nyelandsvej

82.00.00-G01-15-18

Resume

Anlægsprojektet Udearealer på Skolen på Nyelandsvej er afsluttet, men der er tilgået udgifter på 1 mio.kr. udover de budgetterede 3,5 mio.kr. I sagen redegøres for hvorfor samt peges på finansiering fra et anlægsprojekt med ledigt rådighedsbeløb.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der gives yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. i 2018 til anlægsprojektet Udearealer Skolen på Nyelandsvej,
2. at det finansieres ved at nedskrive rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. i 2018 på anlægsprojektet Lindevangsskolen, udbygning.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der gives yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. i 2018 til anlægsprojektet Udearealer Skolen på Nyelandsvej
2. at det finansieres ved at nedskrive rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. i 2018 på anlægsprojektet Lindevangsskolen, udbygning.

Sagsfremstilling

Der blev i budget 2017 afsat budget til af forberede udearealerne på Skolen på Nyelandsvej. Efterfølgende blev det oprindelige projekt ændret, og projektet blev optimeret og nytænkt i et samarbejde mellem skolens ledelse, skolens bestyrelse, elevrådet og forvaltningen. Det nye projekt omfatter en helhedsplan for alle udearealerne.

På Kommunalbestyrelsens møde den 20. marts 2017 blev der givet projekteringsbevilling på 0,5 mio.kr., således at forundersøgelser, landinspektørøpmåling, miljøundersøgelse og landskabsprojekt kunne igangsættes.

På Kommunalbestyrelsens møde den 19. juni 2017 blev der givet en anlægsbevilling på 2,0 mio.kr., da licitationsresultatet blev behandlet. Sagen blev desuden oversendt til budgetforhandlingerne vedr. manglende midler for at realisere hele det nytænkte projekt, der samlet var 1,512 mio.kr. over de oprindeligt afsatte 2,5 mio.kr.

På Kommunalbestyrelsens møde den 6. november 2017 blev der givet en anlægsbevilling på yderligere 1,0 mio.kr., mens det blev besluttet, at 0,512 mio.kr. skulle afholdes indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme.

Projektet på Skolen på Nyelandsvej er nu færdigudført, og det samlede forbrug er på 5,0 mio. kr. Siden første merbevilling er der af flere omgange løbet udgifter på til trafiksikring ved indgang, til den nærliggende daginstitution i form af flytning af fortov og parkeringspladser og hegn til legeplads, ligesom det har været nødvendigt at afsætte midler til skur til materialer/redskaber og til de mobile legeredskaber/legetøj for at forhindre tyveri og hærværk af disse.

Der foreslås, at rådighedsbeløb og anlægsbevilling finansieres af et tilsvarende mindreforbrug på anlægsprojektet Lindevangsskolen, udbygning. Dette projekt forventes afsluttet ultimo 2018 med et mindreforbrug på 1,0 mio.kr. Mindreforbruget skyldes en række gunstige omstændigheder, der gør, at denne byggesag adskiller sig fra andre byggerier af lignende størrelse på Frederiksberg, bl.a. var byggepladsens placering og indretning optimal, da skolen har et meget stort friareal, hvor der kunne indrettes en god stor byggeplads med plads til alle funktioner internt på byggepladsen. Derudover er den nye tilbygning på Lindevangsskolen meget funktionelt og enkelt disponeret, i princippet er det et centralt fordelingslokale/aula og 12 ens lokaler, disponeret med 3 lokaler på hver side af aulaen og med 2 ens etager. Denne enkle komposition har medført at alle installationer, føringsveje mv. er tilsvarende overskuelige og enkle, hvilket afspejler sig i omkostningerne til udførelse af projektet.

Økonomi

Der er til anlægsprojektet Udearealer Skolen på Nyelandsvej afsat et rådighedsbeløb på 3,5 mio.kr. på anlæg indenfor Undervisningsudvalgets anlægsramme og 0,5 mio.kr. afholdes indenfor Undervisningsudvalgets driftsramme. I alt 4,0

mio. kr.

Projektet på Skolen på Nylandsvej er nu færdigudført, og det samlede forbrug er på 5,0 mio. kr.

Der søges med denne sag om et rådighedsbeløb og anlægsbevilling på yderligere 1,0 mio.kr., finansieret af ledigt rådighedsbeløb på anlægsprojektet Lindevangskolen, udbygning.

Borgmesterpåtegning

Styringsreglerne er ikke overholdt, da der er afholdt udgifter uden først at sikre den fornødne bevilling. Herudover intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget 19. november 2018, Magistraten 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 206:

Børne- og Ungeområdet indstiller

at der gives yderligere rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. til anlægsprojektet Udearealer Skolen på Nylandsvej

at det finansieres ved at nedskrive rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 1,0 mio.kr. på anlægsprojektet Lindevangsskolen, udbygning

Bilag

Bevilling Udearealer Skolen på Nylandsvej

Punkt 439: Skolen på Grundtvigsvej - færdiggørelse og juridisk efterspil

02.00.00-G01-72-18

Resume

I forbindelse med hovedentreprenørens konkurs på anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej er der indgået en garantikum på 7,5 mio.kr. til Frederiksberg Kommune. Samtidig udestår der udgifter til dækning af juridiske omkostninger i forbindelse med voldgiftssag, samt yderligere meromkostninger til færdiggørelse af byggeriet.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller, at

1. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2018 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til deponering til Voldgiftsretten med modpost på den negative anlægspulje i 2018,
2. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2019 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til juridisk rådgivning mm.,
3. at rådighedsbeløbet til anlægsprojektet Renovering af Ny Hollænderskolen samt imødekommelse af AT-påbud reduceres med 2,0 mio.kr. i 2019 og øges med 2,0 mio.kr. i 2020 med modpost på kassen i 2020,
4. at der afsættes rådighedsbeløb i 2018 og meddeles indtægtsbevilling på -7,5 mio. kr. med modpost på kassen i 2018.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller

1. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2018 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej, til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til deponering til Voldgiftsretten med modpost på den negative anlægspulje i 2018
2. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2019 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej, til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til juridisk rådgivning mm.
3. at rådighedsbeløbet til anlægsprojektet Renovering af Ny Hollænderskolen samt imødekommelse af AT-påbud reduceres med 2,0 mio.kr. i 2019 og øges med 2,0 mio.kr. i 2020 med modpost på kassen i 2020
4. at der afsættes rådighedsbeløb i 2018 og meddeles indtægtsbevilling på -7,5 mio. kr. med modpost på kassen i 2018.

Sagsfremstilling

Undervisningsudvalget behandlede den 24. september 2018 en sag vedr. færdiggørelse af anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej og hovedentreprenøren Dahls konkurs. Frederiksberg Kommune har efterfølgende modtaget garantisummen, og samtidig udestår der udgifter til dækning af juridiske omkostninger i forbindelse med voldgiftssag, samt yderligere meromkostninger til færdiggørelse af byggeriet.

I anledning af hovedentreprenør Dahls konkurs kort efter afleveringen af Skolen på Grundtvigsvej juli 2018, har kommunen begæret træk på entreprisegarantien. Garantien tjener som sikkerhed for alle krav som kommunen må have mod entreprenøren, og har betydning ikke mindst hvis entreprenøren går konkurs.

Garantien blev ved aflevering nedskrevet fra 15% til 10% af entreprisensummen, og der er udbetalt 7.497.186,80 kr. Dette svarer til 10 % af kontraktsummen på 74.971.686 kr. I sagen forelagt Undervisningsudvalget den 24. september 2018 forventedes en garantikum på ca. 9,5 mio.kr., hvilket var beregnet inkl. tillægsarbejder på 23.863.151 kr., men da der fortsat er uenighed mellem parterne på denne del, har det ikke været en del af den udbetalte garantikum. Frederiksberg Kommune vil dog stadig fastholde at garantien udgør 9,5 mio.kr., men dette vil først blive endeligt afgjort ved afsigelse af kendelse i den igangværende voldgiftssag.

Da kommunen mener at have et betydeligt erstatningskrav mod det tidligere Dahl, herunder dagbod på ca. 18 mio. kr. samt betydelige ekstraomkostninger til færdiggørelse, har kommunen vurderet det hensigtsmæssigt, at foretage et umiddelbart træk på garantien ud fra den formodning, at det tidligere Dahl under alle omstændigheder vil ende med at skulle betale en erstatning til kommunen der overstiger garantisummen.

I forlængelse af udbetalingen har kurator/garant indleveret klageskrift til Voldgiftsnævnet og kommunens advokat udarbejder svarskrift, når der er endelig klarhed over kommunens krav. Der forventes udgifter på i alt 2,0 mio.kr. til det juridiske efterspil, der bl.a. fordeler sig på udgifter til advokatombudsninger, voldgiftsretten og syn og skøn. Udgifter til deponering til Voldgiftsretten forventes at falde allerede i 2018, mens de resterende udgifter formodentlig falder i 2019. Der forventes en periodisering på 0,5 mio.kr. i 2018 og 1,5 mio.kr. i 2019 til juridisk rådgivning mm..

Herudover forventes udgifter på 2,0 mio.kr. til færdiggørelse af byggeprojektet. Efter Dahls konkurs er færdiggørelsen af skolen sket som en ad hoc proces, hvor alle ydelser til færdiggørelsen er indkøbt og indkøbes som separate ydelser fra hver enkelt entreprenør og leverandør. Koordineringen af disse ydelser sker via tilkøbt byggeledelse, så Frederiksberg Kommune opnår det bedste slutresultat. Samlet set opgøres der et behov på en merfinansiering på 2,0 mio.kr. til færdiggørelsen af projektet, i nedenstående tabel ses en specificering af, hvordan udgifterne forventes af fordele sig.

Specifikation af udgifter	Forventet udgift 1.000 kr.
Færdiggørelse udearealer herunder levering og udplantning af nye træer og beskyttelse af træer og belægning omkring træer efter specifikation af stadsgartner	150
Færdiggørelse udearealer, ekstra cykelstativer, løbehjulsstativer, trafiksikringstiltag på legeplads Henrik Steffens Vej og Grundtvigsvej	100
Murerarbejde til færdiggørelse af vægflader og mure i skolegård	250
Færdiggørelse indvendigt: El arbejder i den ny tilbygning skolen og tandklinikken, manglende installationer og nye installationer defineret af brugere og drift	350
Færdiggørelse af El arbejder og brandalarmeringsanlæg i P-kælder	150
Levering og montering af komplet AV udstyr, lydanlæg, projektor og lærred til begge multisale	250
Færdiggørelse VVS arbejder i den ny tilbygning skolen og tandklinikken, manglende installationer og nye installationer defineret af brugere og drift	250
Færdiggørelse af VVS arbejder i P-kælder	150
Ekstern byggeledelse efter konkurs	250
Ventilation og sprinkling supplerende ydelser i varmecentral	100
I alt	2.000

De resterende arbejder pågår pt., og det forventes færdiggjort i 2018. Dog forventes det pga. vintervejr at færdiggørelsen af murede overflader i skolegården først sker i 2019. Der forventes en periodisering på 1,5 mio.kr. i 2018 og 0,5 mio.kr. i 2019 til merudgifter til færdiggørelse af anlægsprojektet.

I alt forventes udgifter på 2,0 mio.kr. i 2018 (1,5 mio.kr. til merarbejder og 0,5 mio.kr. til deponering til Voldgiftsretten), og udgifter på 2,0 mio.kr. i 2019 (0,5 mio.kr. til merarbejder og 1,5 mio.kr. til juridisk rådgivning mm.).

I sagen forelagt Undervisningsudvalget den 24. september 2018 blev der bevilget 3,0 mio.kr. til anlægsprojektet. Disse midler skulle sikre likviditet, så der fortsat var fremdrift i projektet, indtil garantien indgik til Frederiksberg Kommune. De 2,0 mio.kr. til juridisk rådgivning og de 2,0 mio.kr. til endelig færdiggørelse af anlægsprojektet kan ligeledes finansieres af garantien på 7,5 mio.kr.

Økonomi

Der er i samlet afsat rådighedsbeløb og afsat anlægsbevilling på i alt 182,65 mio.kr. til anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej.

Til dækning af udgifter til endelig færdiggørelse af byggeprojektet, samt udgifter til deponering til Voldgiftsretten ansøges om rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 2,0 mio.kr. i 2018 til anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej med modpost på den negative anlægspulje

Til dækning af udgifter til juridisk rådgivning samt endelig færdiggørelse af byggeprojektet ansøges om rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 2,0 mio.kr. i 2019 til anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej, og samtidig reduceres anlægsprojektet Renovering af Ny Hollænderskolen samt imødekomme af AT-påbud med 2,0 mio.kr. i 2019 og øges tilsvarende med 2,0 mio.kr. i 2020 med modpost på kassen, idet der til dette projekt vil ske en endelig tilretning og periodisering af budgettet i forbindelse med Budget 2020.

Pga. indkommen garantisum ansøges om rådighedsbeløb og indtægtsbevilling i 2018 på 7,5 mio.kr. til nyt anlægsprojekt Skolen på Grundtvigsvej - juridisk efterspil med modpost på kassen.

Med udgifterne på i alt 4 mio.kr. fra denne sag, samt udgifterne på 3,0 mio.kr. fra sagen forelagt Undervisningsudvalget den 24. september 2018, beløber udgifterne sig til i alt 7,0 mio.kr. ud af de 7,5 mio.kr., der er udbetalt fra garantien.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget 19. november 2018, Magistraten 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 205:

Børne- og Ungeområdet indstiller

1. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2018 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej, til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til deponering til Voldgiftsretten med modpost på den negative anlægspulje i 2018
2. at der afsættes rådighedsbeløb og meddeles anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i 2019 vedr. anlægsprojektet Skolen på Grundtvigsvej, til dækning af merudgifter i forbindelse med færdiggørelse af projektet samt udgifter til juridisk rådgivning mm.
3. at rådighedsbeløbet til anlægsprojektet Renovering af Ny Hollænderskolen samt imødekommelse af AT-påbud reduceres med 2,0 mio.kr. i 2019 og øges med 2,0 mio.kr. i 2020 med modpost på kassen i 2020
4. at der afsættes rådighedsbeløb i 20018 og meddeles indtægtsbevilling på -7,5 mio. kr. med modpost på kassen i 2018

Bilag

Bevilling Skolen på grundtvigsvej

Punkt 440: Skybrudsprojekt og nye kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej - anlægsbevilling

04.08.10-P20-1-16

Resume

I forbindelse med Budgetaftalen for 2017 besluttede Frederiksberg Kommune - i samarbejde med Frederiksberg Forsyning A/S - at kombinere den planlagte etablering af nyt skybrudsanlæg i området ved Jens Jessens Vej med den planlagte etablering af nye kunstgræsbaner i det samme område. I september 2018 blev det vindende entrepriseteam fundet, og byggefasen for det kombinerede anlægsprojekt er startet op i oktober. Rådighedsbeløbene i 2018 og 2019 til etablering af de nye kunstgræsbaner indstilles nu anlægsbevillet.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Simon Aggesen, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Michael Vindfeldt, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen, Mette Bram og Laura Lindahl) og et flertal i Kultur- og Fritidsudvalget (Simon Aggesen, Pernille Høxbro, Helle Sjelle, Brian Holm, Lone Loklindt, Gunvor Wibroe) indstiller

1. at der meddeles anlægsbevilling på 2,3 mio. kr. af det resterende rådighedsbeløb i 2018 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 20,2 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.

Et mindretal i Magistraten (Thyge Enevoldsen) og et mindretal i Kultur- og Fritidsudvalget (Mette Bang Larsen) indstiller at stemme imod.

Indstilling

Et flertal i Kultur- og Fritidsudvalget (Simon Aggesen, Pernille Høxbro, Helle Sjelle, Brian Holm, Lone Loklindt og Gunvor Wibroe) indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 2,3 mio. kr. af det resterende rådighedsbeløb i 2018 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 20,2 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.

Et mindretal i Kultur- og Fritidsudvalget (Mette Bang Larsen) stemte imod.

Sagsfremstilling

Status på projekt

Det er i forbindelse med Budgetaftalen for 2017 besluttet, at der skal gennemføres et stort projekt, der på innovativ vis sammentænker den planlagte etablering af nyt skybrudsanlæg med den planlagte etablering af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på det resterende boldbaneareal af naturgræs på idrætsanlægget på Jens Jessens Vej.

Det kombinerede anlægsprojekt er et samarbejde mellem Frederiksberg Forsyning A/S, Frederiksberg Kommune og med tæt inddragelse af Frederiksberg Idræts-Union (FIU). Der henvises til den seneste sag forelagt By- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget den 20. august 2018 for en uddybning af det endelige hovedprojekts indhold, snitflader, økonomi og tidsplan.

Status på projektet primo november er, at kommunen i september kontraherede med det vindende entrepriseteam (OKNygaard A/S) med udgangspunkt i udbudt hovedprojekt og de projektmæssige tilpasninger af projektet, som Budgetaftalen for 2019 førte med sig (tilpasning/udvidelse af projekt- og kunstgræsbaneareal mod Kærlighedsstien mv.).

I oktober er byggefasen startet op efter planen med henblik på at have de nye kunstgræsbaner klar i august 2019.

Økonomi

I kommunens anlægsramme er der afsat i alt 65,7 mio. kr. til det kombinerede anlægsprojekt - fordelt med 41,2 mio. kr. takstfinansierede midler fra skybrudsanlægs-delen (under By- og Miljøudvalget som et af medfinansieringsprojekterne med Frederiksberg Forsyning A/S) og 24,5 mio. kr. skattefinansierede midler fra kunstgræsbane-delen (under Kultur- og Fritidsudvalget).

Af de 24,5 mio. kr. blev 2,0 mio. kr. anlægsbevilget af Kommunalbestyrelsen den 24. oktober 2017 til igangsætning af rådgivning, kvalificering af projekt og forundersøgelser. Skybrudsanlægsgdelen er politisk godkendt og igangsat som led i vedtagelsen af skybrudspakken for 2017. Af de 41,2 mio. kr. er der i løbet af 2017 og 2018 blevet anlægsbevilget i alt 13,4 mio. kr.

Med afsæt i indgået kontrakt med OKNygaard A/S har det kombinerede anlægsprojekt følgende budget (kr.):

Anlægsarbejder	50.533.333
Uforudsete udgifter	8.000.000
Rådgivning (intern/ekstern)/omkostninger	3.354.800
Forundersøgelser og analyser	3.000.000
Bygherreleverance (målpakke)	812.667
I alt	65.700.000

Der henvises til sagens bilag 1 for en specificering af anlægsprojektets økonomiske hovedposter.

Det indstilles, at der meddeles anlægsbevilling dels på 2,3 mio. kr. af det resterende rådighedsbeløb i 2018 og dels på 20,2 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til anlæg af de seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.

Herefter vil det samlede rådighedsbeløb på i alt 24,5 mio. kr. til kunstgræsbane-delen (under Kultur- og Fritidsudvalget) være anlægsbevilget.

Tidsplan

- Oktober 2018-august 2019: Anlægsfase (nyt skybrudsanlæg og seks nye kunstgræsbaner)
- August 2019: Indvielse og ibrugtagning af de seks nye kunstgræsbaner
- Sept./okt. 2019-ultimo 2020: Etablering af pumpe- og modtagerstation, så det nye skybrudsanlæg (under de nye kunstgræsbaner) kan kobles på det hydrauliske opland og kloaksystem
- Primo 2021-2023: Opkobling af nyt skybrudsanlæg til hydraulisk opland, veje og kloaksystem

Kommunen er bygherre på skybrudsanlægget (det nye regnopsamlings- og forsinkelsesbassin på idrætsanlæggets grund) og på de seks nye kunstgræsbaner (2018-2019), mens Forsyningen er bygherre på det efterfølgende anlægsprojekt med dels etablering af pumpe- og modtagerstation ved anlægget samt dels den efterfølgende opkobling til det hydrauliske opland, vejene og kloaksystemet (efterår 2019-ultimo 2023).

Der vil være en tæt dialog mellem parterne om anlægsprojekterne gennem hele den skitserede periode ovenfor. Dette gælder ift. tidsplaner, byggeplads, trafik/logistik i byggeperioderne (ift. brug og drift af boldbanerne i byggeperioderne), kommunikation/information til lokalområdet og brugerne af boldbanerne.

Økonomi

I kommunens anlægsramme er der som nævnt ovenfor afsat i alt 65,7 mio. kr. til projektet - fordelt med 41,2 mio. kr. takstfinansierede midler fra skybrudsanlægsgdelen (under By- og Miljøudvalget) og 24,5 mio. kr. skattefinansierede midler fra kunstgræsbane-delen (under Kultur- og Fritidsudvalget). Der henvises til sagens bilag 1 for en specificering af anlægsprojektets økonomiske hovedposter.

Af de 24,5 mio. kr. blev 2,0 mio. kr. anlægsbevilget af Kommunalbestyrelsen den 24. oktober 2017 til igangsætning af rådgivning, kvalificering af projekt og forundersøgelser. Skybrudsanlægsgdelen er politisk godkendt og igangsat som led i vedtagelsen af skybrudspakken for 2017. Af de 41,2 mio. kr. er der i løbet af 2017 og 2018 blevet anlægsbevilget i alt 13,4 mio. kr.

I forhold til de 24,5 mio. kr. til kunstgræsbane-delen indstilles det, at der meddeles anlægsbevilling dels på 2,3 mio. kr. af det resterende rådighedsbeløb i 2018 og dels på 20,2 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til anlæg af de seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og Fritidsudvalget den 19. november 2018, Magistraten den 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen den 3. december 2018.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 110:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 2,3 mio. kr. af det resterende rådighedsbeløb i 2018 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 20,2 mio. kr. af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til anlæg af seks nye 11-mands kunstgræsbaner på Jens Jessens Vej.

Bilag

Bilag 1 Specificering økonomi hovedposter 09.11.2018

Anlægsbevilling Skybrudsprojekt og Kunstgræsbaner

Punkt 441: Indkøb af eldrevne komprimatorbiler i perioden 2019-23

00.00.00-G01-24-18

Resume

Frederiksberg Renovation står overfor i 2019 og de efterfølgende 4 år at udskifte de i 2011 indkøbte komprimatorbiler.

I tråd med Frederiksberg Kommunes politik på miljøområdet og ønske om at konvertere dieselbiler til elbiler, foreslår By- og Miljøområdet, at Frederiksberg Renovation i perioden 2019-24 løbende udskifter de nuværende dieselkomprimatorbiler (15 stk.) til eldrevne, således at alle Frederiksberg Renovations komprimatorbiler vil være eldrevne i starten af 2024.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at

1. at der i 2019 indkøbes 9 elkomprimatorbiler til erstatning for 9 diesel komprimatorbiler (euro 5),
2. at der i perioden 2020-2024 indkøbes yderligere 6 elkomprimatorbiler til erstatning for 6 dieselkomprimatorbiler (euro 5),
3. at den samlede investering på 65 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der i 2019 indgås en rammeaftale med Kommuneleasing på det samlede beløb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af elkomprimatorbiler, jf. punkt 3,
5. at der tilrettelægges et udbud for det samlede antal biler, der sikrer den optimale konkurrence og dermed den bedste pris med henblik på at minimere behovet for en forøgelse af de gældende affaldsgebyrer samt,
6. at affaldsgebyrerne som følge af denne sag, løbende vil stige fra 2020 (med 40 kr.) og de efterfølgende 3 år, og vil ende på en gennemsnitlig samlet stigning på estimeret 90 kr. pr. husstand/år, efter indkøb af 15 elkomprimatorbiler.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der i 2019 indkøbes 9 elkomprimatorbiler til erstatning for 9 diesel komprimatorbiler (euro 5),
2. at der i perioden 2020-2024 indkøbes yderligere 6 elkomprimatorbiler til erstatning for 6 dieselkomprimatorbiler (euro 5),
3. at den samlede investering på 65 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der i 2019 indgås en rammeaftale med Kommuneleasing på det samlede beløb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af elkomprimatorbiler, jf. punkt 3,
5. at der tilrettelægges et udbud for det samlede antal biler, der sikrer den optimale konkurrence og dermed den bedste pris med henblik på at minimere behovet for en forøgelse af de gældende affaldsgebyrer samt,
6. at affaldsgebyrerne som følge af denne sag, løbende vil stige fra 2020 (med 40 kr.) og de efterfølgende 3 år, og vil ende på en gennemsnitlig samlet stigning på estimeret 90 kr. pr. husstand/år, efter indkøb af 15 elkomprimatorbiler.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Renovation står over for de kommende år at udskifte de nuværende dieselkomprimatorbiler, der blev indkøbt primo 2011. En del af bilerne (9 stk.) er udtjente på nuværende tidspunkt, mens andre kan være i drift nogle år endnu.

De nuværende elbiler har henholdsvis erstattet biler, der blev overtaget fra R98 og biler konverteret til indsamling af nye fraktioner til indsamling (bl.a. madaffald).

I 2019 er det planen at udskifte 9 af de nuværende dieselkomprimatorbiler. De øvrige dieselkomprimator planlægges at blive udskiftet løbende frem til 2024.

Frederiksberg Renovation har gennem de seneste 5 år haft elkomprimatorbiler. FR har siden 2013 haft en enkelt elkomprimatorbil, som et pilotprojekt i forhold til at afprøve muligheden for på sigt at konvertere til elkomprimatorbiler. Gennem erfaringerne fra dette pilotprojekt er elbilerne blevet videreudviklet, så de i dag opfylder det behov, Frederiksberg Renovation har til at løse opgaven med affaldsindsamling. Al restaffald (tidlig udkørsel) bliver i dag afhentet af elbiler.

Frederiksberg Kommunes brug af elbiler har medført en stor interesse fra øvrige kommuner i Danmark, Skandinavien, Tyskland, Polen og England, som har brugt Frederiksberg Kommunes erfaring med elkomprimatorbiler og er i gang med/påtænker at udskifte diesel- med elkomprimatorbiler. Eksempelvis har Rødovre Kommune besluttet, at al affald skal afhentes af elbiler i forbindelse med hjemtagelse af opgaven i 2019.

Omkostninger i forbindelse med anskaffelse af elkomprimatorbiler

Indkøb af elkomprimatorbiler er væsentlig dyrere end indkøb af dieselkomprimatorbiler. En elkomprimatorbil koster ca. 4,2 mio. kr. mod en dieselkomprimatorbil til ca. 1,6 mio. kr.

Priserne på elkomprimatorbiler må forventes at falde i de kommende år, når der er etableret et større marked for disse. Frederiksberg Kommune var, og er stadig den eneste kommune eller vognmand i Nordeuropa, der benytter elkomprimatorbiler. Som nævnt er flere af dieselkomprimatorbilerne i dag udtjente, og står over for udskiftning. Alternativet til anskaffelse af elkomprimatorbiler er således anskaffelse af traditionelle diesel-komprimatorbiler, der normalt vil have en optimal levetid på 7 år baseret på en afvejning mellem materiellets tilstand, vedligeholdelsesbehov og økonomi. Dette skal i givet fald ses i lyset af kommunens kommende elbilstrategi, hvor et af virkemidlerne er, at 100 % af de kommunale renovationskøretøjer er eldrevne i 2023.

Frederiksberg Renovations erfaringer viser, at elbilerne har en væsentlig billigere drift (el, vedligehold m.m.) og en forventet afskrivningsperiode på 12-14 år, hvilket gør, at prisforskellen på de enkelte afskrivningsår udjævnes noget. Dertil kommer miljøgevinsterne; ingen CO₂- eller partikelemission, et markant lavere støjniveau både i byrummet og på pladsen på skellet samt et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne.

Den samlede investering i perioden 2019-2024 vil være ca. 65 mio. kr. mod en investering på ca. 25 mio. kr. for dieselbiler, med en halv så lang afskrivningsperiode. Forskellen finansieres dels via interne effektiviseringer i Frederiksberg Renovation og en løbende stigning i affaldsgebyret svarende til de årlige investeringer/indkøb.

Selve købet af det samlede antal elkomprimatorbiler vil blive tilrettelagt via en udbudsproces, der sikrer den bedst mulige konkurrence mellem de relevante leverandører på markedet, idet der her i videst muligt omfang vil blive taget højde for, at markedet p.t. udvikler sig i retning af flere leverandører og dermed større konkurrence.

I praksis vil udbudsprocessen blive varetaget af kommunens Udbudsafdeling i et samarbejde med Frederiksberg Renovation og eventuelt suppleret med ekstern konsulentbistand for kvalitetssikring af dele af ud-budsmaterialet.

Det vil være nødvendigt at opgradere strømforsyningen i 2019 (ca. 1 mio. kr.), hvilket vil blive finansieret af levetidsforlængelsen af de nuværende dieselbiler, som var planlagt udskiftet i indeværende år.

Den estimerede stigning i affaldsgebyret beløber sig til kr. 40 kr./år i 2020 stigende til kr. 90 kr. år efter indkøb af alle planlagte biler. Det samlede årlige gebyr for en typisk lejlighed er på ca. 1.700 kr. inkl. moms. Stigningen svarer i forhold hertil til henholdsvis ca. 2½% og 5½%.

Eventuel betydning for konkurrenceudsættelse

Frederiksberg Renovation deltog i foråret 2018 i en Benchmark/nøgletalsanalyse med Københavns Kommune. Analysen viste, at Frederiksberg Renovation er fuldt konkurrencedygtig i forhold til de private aktører på markedet, endda marginalt billigere. Såfremt der vil ske en fremtidig konkurrenceudsættelse af opgaveløsningen, vil de foreslåede indkøb ikke hindre dette.

Der er en principiel risiko for, at der ved en konkurrenceudsættelse inden udløbet af den forventede levetid/afskrivningstid på elkomprimatorbilerne på 12-14 år vil blive indregnet et "risikotillæg" fra tilbudsgivere for overtagelse af eksisterende materiel afhængig af materiellets tilstand og vedligeholdelsesbehov. Tilsvarende gør sig også gældende for traditionelle dieselkomprimatorbiler, dog i en anden målestok. Risikoen afhænger af materiellets tilstand og alder på tidspunktet for en konkurrenceudsættelse. Som udgangspunkt vil der ved en konkurrenceudsættelse blive stillet krav om overdragelse af Frederiksberg Renovations materiel til den afskrevne pris, som er lig med udgiften.

Forholdet til fremtidig udvikling af indsamlingsmønstre og affaldsfraktioner

Den overordnede målsætning i den nuværende plan er en genanvendelse af husholdningsaffaldet på 50 procent i 2022. I 2017 blev 40 procent indsamlet til genanvendelse, hvilket svarede til forventningen. Den nyindførte ordning for madaffald bidrager yderligere til genanvendelsen, men omvendt falder mængderne af papir, hvorfor det samlet set er usikkert, om målet i 2022 kan nås uden yderligere initiativer.

Der er i maj 2018 vedtaget et EU-direktiv, som vil medføre endnu højere mål for genanvendelsen i 2025, 2030 og 2035. Det vil i stigende grad være omkostningsfuldt at nå de sidste procenter.

Status for Frederiksbergs udarbejdelse af en ny affalds- og ressourceplan er, at der afventes en national affaldsplan, som forventes klar i 2020. Den nye kommunale plan skal derefter vedtages og forventes at kunne være gældende fra 2021. Med henblik på beslutning om evt. mål og initiativer for perioden 2019-2020 planlægges der fremlagt en sag for udvalget primo 2019.

Indkøbet af de 9 komprimatorbiler i 2019 er teknisk nødvendigt og baseret på de nuværende indsamlings-mønstre og affaldsfraktioner. De kommende indkøb vil blive tilpasset ændringer i eventuelle nye indsamlingsmønstre / affaldsfraktioner. Det vil ske i forbindelse med udbud af indkøbene.

Affaldsopsamlingen foregår i dag overvejende i beholdere. Ca. 8 procent af restaffaldet indsamles med mobilsug, som typisk er indført ved byfornyelse og ved nogle nye ejendomme. Fremadrettet kan der også på Frederiksberg være behov for at forholde sig til alternativer til den nuværende indsamling i beholdere. I Fuglebakkekvarteret, City Campus, hospitalsområdet og andre områder, der fornyes, er der anledning til at overveje, hvordan indsamlingen bør ske fremadrettet. Blandt overvejelserne kan være nedgravede beholdere eller centralsug. Der vil dog inden for en kort tidshorisont ikke kunne ske en væsentlig omstilling af den samlede affaldsindsamling.

Der vil dog kunne ske ændringer af ordninger som for eksempel samlet indsamling af plast og metal, to-kammer biler til indsamling mad- og restaffald fra villaer, fortsat reduktion i indsamlingen af papir og spørgsmål om storskraldsindsamlingens fremtid kan medføre behov for et ændret bilbehov. Der forventes dog fortsat at være mange almindelige beholdere og dermed behov for en del komprimatorbiler.

Omstilling af øvrige køretøjer til el

Ud over de nævnte komprimatorbiler har Frederiksberg Renovation 3 ladbiler, 2 mikrokomprimatorbiler og 1 kranbil. På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at anskaffe disse typer som eldrevne. Frederiksberg Renovation vil løbende følge udviklingen, holde sig i front, opsøge og understøtte nye muligheder, så når det bliver muligt at konvertere disse typer til el, så Frederiksberg Renovation vil være 100% eldrevne.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede investering vil være hensigtsmæssig. Den nuværende indsamling af affald med elkomprimatorbiler har vist, at det er muligt at konvertere alle renovationsbilerne til elbiler og derved sikre en væsentlig miljømæssig forbedring og desuden være i tråd med kommunens mål om konvertering af kommunens bilpark til el.

Yderligere vurderer forvaltningen, at investeringen ikke vil hindre en eventuel konkurrenceudsættelse ved en senere lejlighed.

Økonomi

Indkøbene vil ske via finansiel leasing med en løbetid på 10 år for hver af bilerne. Da der er tale om leasing af driftsmidler påvirker det ikke kommunens låneramme/deponeringspligt.

Leasingforpligtelsen indregnes i balancen som langfristet gæld og aktiverne registreres tilsvarende under materielle anlægsaktiver - i takt med påbegyndelse af leasingaftalerne - dvs. ca. 40 mio. kr. i 2019 og yderligere 8 mio. kr. i hvert af de kommende 3 år til alle 15 biler er udskiftet. Dette vil svare til en øget leasingudgift i forhold til det nuværende budget på ca. 2,2 mio. kr./år i 2020 stigende til ca. 4,7 mio. kr. / år, når alle biler er indkøbt. I henhold til aftalen overtages bilerne af kommunen efter 10 år til 100 t. kr. pr. stk., svarende til den forventede værdi på det pågældende tidspunkt.

Finansieringen af merudgiften ved konvertering til elkomprimatorbiler sker via en gennemsnitlig stigning pr husstand i affaldsgebyrerne pr. på ca. 40 kr./år i 2020 stigende til 90 kr./år efter indkøb af alle planlagte biler samt en årlig intern effektivisering på 0,7 mio. kr. I forbindelse med budgetlægningen for 2020 (2021-2023) vil udgifts- og indtægtsbudgettet blive tilpasset.

Eventuel benyttelse af konsulentbistand knyttet til udbudsprocessen vil blive afholdt inden for budgettet.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
OP

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 384:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der i 2019 indkøbes 9 elkomprimatorbiler til erstatning for 9 diesel komprimatorbiler (euro 5),

2. at der i perioden 2020-2024 indkøbes yderligere 6 elkomprimatorbiler til erstatning for 6 dieselkomprimatorbiler (euro 5),
3. at den samlede investering på 65 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der i 2019 indgås en rammeaftale med Kommuneleasing på det samlede beløb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af elkomprimatorbiler, jf. punkt 3,
5. at der tilrettelægges et udbud for det samlede antal biler, der sikrer den optimale konkurrence og dermed den bedste pris med henblik på at minimere behovet for en forøgelse af de gældende affaldsgebyrer samt,
6. at affaldsgebyrerne som følge af denne sag, løbende vil stige fra 2020 (med 40 kr.) og de efterfølgende 3 år, og vil ende på en gennemsnitlig samlet stigning på estimeret 90 kr. pr. husstand/år, efter indkøb af 15 elkomprimatorbiler.

Punkt 442: Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021

09.13.01-P15-1-18

Resume

Frederiksberg Kommune skal revidere handlingsplanen hvert 3. år og offentliggøre denne på kommunens hjemmeside. Der gives en status for kommunens rottebekæmpelse, de overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, kommunens succeskriterier for rottebekæmpelsen, en egentlig handlingsplan for opfyldelse af målene samt oplysninger om økonomi og ressourcer, som anvendes på bekæmpelsen. Grundet nye krav i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, som trådte i kraft den 1. januar 2018, og for at opretholde den positive udvikling der er på rottesager, indeholder sagen forslag om at igangsætte yderligere initiativer og et hertil hørende økonomisk estimat.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021 med et særligt fokus på forebyggelse vedtages,
2. at ekstraudgifterne til lovpligtig indsats på institutioner, plejehjem og hospitaler pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.100.000 kr. over en 3-årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 0 kr. i 2019, 2.050.000 kr. i 2020 og 50.000 kr. i 2021 (netto nul kr.),
3. at ekstraudgifterne til forebyggelsestiltag pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.025.000 kr. over en 3-årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 695.000 kr. i 2019, 665.000 kr. i 2020 og 665.000 kr. i 2021 (netto nul kr.).

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021 med et særligt fokus på forebyggelse vedtages,
2. at ekstraudgifterne til lovpligtig indsats på institutioner, plejehjem og hospitaler pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.100.000 kr. over en 3 årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 0 kr. i 2019, 2.050.000 kr. i 2020 og 50.000 kr. i 2021 (netto nul kr.),
3. at ekstraudgifterne til forebyggelsestiltag pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.025.000 kr. over en 3 årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 695.000 kr. i 2019, 665.000 kr. i 2020 og 665.000 kr. i 2021 (netto nul kr.).

Sagsfremstilling

Handlingsplanen er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse nr. 1723 af 17. december 2017 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen). I henhold til rottebekendtgørelsens § 5 skal kommunen udarbejde en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Med bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1. januar 2018, stilles der krav om, at eksisterende handlingsplaner revideres senest et år efter bekendtgørelsens ikrafttræden. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og skal revideres hvert 3. år.

Denne handlingsplan afløser kommunens rottehandlingsplan 2016 - 2018, og indeholder i overensstemmelse med bekendtgørelsen, en status for kommunens rottebekæmpelse, de overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, kommunens succeskriterier for rottebekæmpelsen, en egentlig handlingsplan for opfyldelse af målene samt oplysninger om områdets økonomi og ressourcer.

Med den nyeste rottebekendtgørelse er der indført en række nye bestemmelser, som skal sikre en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Et vigtigt element i bekendtgørelsen er en øget indsats til forebyggelse af rotter og øget ansvar, som pålægger kommunerne en særlig opgave ved fremtidigt rottesikring af institutioner, plejehjem og hospitaler.

Dette betyder, at kommunen fremadrettet skal montere rottespærre på alle kommunale institutioner, plejehjem og hospitaler, og på private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler, hvor der opnås tilladelse fra grundejeren. Med den nye bekendtgørelse stilles der også krav om, at kommunen undersøger kloaksystemet opstrøms for en rottespærre, som monteres ved institutioner, plejehjem og hospitaler, samt at der efterfølgende foretages kloakrottebekæmpelse. Formålet med undersøgelseskravet og kloakrottebekæmpelsen er, at værdien af opsætning af rottespærre styrkes.

I 2005 havde Frederiksberg Kommune 500 sager, som over årene var steget til 1886 rottesager i 2017. Når man ser på udviklingen over sager i kommunen i de første 10 måneder af 2018, så forventer Frederiksberg Kommune ca. 1500

rottesager i 2018. Dette betyder, at der i Frederiksberg Kommune opleves et fald i rottesager i forhold til den tendens, der har været over de sidste 12 år. Handlingsplanen har særligt fokus på tiltag, der vil have en forebyggende effekt, og som på sigt vil understøtte og sikre den positive udvikling, der er på rotteområdet.

Handlingsplanen indeholder følgende overordnede mål med tilhørende delmål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019 - 2021:

1. Vi skal foretage en målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter

- Særligt følsomme steder/virksomheder/institutioner/boliger skal, uanset anmeldelsestidspunkt, have tilsyn af en skadedyrsbekæmper indenfor to timer.
- Øvrige tilsyn skal ske senest den efterfølgende arbejdsdag.
- Der skal udføres systematisk kloakrottebekæmpelse for at underbygge den forebyggende effekt af rottespærre på institutioner, hospitaler og plejehjem.
- Kommunen holder månedlige møder med Frederiksberg Forsyning om rottesager, hvor rotterne stammer fra defekter på offentlige kloakker.

2. Vi skal yde en hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst

- Al bekæmpelse skal foretages af en autoriseret skadedyrsbekæmper.
- Der videreudvikles på sagsbehandlerens kompetencer.
- Kommunens sagsbehandler og bekæmpelsesfirmaet kører løbende sammen med henblik på at afkorte sagstiden.

3. Vi skal reducere i antallet af rottesager på Frederiksberg

- For fremadrettet at kunne opretholde høj service og høj hygiejnisk standard i såvel kommunens egne institutioner som hos borgerne, ansættes en autoriseret medarbejder til en forebyggende indsats over 3 år.
- Et fald i rottesager på minimum 10 % pr. år.
- Maksimalt 900 rottesager i 2021.
- Forebyggende bekæmpelse foretages i udvalgte parkområder ved opsætning depoter med digitale og online fælder.
- Der skal foretages systematisk kloakrottebekæmpelse på institutioner, hospitaler og plejehjem, hvor der er monteret rottespærre.

4. Vi skal uføre stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med aktive sikringsordninger

- Der skal udføres stikprøvekontrol med sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres årligt tilsyn med minimum 20 % af sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres risikobaseret tilsyn, hvor det skønnes nødvendigt.

5. Vi skal vejlede om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder

- Med skiltning orienteres der grundigt om utilsigtet fodring af rotter ved fuglefodring.
- Mindst to gange om året informeres der om anmeldelse af rotter annoncer i Frederiksberg Bladet.

6. Vi skal teste alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

- Vi skal teste effekten af fældeløsninger som alternativ til gift
- Vi skal vurdere den miljømæssige fordel og samfundsøkonomiske konsekvens af et eventuelt skift til løsning uden brug af gift.

By- og Miljøområdets vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at handlingsplanen lever op til bekendtgørelsens krav for kommunale handlingsplaner på området samt indeholder vigtige initiativer til forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomster i kommunen. Samtidig vurderer forvaltningen, at forebyggelsesinitiativerne er nødvendige for at sikre, at antallet af rottesager nedbringes yderligere.

Økonomi

Med den nye handlingsplan estimeres de samlede udgifter for 2019, 2020 og 2021, som omfatter bekæmpelse, administration, forebyggelse og lovpligtige tiltag, at udgøre 11.302.906 kr.

Udgifterne fordeler sig over årene ved 5.653.685 kr. til bekæmpelse, 1.524.221 kr. til administration, 2.025.000 kr. til frivillig forebyggende indsats og 2.100.000 kr. til lovpligtig forebyggende indsats.

Merudgifter til den lovpligtige indsats på 2.050 t.kr. i 2020 og 50 t.kr. i 2021 modsvares af tilsvarende gebyrstigning i disse to år.

Merudgifter til den frivillige forebyggende indsats på 695 t.kr. i 2019, 665 t.kr. i 2020 og 665 t.kr. i 2021 modsvares af en tilsvarende gebyrstigning i disse tre år.

Forebyggelse og bekæmpelse af rotter er gebyrfinansieret og skal ”hvile i sig selv” over tid.

Det bemærkes, at der er en indirekte mindre økonomisk konsekvens for kommunens institutioner, hvilket er nærmere forklaret i bilaget.

Det fremgår blandt andet af bilaget, at rottegebyret udgjorde 22,2 kr. pr. mio. kr. af ejendomsværdien om året i 2018. Med den nye handlingsplan vil rottegebyret udgøre 33,5 kr. pr. mio.kr. af ejendomsværdien for 2019–2021. Gebyrstigningen medfører dermed en årlig udgiftsstigning på 11,3 kr. pr. mio. kr. af ejendomsværdien.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
CS/RL

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 392:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2019-2021 med et særligt fokus på forebyggelse vedtages,
2. at ekstraudgifterne til lovpligtig indsats på institutioner, plejehjem og hospitaler pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.100.000 kr. over en 3 årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 0 kr. i 2019, 2.050.000 kr. i 2020 og 50.000 kr. i 2021 (netto nul kr.),
3. at ekstraudgifterne til forebyggelsestiltag pålignes rottegebyrerne, svarende til i alt 2.025.000 kr. over en 3 årig periode, i form af en øget indtægts- og udgiftsbevilling på 695.000 kr. i 2019, 665.000 kr. i 2020 og 665.000 kr. i 2021 (netto nul kr.).

Bilag

Grundejernes økonomisk konsekvens af tiltag i ny handlingsplan

Udkast til rottehandlingsplan 2019 - 2021

Punkt 443: Bevilling af projekteringsmidler til nye anlæg i budget 2019

00.30.08-P19-1-18

Resume

Der søges i denne sag om anlægsbevilling til projektering af de ekstra nye anlæg, som er besluttet i forbindelse med budgetforlig 2019. De nye anlæg, der søges om projekteringsbevilling til er Allégadeprojektet, Flere bilparkeringspladser samt Flere grønne byrum.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at

1. at der anlægsbevilges 0,1 mio. kr. til Allégade finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der anlægsbevilges 0,7 mio. kr. til flere bilparkeringspladser finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
3. at der anlægsbevilges 0,5 mio. kr. til flere grønne byrum finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der anlægsbevilges 0,1 mio. kr. til Allégade finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der anlægsbevilges 0,7 mio. kr. til flere bilparkeringspladser finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019.
3. at der anlægsbevilges 0,5 mio. kr. til flere grønne byrum finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget for 2019 blev der afsat ekstra midler til en række nye anlæg. Der bevilges normalt projekteringsmidler i de enkelte anlægsforslag i forbindelse med godkendelse af anlægsplanen for det kommende år. Men da der ikke er udarbejdet anlægsforslag på de ekstra nye anlægsmidler, der er kommet ind i budget 2019 i forbindelse med budgetforliget, søges midlerne til forundersøgelser og projektering bevilget.

Allégadeprojektet

Der er i budget 2019 afsat midler til udvikling og fysiske tiltag på Allégade. På baggrund af udviklingsarbejdet "Fremtidens Allégade" er der i budgetforliget afsat midler i de kommende to år bl.a. til forbedring af belysning, styrkelse af det grønne samt planlægning af forbedringer af vejarealer og pladser i sammenhæng med den kommende klimatilpassningsindsats i området. I 2019 skal der arbejdes med belysning, der kan fremme trygheden, stemningen og oplevelserne langs promenadestien. Herudover skal der arbejdes med at styrke det grønne, f.eks. plantning af træer m.v. Endelig skal der arbejdes med fysiske tiltag ud fra en samlet plan for park og promenadesti. Der gennemføres en forundersøgelse, som optakt til de fysiske tiltag. Udvalget vil få forelagt forslag til de enkelte projekter.

Flere bilparkeringspladser

For at imødekomme presset på Frederiksbergs bil-parkeringspladser, er der også i budget 2019 afsat nye midler til tilvejebringelse af yderligere 200 p-pladser på terræn i 2019. Der arbejdes med disponeringen af de 200 pladser, som vil blive sammentænkt med øvrige planlagte anlæg, skybrudsprojekter m.v. Udvalget vil få forelagt et forslag til disponering.

Flere grønne byrum

I budget 2019 er der afsat midler til at fortsætte indsatsen for at skabe flere grønne byrum, som skal sikre at der arbejdes videre med udvikling af byens rum med et fokus på det grønne som et yderligere bidrag til Frederiksberg grønne identitet. Med udgangspunkt i den kortlægning, der er gennemført i 2018, arbejdes der med at udpege yderligere områder, hvor der kan skabes flere grønne byrum - i sammenhæng med øvrige planlagte projekter. Udvalget vil få forelagt et forslag til udmøntning af midlerne.

Økonomi

De samlede rådighedsbeløb til de tre projekter er:

Allégadeprojektet:

Der er samlet afsat 0,85 mio. kr. i anlægsmidler til projektet i 2019 og 2020 - heraf 0,45 mio. kr. i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020. Der søges om anlægsbevilling på 0,1 mio. kr. til forundersøgelser, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019. Herudover er der afsat samlet 0,6 mio. kr. som driftsmidler til Allégadeprojektet - heraf 0,2 mio. kr. i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020. Driftsmidlerne er bevilget ved budgetvedtagelsen.

Flere bilparkeringspladser:

Der forventes samlet afsat 7 mio. kr. til flere parkeringspladser i 2019 - heraf 2 mio. kr. i det vedtagne budget 2019 samt 5 mio. kr., som forventes overført til 2019 i forbindelse med 3. forventet regnskab 2018 og som finansieres ved at undlade at erhverve parkeringspladser i en privat parkeringskælder, som tidligere planlagt. Der søges om anlægsbevilling på 0,7 mio. kr. til forundersøgelser af det afsatte budget i 2019 på 2,0 mio. kr.

Flere grønne byrum:

Der er samlet afsat 1,5 mio. kr. til flere grønne byrum i 2019. Der søges om anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til forundersøgelser, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.

JBS/ML

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 387:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der anlægsbevilges 0,1 mio. kr. til Allégade finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der anlægsbevilges 0,7 mio. kr. til flere bilparkeringspladser finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019.
3. at der anlægsbevilges 0,5 mio. kr. til flere grønne byrum finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Bilag

Bevillingsskema - Bilparkeringspladser

Bevillingsskema til Bevilling af projekteringsmidler grønne byrum

Bevillingsskema til Bevilling af projekteringsmidler Allegade

Punkt 444: Byggesagsgebyr 2019

00.01.00-A00-333-18

Resume

Timeprisen for byggesagsbehandling har været uændret siden 2015. I budgetforlig 2019 blev der besluttet en halvering af gebyret i 2019, idet der samtidig blev besluttet at regulere timeprisen op med den gennemsnitlige pris- og lønfremskrivning svarende til 2019 niveau. På den baggrund er timeprisen genberegnet og den nye timepris for byggesagsbehandling, gældende fra 2019, skal vedtages.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at gebyret for byggesagsbehandling fastlægges til 397 kr. pr. time gældende fra 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at gebyret for byggesagsbehandling fastlægges til 397 kr. pr. time gældende fra 2019.

Sagsfremstilling

Når der søges byggetilladelse i Frederiksberg Kommune skal der betales byggesagsgebyr.

Som en del af Vækstpakken blev der fra 1. januar 2015 indført ny lovgivning vedr. byggesagsgebyrer. Med den nye lovgivning kan kommunerne maksimalt opkræve et byggesagsgebyr svarende til tidsforbruget til behandling af sagen efter byggeloven.

I Frederiksberg Kommune blev det besluttet at opkræve et gebyr svarende til tidsforbruget i den enkelte sag, og By- og Miljøudvalget godkendte ved mødet den 17. november 2014 en beregnet timepris på 741 kr./time. Siden da har prisen ikke været reguleret.

I forbindelse med 2. finansielle orientering om budget 2019 blev det besluttet at regulere timeprisen med den gennemsnitlige pris- og lønfremskrivning fra 2015 og frem til 2019-niveau. Dette var således indarbejdet i Budgetforslag 2019.

Hertil blev der i forbindelse med budgetforlig 2019 besluttet at halvere byggesagsgebyrerne fra og med 2019, for dermed at forstærke Frederiksberg som en erhvervsvenlig by.

Pris- og lønfremskrivningen samt halveringen giver en timepris på 397 kr. jævnfør nedenstående beregning.

Beregning af byggesagsgebyr 2019

		P/L	Timepris, kr.
Byggesagsgebyr 2015			741
2. finansielle orientering om budget 2019	Prisfremskrivning 2015-19	7%	793
Budgetforlig 2019	Halvering af gebyr 2019		397

By- og Miljøudvalgets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at den ovenstående beregning udmønter beslutningen om byggesagsgebyrer i forbindelse med henholdsvis 2. finansielle orientering og budgetvedtagelsen.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af det sænkede byggesagsgebyr er indarbejdet i budget 2019 som en del af budgetvedtagelsen.

I forbindelse med de forventede regnskaber i 2019 vil forvaltningen følge op på om de budgetterede indtægter fra byggesagsbehandling, svarer til de faktisk realiserede, herunder også om halveringen af gebyret resulterer i flere ansøgninger og dermed merindtægter.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
MS/JJJ

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 397:

By- og Miljøområdet indstiller,
at gebyret for byggesagsbehandling fastlægges til 397 kr. pr. time gældende fra 2019.

Punkt 445: Forslag til lokalplan 218 for Frederiksberg Forsyning Stæhr Johansens Vej 38

01.02.05-P16-19-17

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til kommuneplantillæg nr. 6 og forslag til lokalplan 218, kan godkendes og sendes i offentlig høring. Forslag til kommuneplantillæg nr. 6, ændrer områdets anvendelse fra "Tekniske anlæg" til "Tekniske anlæg, kontor- og serviceerhverv".

Forslag til lokalplan 218, ændrer anvendelsen for mindre del af området til kontor- og serviceerhverv, og muliggør på den måde, at dele af eksisterende administration, kan benyttes af andet end forsyningsvirksomhed.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller:

1. at Forslag til lokalplan 218 samt Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2017 godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus/borgermøde i høringsfasen,
3. at der ikke udarbejdes miljøvurdering

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at Forslag til lokalplan 218 samt Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2017 godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus/borgermøde i høringsfasen,
3. at der ikke udarbejdes miljøvurdering.

Sagsfremstilling

Baggrund for projektet

For at imødekomme udviklingen på forsyningsområdet, ønsker Frederiksberg Forsyning muligheden for en mere fleksibel anvendelse af deres eksisterende administrationslokaler.

Grunden er i dag omfattet af lokalplan 120 som udlægger området til offentlige formål i form af administration og til forsyningsvirksomhed tilknyttede funktioner i øvrigt med en maksimal bebyggelsesprocent på 75 og en maksimal højde på 1- 3 etager.

Eksisterende lokalplanen muliggør ikke, at forsyningens administrationslokaler benyttes til administrative formål, som ikke direkte vedrører forsyningsvirksomhed.

Frederiksberg Forsyning har planer om fremadrettet at indgå i tættere samarbejder med uddannelsesinstitutioner, opstartsvirksomheder og andre interessenter omkring de opgaver som varetages af forsyningssektoren. Eksempelvis i form kompetencecenter omkring fjernvarme, hvor brancheforeninger og samarbejdsformer på tværs af kommunale og private selskaber kan have til huse.

Samtidig betyder lovændringerne (Varmeforsyningsloven) for fjernvarmeaktiviteter, at fjernvarmeaktiviteter i fremtiden skal selskabsføres, hvorfor der forventes en større grad af kommerialisering af branchen.

På den baggrund ønsker Frederiksberg Forsyning at ændre anvendelsen for dele af eksisterende administrationslokaler, så disse kan benyttes som kontor- og administration generelt, og ikke udelukkende til forsyningsvirksomhed.

Projektområdet og arkitekturen

Lokalplanens afgrænsning omfatter matriklerne 26eo og 26en. Området er placeret centralt på Frederiksberg, vest for Nordre Fasanvej og nord for metrobanen og afgrænses af Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej. Forsyningens område er i dag karakteriseret ved bygningskroppe som solitære elementer som kedelhuset, og skorsten, omgivet af en lavere randbebyggelse. Forsyningens eksisterende bygninger og anlæg er udformet med hvide facader og mørke vinduesbånd, og området fremstår grønt.

Byggeriet

Projektet vedrører anvendelsesændring af eksisterende bygninger, og der udlægges derfor ikke nye byggefelter.

Opholdsarealer

Da projektet ikke vedrører nybyggeri, men alene anvendelsesændring fra kontor og administration tilknyttet forsyningsvirksomhed, til kontor- og service (generelt) vurderes det ikke, at udløse krav om yderligere opholdsarealer.

Parkering

Parkeringspladser etableres iht. parkeringsnormen i Kommuneplan 2017.

Eksisterende plangrundlag

Lokalplanområdet er i kommuneplanen omfattet af rammeområde 4.T.1 Stæhr Johansens Vej, der udlægger området til "Tekniske anlæg" med en maksimal bebyggelsesprocent på 110 og et maksimalt etageantal på 3. Projektet er ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, og forudsætter derfor, at der udarbejdes kommuneplantillæg for så vidt angår anvendelsen.

Lokalplan 120 for et område ved Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej udlægger området til offentlige formål i form af tekniske anlæg, driftsbygninger, driftspladser og administration samt lignende tilknyttede funktioner for forsyningsvirksomhed med en maksimal bebyggelsesprocent på 75 og en maksimal højde på 1-3 etager. Projektet forudsætter derfor, at der udarbejdes ny lokalplan, der ændrer anvendelsen for dele af administrationsbygningerne, således at disse også kan anvendes af andet end forsyningsvirksomhed.

Forkortet høringsperiode

Med ændringen af planloven som trådte i kraft 15. juni 2017, er den generelle høringsfrist for lokalplaner og mindre kommuneplantillæg nedsat til mindst fire uger, og der er indført en helt ny forkortet høringsprocedure på mindst to uger for forslag til lokalplaner af mindre betydning. Samtidig er indført et krav om, at høringsperioden skal vurderes konkret ved hvert enkelt planforslag med henblik på at sikre passende og rimelig tid til at inddrage offentligheden. I dette tilfælde er det konkret vurderet at lokalplanforslaget og tillægget til Kommuneplan 2017, er en så beskeden ændring af de bestående forhold og af det eksisterende plangrundlag, at By- og Miljøområdet vurderer, at man i dette tilfælde kan forkorte servicemålet og benytte muligheden for en høringsperiode på 4 uger.

Miljøvurdering

Forvaltningen vurderer på baggrund af Lov om miljøvurdering, at projektet og planerne med sin størrelse og art, ikke vil medføre væsentlige (negative) miljøpåvirkninger af området. Der skal derfor ikke udarbejdes en Miljøvurdering.

Politisk behandling

Lokalplanen vurderes at være principiel, idet den ikke er i overensstemmelse med Kommuneplanen, hvorfor den skal behandles i By- og Miljøudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at en ændret anvendelse for administrationen, vil betyde, at Frederiksberg Forsyning får bedre muligheder for at indgå i samarbejder og udviklingsprojekter på tværs af sektorer, hvilket blandet andet vil være med til at understøtte innovations- og vidensmiljøet på Frederiksberg.

Projektet understøtter derved Frederiksbergstrategiens og Kommuneplanens visioner om at udnytte og styrke Frederiksbergs potentialer som vidensby samt at udvikle og facilitere nye mødesteder, nye mødeformer og netværk og dermed bidrage til vidensudveksling og innovation.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget. Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.

JD/NKS

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 393:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at Forslag til lokalplan 218 samt Tillæg nr. 6 til Kommuneplan 2017 godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke afholdes åbent hus/borgermøde i høringsfasen,
3. at der ikke udarbejdes miljøvurdering.

Bilag

Forslag til LP 218 for del af Frederiksberg Forsyning

Forslag til KPT 6

Punkt 446: Disponering af pulje til begrønning og udskiftning af træer

04.01.09-G01-15-18

Resume

I budgettet for 2019 er der afsat 4 mio. til udskiftning af svækkede træer, samt udskiftning af træer på cykelstier. I sagen foreslås anlægsbevilling meddelt, idet midlerne i overensstemmelse med budgettet for 2019 primært foreslås brugt til udskiftning af træer langs veje med cykelstier.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. til begrønning og udskiftning af træer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019, idet Magistraten gør opmærksom på, at der mangler træer i flere træer på Peter Bangs Vej.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. til begrønning og udskiftning af træer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Sagsfremstilling

Der er i budgettet for 2019 over de kommende tre år, afsat i alt 10 mio. kr., med 4 mio. kr. i 2019, 3 mio. kr. i 2020 og 3 mio. kr. i 2021, idet det er besluttet at intensivere arbejdet med udskiftning af svækkede træer og skadede træer. Dette skal ses i lyset af den meget tørre og varme sommer, som har svækket en del af træbestanden.

Midlerne skal i overensstemmelse med budgetaftalen for 2019 især sikre en hurtigere udskiftning af træer på byens cykelstier, således at forholdene forbedres for cyklisterne. Det foreslås derfor, at størstedelen af midlerne i 2019 anvendes til udskiftning af træer på Finsensvej og Dalgas Boulevard langs cykelstierne, idet plantehuller samtidig udbedres, så vækstvilkårene for træerne forbedres.

Der blev i 2017 udbedret ialt 26 plantehuller på Finsensvej imellem Nordre Fasanvej og Dalgas Boulevard og på Dalgas Boulevard imellem Peter Bangs Vej og Finsensvej. Den foreslåede disponering vil således være en fortsættelse af dette arbejde.

Herudover foreslås det, at midlerne anvendes til indkøb og plantning af 17 nye træer i landskabsprojektet (Betty4) i forbindelse med Betty plejehjemmene, således at det offentlige byrum, der skabes i området bliver begrønnet yderligere.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at der med de tilførte midler vil ske et løft i træbestanden, idet der samtidig kan skabes bedre vækstbetingelser for træerne i overensstemmelse med træstrategien. Samtidig vil plantningen af træer ved Betty4 give et grønt løft af byrummet, som skabes på stedet.

Økonomi

Der er i budget 2019 afsat 4 mio. kr. til udskiftning af skadede træer og plantning af nye. Såfremt indstillingen tiltrædes, vil den samlede bevilling udgøre 4,0 mio. kr. der finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 2019. Der afsættes af beløbet 10 % til løn og projektering.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018 og Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JBS/SV/DRP

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 388:

By- og Miljøområdet indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 4,0 mio. kr. til begrønning og udskiftning af træer finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Bilag

Bevillingsskema til begroening og udskiftning af traer

Punkt 447: Disponering af pulje til offentlige legepladser 2019 og anlægsbevilling til legepladsen Kejserinde Dagmars Plads

04.03.00-G01-30-18

Resume

Der er i anlægsbudgettet for 2019 afsat en ekstraordinær høj pulje på 1,5 mio. kr. til at renovere og løfte legepladser kvalitetsmæssigt. Derudover er der afsat rådighedsbeløb på 0,7 mio. kr. til en samtidig udvidelse af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads. Således at der samlet set er 2,2 mio. kr. til offentlige legepladser i 2019. Der foreslås anvendt 1,3 mio. kr. til udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads, mens de resterende midler foreslås anvendt til kvalitetsløft på flere andre legepladser. Disponering af anlægsmidlerne på 0,7 mio. kr. til Kejserinde Dagmars Plads, samt disponering af puljemidlerne på 1,5 mio. kr. til renovering af legepladser, forelægges til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at

1. at puljemidlerne på i alt 1,5 mio. kr. i 2019 til offentlige legepladser disponeres som foreslået, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,7 mio. kr. til legepladsen Kejserinde Dagmars Plads finansieret af rådighedsbeløb i 2019 afsat til formålet.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at puljemidlerne på i alt 1,5 mio. kr. i 2019 til offentlige legepladser disponeres som foreslået, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,7 mio. kr. til legepladsen Kejserinde Dagmars Plads finansieret af rådighedsbeløb i 2019 afsat til formålet.

Udvalget anmodede om, at tilgængelighed indtænkes i projekterne.

Sagsfremstilling

I forbindelse med disponering af puljen til offentlige legepladser i 2018, gav By- og Miljøudvalget udtryk for, at de ønskede, at den næste legeplads, der renoveres bliver legepladsen Kejserinde Dagmars Plads. Samtidig blev det foreslået at udvide legepladsens areal og at øge belysningen. I forbindelse med Budgetaftalen 2019, blev puljen til offentlige legepladser øget til 1,5 mio. kr. i 2019 med henblik på et markant løft af kvaliteten af legepladserne på Frederiksberg, herunder til renovering af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads. Derudover blev der afsat rådighedsbeløb på 0,7 mio. kr. til en samtidig udvidelse af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads.

Med hensyn til kvalitetsløft af de øvrige legepladser, er der foretaget prioritering og forslag med baggrund i det i 2017 gennemførte servicetjek af alle offentlige legepladser. Forvaltningen har lavet en status vedr. renovering af de offentlige legepladser (bilag 1).

Kejserinde Dagmars Plads:

Til udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads foreslås det at anvende 0,6 mio. kr. fra legepladspuljen, sammen med rådighedsbeløbet på 0,7 mio. kr., så der samlet set er 1,3 mio. kr. til denne legeplads. I de politiske bemærkninger i 2018 og 2019 er der lagt vægt på at investeringerne i bylivet i højere grad skal ske med inddragelse af borgerne og brugerne. Der vil derfor, inden udbud af renovering af legepladsen Kejserinde Dagmars Plads, blive gennemført borgerinddragelse omkring nytænkning af legepladsen. Forvaltningen vil, når der er udarbejdet et udkast til plan og design for legepladsen Kejserinde Dagmars Plads, forelægge dette for udvalget i løbet af foråret.

Udgifterne forventes at fordele sig således:

Formål	Udgift i kr.
Rydning og bortskaffelse af hegn og beplantning på eksisterende legeplads	50.000
Opsætning af nyt hegn og beplantning	50.000

Belysningsmaster 2 stk.	70.000
Fjerne og bortskaffe eksisterende belægnings og redskaber	100.000.
Etablering af nye belægnings	400.000
Nye legepladsredskaber	590.000
Design af legeplads	40.000
Skønnet samlet udgift	1.300.000

Derudover foreslås det at give boldbanen ved Kejserinde Dagens Plads et tiltrænkt kvalitetsløft med et nyt 4 m højt panelhegn, overdækning og ny låge. Panelhegn er langt mere modstandsdygtigt overfor slid og hærverk end det nuværende trådhegn. Derudover tænkes banen streget op, og der kunne eventuelt etableres siddemulighed på den ene side af banen. Dette forventes at koste 130.000 kr.

Kvalitetsløft på andre legepladser:

Legepladsen Lindevangsparken:

Karrusellen til de større børn, der er fra 2005, er nedslidt, og har flere gange været repareret. Det foreslås derfor at udskifte den med en ny flot og stor karrusel, der kan rumme mange børn samtidig. Beløb 125.000 kr.

Boldbanehegnet har flere defekter og foreslås erstattet med et nyt panelhegn i begge ender. Dette forventes at beløbe sig til 60.000 kr.

Legepladsen Rosenhaven:

Et mindre vipperedskab er slidt, og den lille rutsjebane er fjernet, da den var defekt. For at højne kvaliteten af legepladsen foreslås derfor, at finde to mindre nye redskaber til de små børn. Derudover kræves der nogle ændringer af faldunderlaget i forbindelse hermed. Det forventes at beløbe sig til 100.000 kr.

Legepladsen Hattensens Allé:

Legepladsen blev totalrenoveret i 2015, hvor et par større døende træer, blev erstattet af nye træer. Det vil vare mange år inden de nye træer kan bidrage med skygge, og der har derfor været ønsker fra borgere om et solsejl til beskyttelse af børn på legepladsen i den forgangne sommer. Derfor foreslås det at opsætte et solsejl. Dette koster 20.000 kr.

Aksel Møllers Have:

Legepladsen fungerer fint, men området ville have godt af udfordringer for store børn/unge/teenagere, hvorfor det foreslås at etablere et mindre område med 2-4 motionsredskaber og gummibelægning. Det forventes at beløbe sig til 155.000 kr.

Drikkefontænen ved legepladsen er defekt og foreslås derfor udskiftet med en ny i stil med dem, der er opsat på de øvrige legepladser. En ny drikkefontæne koster 90.000 kr. inkl. montering.

Renoveringerne på disse sidstnævnte legepladser vil blive iværksat i starten af 2019 uden yderligere forelæggelse for udvalget.

Endelig foreslår forvaltningen, at den næste legeplads, der totalrenoveres og udvides i 2020, bliver legepladsen Egernevej Anlægget, da denne efterhånden trænger til renovering, og der er potentiale for at udvide legepladsen, så den i højere grad også henvender sig til større børn, samt med eventuel samtidig mulighed for opstilling af motionsredskaber til teenagere/voksne.

By- og Miljøområdet vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede udvidelse, nytænkning og renovering af legepladsen Kejserinde Dagens Plads samt de foreslåede tiltag på øvrige legepladser, vil bidrage til ønsket om et kvalitetsmæssigt løft af de offentlige legepladser. Legepladsen på Kejserinde Dagens Plads vil blive lidt større, så den populære legeplads kan rumme lidt flere børn samtidig.

Økonomi

Såfremt indstillingen tiltrædes disponeres puljemidler til offentlige legepladser på 1,5 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019, hvoraf 0,6 mio. kr. anvendes til Kejserinde Daghmars Plads. Samtidig meddeles anlægsbevilling på 0,7 mio. kr. til legeplads på Kejserinde Daghmars Plads, finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Der er afsat 10 % af de samlede midler til løn og projektering, svarende til 220.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
SV/PT

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 386:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at puljemidlerne på i alt 1,5 mio. kr. i 2019 til offentlige legepladser disponeres som foreslået, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,7 mio. kr. til legepladsen Kejserinde Daghmars Plads finansieret af rådighedsbeløb i 2019 afsat til formålet.

Bilag

Bilag 1 Status vedr. renovering af offentlige legepladser

Bevillingsskema - Legepladsen Kejserinde Daghmars Plads

Bevillingsskema - Pulje til offentlige legepladser 2019

Punkt 448: Disponering af pulje til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde 2019

04.31.09-G01-5-18

Resume

Der er i anlægsbudgettet for 2019 afsat en pulje på 1,0 mio. kr. til vedligehold af de frederiksbergske kirkegårde. Beløbet foreslås anvendt til fortsættelse af den genopretning, der startede i 2010, og vil hovedsageligt foregå på Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård. Disponering af midlerne forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Sagsfremstilling

1. januar 2010 overtog Frederiksberg Kommune ansvaret for de tre frederiksbergske kirkegårde fra Frederiksberg Begravelsesvæsen. Overtagelsen omfattede henholdsvis Frederiksberg Ældre Kirkegård, Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård samt krematoriet på Søndermark Kirkegård. Opgaverne kommunen overtog vedrører dels myndighedsbehandling og borgerbetjening, begravellesydelser m.v., men også drift, vedligeholdelse og anlæg af kirkegårdene. Kirkegårdene var ved overtagelsen nedslidte - dette gjaldt dog særligt Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård, hvor der i en længere periode ikke havde været råd til nedlæggelse af udløbne gravsteder, og hvor stier, flisegange og adgangsveje ikke havde været vedligeholdt i mange år, og hvor der derfor var risiko for faldskader m.v. Kommunen har derfor siden overtagelsen søgt at genoprette de meget nedslidte kirkegårde, så de igen fremstår vedligeholdte.

Dele af Solbjerg Parkkirkegård overgår til offentlig park i 2020, idet det umiddelbart er forventningen, at hele Solbjerg Parkkirkegård vil være overgået til offentlig park i 2050. Se hvad der overgår til park i 2020 på bilag A. I den forbindelse skal der udarbejdes en udviklingsplan for kirkegården. Da kirkegården skal bidrage til klimatilpasningen af Frederiksberg, er det nødvendigt at få udarbejdet en hydraulisk helhedsplan, som skal tænkes sammen med udviklingsplanen. Den hydrauliske helhedsplan er under udarbejdelse og først når den foreligger kan den endelige udviklingsplan udarbejdes. Denne vil blive forelagt udvalget i løbet af 2019.

De tre frederiksbergske kirkegårde bruges i dag herudover aktivt som nærrecreative friarealer i lokalområderne.

I de første år efter kommunen overtog kirkegårdene i 2010 var genopretningsudgifterne til kirkegårdene store, men beløbet til vedligeholdelse er gennem årene faldet, i takt med at vedligeholdelsesniveauet er forbedret. Der er således i budgettet for 2019 afsat 1,0 mio. kr. til nedenstående vedligeholdelsesindsatser. Målet med den fortsatte indsats er at have vedligeholdte og attraktive kirkegårde, kombineret med muligheden for en fremtidig billigere og mere effektiv drift af arealerne.

De samlede vedligeholdelsesarbejder i 2019 omfatter arbejder på Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård. Der er fortsat et behov for at renovere flisestier, adgangsveje og at nedlægge unødvendige stier på Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård.

Konkret omfatter arbejderne i 2019 på Solbjerg Parkkirkegård (Bilag B):

- nedlæggelse af en unødvendig asfaltsti i afdeling 3.E, der overgår til park i 2020.
- renovering af plads og plantebed for ældre lindetræ ved Søndre Kapel.
- renovering af vejbelægning og fortov mellem 2. afd. D og 5. afd. B ud mod Søndre Fasanvej.

samt følgende arbejder på Søndermark Kirkegård (Bilag C):

- nedlæggelse af overflødig fortov langs den nordlige grænse nord for afd. 2.
- genopretning af flisegange nord for Birkelunden og sti til indgang i det sydøstlige hjørne.

- omlægning af et hjørne i den nordlige del.
- renovering af tre affaldsbåse.

Det er forventningen, at de afsatte midler er tilstrækkelige til de planlagte arbejder. I fald arbejderne måtte blive dyrere, vil arbejderne blive udført i den ovenfor nævnte prioriterede rækkefølge.

By- og Miljøområdet vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at der med de afsatte puljemidler vil kunne igangsættes de planlagte arbejder på kirkegårdene. De indkomne tilbud vil vise, om der er tilstrækkelige midler til alle genopretningsplaner i 2019.

Økonomi

Der i budgettet for 2019 afsat 1 mio. kr. til vedligehold af kirkegårde. Midlerne anvendes til genopretning af stier og nedlæggelse af overflødige stier mm. Såfremt indstillingen tiltrædes, meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. finansieret af rådighedsbeløbet i 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
SV/PT

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 385:

By- og Miljøområdet indstiller, at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til vedligeholdelse af de frederiksbergske kirkegårde finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Bilag

Bilag A. Overblik 2020 og 2050 arealer Solbjerg Parkk.

Bilag B. Genopretning af Solbjerg Parkkirkegaard 2019

Bilag C. Genopretning af Soedemark Kirkegaard 2019

Bevillingskema - Kirkegårde 2019

Punkt 449: Disponering af pulje til fortovsrenovering 2019

05.01.08-G01-3-18

Resume

By- og Miljøområdet har på baggrund af en gennemgang af kommunens fortove foretaget en vurdering af hvilke fortovsstrækninger, der trænger til renovering samt, hvor der med størst fordel kan renoveres fortove med photokatalyserende belægninger. I sagen foreslås disponeringen af midlerne til fortovsrenovering samt søges om anlægsbevilling på 0,4 mio. kr. til photokatalyserende belægninger. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at

1. at puljemidlerne i 2019 på i alt 2,0 mio. kr. til fortovsrenovering disponeres som foreslået og finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,4 mio. kr. til photokatalyserende belægninger finansieret af rådighedsbeløbet afsat til formålet i 2019.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at puljemidlerne i 2019 på i alt 2,0 mio. kr. til fortovsrenovering disponeres som foreslået og finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,4 mio. kr. til photokatalyserende belægninger finansieret af rådighedsbeløbet afsat til formålet i 2019.

Udvalget anmodede om at få et meddelelsespunkt om mulighederne for at udskifte enkelte knækkede fliser.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune er ifølge lov om offentlige veje forpligtet til holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver. By- og Miljøområdet har derfor på baggrund af en gennemgang af kommunens fortove foretaget en vurdering af, hvilke fortovsstrækninger der trænger til renovering. Forvaltningen har koordineret forslaget med ledningsejere, herunder Frederiksberg Forsynings planlagte arbejde for 2019.

Fortovsrenovering gennemføres, når et fortov er slidt. Det viser sig ved, at fliserne begynder at nedbryde og knækker, der dannes lugter og opspring med risiko for falduheld og erstatningsansvar. Ved fortovsrenoveringer sikres det, at det udbedres. Gravearbejder på fortove, parkering på fortove og kørsel med tunge køretøjer, lifte, stilladser m.v. er også med til at nedbryde fortovene og dermed nødvendiggøre en fortovsrenovering. Ved renoveringen bibeholdes fortovskapitalen i en god stand, og sikkerheden og tilgængeligheden på fortove opretholdes.

Samtidig sikres fortovene ved renoveringen i forhold til fremtidige klimaudfordringer ved blandt andet en forhøjning af lysningen (kantsten mod vejen hæves) på fortovet de steder, hvor det er nødvendigt, således at vand i langt højere grad bibeholdes på vejbanen. I øvrigt samtænkes fortovsrenoveringerne med kommunes klimaplaner.

Der kan også være behov for fortovsrenovering, når der skal nyt slidlag på kørebanen. Tidligere har man lagt slidlag oven på eksisterende slidlag, hvilket selvsagt reducerer lysningen på fortovene. Andre steder er lysningen kørt ned af tunge køretøjer. Det betyder, at fortovslysningen bliver alt for lav til at lægge nyt slidlag. I begge tilfælde vil en fortovsrenovering være nødvendig for at sikre en fornuftig lysning - også i klimasammenhæng.

Det er således nødvendigt med en vedvarende vedligeholdelse og renovering af fortove, pladser m.v. I budgettet for 2019 er der derfor afsat en pulje på 2,0 mio. kr. til fortovsrenovering. Hertil kommer, at der er afsat driftsmidler på ca. 8,0 mio. kr.

Ved renovering af fortove udføres arbejdet i overensstemmelse med Designmanualen, ligesom principperne i Frederiksberg Kommunes Tilgængelighedsplan anvendes således, at tilgængelighed for specielt ældre og handicappede fremmes.

Forvaltningen foreslår følgende fortove renoveret i 2019:

- Roskildevvej (mellem Hoffmeyersvej og Dalgas Boulevard, nordside)

- Roskildevej (mellem Søndre Fasanvej og Zoologisk Have, nordside)
- Philip Schous Vej (mellem Finsensvej og P.G. Ramms Allé, begge sider)
- Steenwinkelsvej (mellem Ingemannsvej og H.C. Ørsteds Vej, sydside)
- Finsensvej (mellem Lindevangs Allé og Nordre Fasanvej, sydside)
- Harsdoffsvej (Thorvaldsensvej og Amalievej, begge sider)
- Rosenørns Allé (mellem nr. 41 og nr. 45)
- Godthåbsvej (mellem Nordre Fasanvej og Tesdorpfvej, sydside)
- Grundtvigs Sidevej (mellem Grundtvigsvej og nr. 4)
- Gustav Johansens Vej (mellem Finsensvej og Peter Bangs Vej, begge sider)
- Rådmand Steins Allé (mellem Marielystvej og Hoffmeyersvej)
- Danas Plads (mellem Danas Vej og Carl Plougs Vej)

Der er vedlagt en tilstandsbeskrivelse, der nærmere beskriver tilstanden og renoveringsarbejderne på ovenstående fortovsstrækninger.

Det bemærkes, at Roskildevej (mellem Hoffmeyersvej og Dalgas Boulevard, nordside), Philip Schous Vej, Godthåbsvej (mellem Nordre Fasanvej og Tesdorpfvej, sydside) og Steenwinkelsvej alle var planlagt til renovering i 2018. Renoveringen er blevet rykket til 2019, da de indhentede priser ikke gjorde det muligt at lave strækningerne i forhold til de afsatte midler.

Renovering af fortovet på Godthåbsvej i 2019 er en fortsættelse af renovering i 2016, 2017 og 2018. Renovering af fortovene på Godthåbsvej vil strække sig over yderligere et par år.

Der er endnu ikke fastsat endelige priser for fortovsrenoveringsforslaget. Såfremt de indhentede priser ikke gør det muligt at forbedre samtlige af de nævnte strækninger, vil der blive overflyttet strækninger til renovering i 2020. Vejret kan medføre, at der er veje, som i løbet af det næste halve år trænger mere til istandsættelse end de foreslåede, hvorfor disse strækninger i givet fald vil prioriteres.

Ekstra parkeringspladser

Der er på samtlige fortovsstrækninger undersøgt, hvorvidt der er muligt at etablere ekstra parkeringspladser i overensstemmelse med målet om, at der i 2019 skal etableres 200 nye parkeringspladser. Det er muligt at etablere 16 pladser på Philip Schous Vej kombineret med skråparkeringer, 90 grader parkeringer og en knast. Det er også muligt at etablere 4 skråparkeringspladser på Steenwinkelsvej nr. 19, hvor fortovet bliver indsnævret. Samtidig er der mulighed for at etablere 4 bilparkeringspladser, 2 på Grundtvigs Sidevej og 2 på Rådmand Steins Allé med knaster. I alt vil der således blive etableret 24 ekstra parkeringspladser, der indgår i regnskabet om 200 nye p-pladser som finansieres af den pulje.

Klimatilpasning

I forbindelse med planlægning af renoveringsarbejder for 2019 har forvaltningen forholdt sig til kommunes klimatilpasningsplan med henblik på en vurdering af, om de pågældende vejstrækninger indgår i kommunes skybrudsplanlægning, og projekterne kan samkoordineres. Og i det omfang arbejdet kan sammen koordineres. I 2019 er der på Philip Schous Vej planer om at samtænke renovering af fortovene med klimatilpasningsprojektet.

Photokatalyserende belægninger

Kommunalbestyrelsen har i 2019 afsat midler på 400.000 kr. til photokatalyserende belægninger og evaluering af produktet. De photokatalyserende belægninger foreslås benyttet i sammenhæng med fortovsrenovering på følgende trafikveje:

- Roskildevej (mellem Søndre Fasanvej og Zoologisk Have, nordside)
- Finsensvej (mellem Lindevangs Allé og Nordre Fasanvej, sydside)
- Godthåbsvej (mellem Nordre Fasanvej og Tesdorpfvej, sydside)
- På Langelangs Plads i forbindelse med anlæggelse af parkeringspladser og skybrudssikring

Strækningerne foreslås på grund af de store trafikmængder, der er på disse veje og hvor koncentrationen er stor. Det er således vurderet, at der vil være størst gavn på disse strækninger.

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at ovennævnte renoveringer er nødvendige for at sikre at belægningen er sikker at færdes på, herunder således fortovskapitalen opretholdes. Samtidig brug af photokatalyserende belægning vil reducere luftforurening på de 3 valgte trafikveje.

Fortovsrenoveringen er i god tråd med Frederiksbergstrategien om, at byen skal være en tryk og sikker by at færdes i, idet belægninger på veje, cykelstier og fortove skal være uden trafikfarlige huller og niveauspring. Forvaltningen vurderer, at den foreslåede prioritering lever op til målsætningen og afspejler de pt. mest påtrængende behov.

Økonomi

Der er afsat puljemidler på 2 mio. kr. i 2019 til fortovsrenovering, som foreslås disponeret som beskrevet, finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019

Såfremt indstillingen tiltrædes meddeles anlægsbevilling på 0,4 mio. kr. til photokatalyserende belægninger finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.

JBS/SV

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 382:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at puljemidlerne i 2019 på i alt 2,0 mio. kr. til fortovsrenovering disponeres som foreslået og finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb
2. at der meddeles anlægsbevilling på 0,4 mio. kr. til photokatalyserende belægninger finansieret af rådighedsbeløbet afsat til formålet i 2019.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til program for istandsættelse af fortov 2019

Bilag 2 - Tilstands- og opgavebeskrivelse for fortove 2019

Bevillingsskema photokatalyserende belægninger

Bevillingsskema - Disponering af pulje til fortovsrenovering 2019

Punkt 450: Disponering af pulje til slidlag 2019

05.01.08-G01-17-17

Resume

By- og Miljøområdet har foretaget en gennemgang af kommunens veje og har derfor udarbejdet et forslag til renovering af veje, cykelstier mv. i 2019. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 8,5 mio. kr. til slidlagsrenovering finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019,
2. at udlægning af asfalt på trafikveje i weekender godkendes.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 8,5 mio. kr. til slidlagsrenovering finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019,
2. at udlægning af asfalt på trafikveje i weekender godkendes.

Udvalget anmodede om at få et meddelelsespunkt om, hvordan hensyn til støj indgår i prioriteringen af puljen.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune er ifølge lov om offentlige veje forpligtet til holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver.

Som følge af budgetaftalen for 2018 blev slidlagsarbejdet i 2018 udbudt med en mulighed for en to årig kontraktperiode. Derfor blev der i forbindelse med disponeringssagen i 2018 også fremlagt forslag til vejrenovering i 2019. Denne tilbudsform har vist sig effektiv, hvor der blev opnået meget fordelagtige priser. Dette muliggør renovering af yderligere veje, som trænger til renovering. Der er tre renoveringsprojekter, som ikke kunne udføres i 2018, som planlagt og som derfor overføres til 2019. Det gælder:

- Bülowvej (mellem Rolighedsvej og Thorvaldsensvej), er flyttet på grund af forsinkelse af klimatilpasningsprojekt.
- Philip Schous Vej (mellem Finsensvej og Peter Bangs Vej) er flyttet på grund af defekt kloakledning, som skal udbedres inden man lægger asfalt.
- Cykelsti Roskildevej (mellem Dalgas Boulevard og Skellet, nordside), er flyttet, da fortovsrenoveringen på samme strækning blev udskudt, og på grund af Frederiksberg Forsyning fjernvarmearbejder primært på hjørnet Hoffmeyersvej/Roskildevej.

I 2018 er følgende veje i stedet istandsat:

- Cykelsti N. Jespersens Vej, begge sider
- Cykelsti Gammel Kongevej (mellem Værnedamsvej og kommunegrænsen, sydside)
- En del af Frederiksberg Bredegade
- Holger Danskes Vej
- Sankt Thomas Allé

Slidlagsrenovering gennemføres, når asfalten er slidt. Det viser sig ved, at der i asfalten opstår stentab, krakeleringer, revner som medfører slaghuller og sporkøring med risiko for falduheld og erstatningsansvar. Gravearbejde og kørsel med tunge køretøjer er også med til at nedslide asfalten og dermed nødvendiggøre en slidlagsrenovering. Ved slidlagsrenovering sikres det, at støjgenerne for de, der har boliger ud mod trafikveje, tilgodeses, idet der her udlægges støjsvagt asfalt. Udlægning af ny almindelig asfalt giver også en støjdæmpende effekt. For at opretholde vejenes standard er det nødvendigt med en vedvarende årlig vedligeholdelse og renovering af kommunes veje og cykelstier.

Vejdirektoratet foretager hovedeftersyn af kommunes veje hvert 2. år. På baggrund af dette eftersyn og fra egen gennemgang af kommunes veje er der udarbejdet et prioriteret forslag til istandsættelsesprogram 2019 for kommunes veje og cykelstier.

I 2019 foreslås følgende trafikveje istandsat:

- Gammel Kongevej (mellem Smallegade og kommunegrænsen)
- Åboulevarden (mellem Bülowsvej og Jakob Dannefærds Vej)
- Hillerødgade (mellem Nordre Fasanvej og Lundtoftegade)
- Bülowsvej (mellem Rolighedsvej og Thorvaldsensvej)
- Godthåbsvej (mellem Nordre Fasanvej og Falkoner Allé)
- Nyelandsvej (mellem Emil Chr. Hansens Vej (rundkørslen) og Femte Juni Plads)
- Nordre Fasanvej (mellem Peter Bangs Vej og Finsensvej)

For at begrænse generne for trafikanterne, buspassagererne, de forretningsdrivende og beboere mest muligt anbefaler forvaltningen, at der som hidtil primært udlægges slidlag på trafikveje i weekender. Ved arbejder i weekenden vil der blive arbejdet fredage og lørdage fra kl. 07.00-21.00 og søndage fra kl. 09.00-17.00.

I 2019 foreslås udlægning af ny asfalt på følgende lokalveje:

- N. Jespersens Vej (mellem Finsensvej og Philip Schous Vej)
- Harsdorffsvej (mellem Amalievej og Thorvaldsensvej)
- Lindevej (mellem Kastanievej og Gammel Kongevej)
- Rosenørns Allé (mellem nr. 41 og nr. 45)
- Værnedamsvej (mellem Gammel Kongevej og nr. 9)
- Gustav Johannsens Vej (mellem Peter Bangs Vej og Finsensvej)
- Erik Menveds Vej (mellem Rosenørns Allé og nr. 4)
- Ved Grænsen (mellem Finsensvej og Finsensvej)
- Buen (mellem Ved Grænsen og Finsensvej)
- Jasmin (mellem Magnoliavej og kommunegrænsen)
- Azaleavej (mellem Normasvej og Søndre Fasanvej)
- Solvej (mellem Smallegade og Howitzvej)
- Borgmester Fischers Vej (mellem Roskildevej og Magnoliavej)
- Forchhammersvej (mellem H.C. Ørstedes Vej og Vodroffsvej)
- Jyllandsvej (mellem Peter Bangs Vej og Folkets Allé)
- Grundtvigs Sidevej (mellem Grundtvigsvej og nr. 5)
- Steen Blichers Vej (mellem Smallegade og nr. 23)
- Poul Møllers Vej (mellem Steen Blichers Vej og nr. 8)
- Aurikelvej (mellem Søndre Fasanvej og Pelargonievej)

I 2019 foreslås det, at der udlægges nyt slidlag på følgende cykelstier:

- Roskildevej (mellem Dalgas Boulevard og Skellet, nordside)
- Finsensvej (mellem Lauritz Sørensens Vej og Dirch Passers Allé)
- Vesterbrogade (mellem Pile Allé og kommunegrænsen, begge sider)

Trafikken og vejret kan medføre, at der er veje, som i løbet af det næste halve år trænger mere til istandsættelse end de foreslåede. Herudover kan de tilbudte priser medføre en omprioritering. I givet fald vil forvaltningen sørge for en sådan omprioritering i lighed med tidligere år.

Ved alle arbejder informeres borger og forretningsdrivende, ligesom arbejderne koordineres i forhold til byens arrangementer. Der vil naturligvis også være information om arbejderne på kommunens hjemmeside m.v.

Forvaltningen har koordineret forslaget med ledningsejere, herunder Frederiksberg Forsynings planlagte arbejder for 2019.

Klimatilpasning

I forbindelse med planlægning af renoveringsarbejder for 2019 har forvaltningen forholdt sig til kommunes klimatilpasningsplan med henblik på en vurdering af, om de pågældende vejstrækninger indgår i kommunes skybrudsplanlægning og evt. projekter kan samkoordineres. I 2019 er der på Nyelandsvej planer om at samtænke renovering af asfalt med klimatilpasningsprojektet.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at ovennævnte renoveringer er nødvendige for at opretholde vejenes levetid og ligeledes sikres det, at trafikikkerheden og komforten ved kørsel på vejene bliver forbedret. Endvidere vil der blive opnået en væsentlig støjreduktion fra trafikken som følge af udlægning af nyt asfalt.

Renoveringen af vejene er i tråd med Frederiksbergstrategien om en tryk og sikker by at færdes i. For at opnå dette langsigtede mål er et af de kortsigtede mål at sikre, at belægninger på veje, cykelstier og fortove er trafiksikre.

Økonomi

Vedr. enkelte af de foreslåede arbejder er der endnu ikke indhentet pris. Asfaltpriserne varierer afhængig af oliepriserne, og det er derfor muligt, at ikke alle veje i den prioriterede liste vil kunne udbedres i 2019. Disse veje vil i så fald blive udbedret i 2020.

Herudover kan der opstå skader på andre dele af vejnettet, som vurderes at skulle udbedres hurtigt for at oprette vejkapitalen - dette kan blandt andet opstå som følge af vintervejret, saltning m.v. I det omfang, at dette bliver tilfældet, vil disse strækninger blive udbedret på bekostning af prioriteringen.

Såfremt indstillingen tiltrædes meddeles der anlægsbevilling på i alt 8,5 mio. kr. finansieret af rådighedsbeløbet afsat til formålet i 2019. Heraf forventes ca. 0,85 mio. kr. (ca. 10 procent) hvert år anvendt til projektering, ekstern rådgivning samt reserve til stigninger i oliepriser m.v.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JBS/SV/MN

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 381:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der meddeles anlægsbevilling på 8,5 mio. kr. til slidlagsrenovering finansieret af rådighedsbeløb afsat til formålet i 2019.
2. at udlægning af asfalt på trafikveje i weekender godkendes.

Bilag

Bilag 1 - Program for istandsættelse af kørebane og cykelstier 2019

Bilag 2 - Tilstands- og opgavebeskrivelse for asfaltarbejde 2019

Bevillingsskema disponering af pulje til slidlag 2019

Punkt 451: Betty Nansens Allé - Fælles Landskabsplan

01.11.28-A00-1-18

Resume

Frederiksberg Kommune har i samarbejde med KAB, Frederiksberg Forenede Boligselskaber (FFB), Realdania og Frederiksberg Forsyning udarbejdet forslag til nye byrum ved Betty Nansens Allé, i forbindelse med de mange byudviklingsprojekter, som foregår i området omkring Nordens Plads og Betty Nansens Allé. Projektet består af et basisprojekt, der kan indeholdes indenfor det afsatte budget, samt 7 mulige tilkøbspakker, som pt. ligger udenfor kendt finansiering. By- og Miljøudvalget skal beslutte, om det beskrevne basisprojekt for etablering af byrum kan godkendes.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at basisprojekt for landskabsplan ved Betty Nansens Allé godkendes som grundlag for det videre arbejde, idet ældres mulighed for aktivitet og bevægelse skal indtænkes i planen,
2. at de 7 mulige tilkøbspakker godkendes som udgangspunkt for fundraising.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at basisprojekt for landskabsplan ved Betty Nansens Allé godkendes som grundlag for det videre arbejde,
2. at de 7 mulige tilkøbspakker godkendes som udgangspunkt for fundraising.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har i samarbejde med KAB, Frederiksberg Forenede Boligselskaber (FFB), Realdania og Frederiksberg Forsyning udarbejdet forslag til nye byrum ved Betty Nansens Allé. Dette samarbejde startede i 2016 på initiativ fra KAB og FFB, der skulle i gang med renovering af de almene boliger på Betty Nansens Allé 57-61 (Betty 1). Landskabsplanen er blevet udvidet i forbindelse med, at flere udviklingsprojekter er blevet inddraget i projektet herunder renovering af Betty Nansens Allé 51-53 (Betty 2) og beslutning om etablering af et nyt plejecenter ved Betty Nansens Allé (Betty 3). Landskabsplanen (Betty 4) er nu blevet gennemarbejdet og tilrettet i forhold til den tilvejebragte finansiering, samt ift. vinderforslag til Betty 3, hvor udbuddet herfor netop er afgjort. Betty 3 behandles som selvstændig sag den 19. november 2018.

Kommunalbestyrelsen blev den 27. februar 2017, forelagt sag om Generationernes By, og tiltrådte muligheder og forudsætninger for at gennemføre en udvidet byudvikling af området, herunder etablering af nye byrum og fælles parkeringsløsninger i forbindelse med beslutning om etablering af Betty 3.

By- og Miljøudvalget, Undervisningsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Socialudvalget og Sundhed- og Omsorgsudvalget blev den 21. august 2017 forelagt ideoplæg for nye byrum og nyt plejecenter ved Betty Nansens Allé. Magistraten godkendte den 28. august 2017 idéoplæg for etablering af plejecenter i regi af Generationernes By med ca. 120 plejeboliger. Magistraten vedtog ved samme lejlighed, at der herudover gennemføres en udvidet byudvikling af området med Generationernes Byrum i regi af en samlet landskabsplan, herunder etablering af nye byrum og bedre forbindelsesveje. Kommunalbestyrelsen godkendte den 26. februar 2018, i sag om Generationernes By, etablering af nye byrum og nyt plejecenter på Betty Nansens Allé.

Keingart Landskabsarkitekter og Rambøll har nu udarbejdet en samlet landskabsplan for Betty Nansens Allé, der kan gennemføres i flere tidsmæssige etaper og ud fra flere forskellige finansieringsgrundlag. Landskabsplanen består af et basisprojekt for etablering af byrum, der kan gennemføres med den tilvejebragte finansiering. Desuden rummer planen 7 mulige tilkøbspakker, som der ikke umiddelbart er finansiering til. Basisprojektet finansieres i fællesskab af Frederiksberg Kommune, Frederiksberg Forsyning (klimaløsninger), KAB/FFB og Realdania. Der arbejdes på at rejse yderligere fondsmidler til finansiering af tilkøbspakker.

Beskrivelse af basisprojekt

Der tages udgangspunkt i Basispakke forslag 3. I dette forslag udelades et areal som indgår i matriklen ved Nordens Plads og Domus Vista, og derfor ikke er ejet af hverken kommunen eller KAB/FFB. Da arealet kiler sig ind mellem Betty 1 og Skolen ved Nordens Plads (deraf navnet 'Kilen' eller 'Slipset'), er forvaltningen i dialog med grundejerne ved Nordens Plads om at indgå et magelæg. Hvis arealet overgår til kommunen, kan det indgå i projektet, men denne dialog har indtil videre ikke givet resultat. Der er ikke nogen sikkerhed for, at magelægget overhovedet kan gennemføres, men det er givet, at magelægget ikke kan gennemføres før udbud af landskabsplanen. Derfor tages der udgangspunkt i forslag 3, hvor Kilen ikke er indregnet. Der er i den samlede økonomi taget højde for at basispakkens løsning i f.m. dette område kan gennemføres, når der er foretaget magelæg.

Basisprojektet opfylder de grundlæggende ønsker til nye udearealer ved Betty 1 og 2 samt zonen over mod Skolen ved Nordens Plads og forbindelsesstien til Den Grønne Sti som ligger imellem skolen, Betty 3 og A-grunden (en legeplads

imellem Frederiksberg og Valby). Der indarbejdes udvalgte lege- og træningsredskaber til både børn, unge og ældre, og der skabes nye forbindelser og opholdsmuligheder i området ligesom belysningen overalt fornyes og forbedres. Der etableres sikre overgange over cykelstien fra skolen ved Nordens Plads til området ved Betty 3 og til A-grunden. Selve forløbet af cykelstien skal eventuelt revideres let som en konsekvens af disponeringen af udearealerne ved vinderprojektet til plejecentret - Betty 3.

Der har igennem hele projektudviklingen for Landskabsplanen været fokus på inddragelse af aktører i området, og særligt på at inddrage Skolen Ved Nordens Plads. Der har i den forbindelse været to centrale hensyn:

For det første at sikre en god cykelstiforbindelse mellem det kommende byrum på Nordens Plads og Roskildevej, hhv. Den Grønne Sti (via 'A-grunden'), der løber øst for området. Via Den Grønne Sti kan opnås forbindelse til Valby Langgade Station og byområderne deromkring. Dette kan potentielt sikre, at ikke kun beboere og gæster i området benytter faciliteterne (Medborgercenter, udearealer, café osv.) i området, men også at der er en vis rolig trafik i området, der kan give en oplevet større tryghed.

For det andet at give muligheden for at Skolen Ved Nordens Plads åbnes mere til omgivelserne og får mulighed for lettere at benytte faciliteterne i landskabsplanen, caféen, Medborgercentret osv. Senest har valget af projekt til 'Betty 3-plejecentret' også vist en mulighed for et mere integreret 'legeområde' for Skolen på Nordens Plads, der også kan være en del af den samlede landskabsplan og benyttes bredere. Dette kan give merudgifter til stiforløbet, der i givet fald finansieres inden for rammerne af Betty 3-projektet, jf. sag den 19. november om dette projekt.

Af disse to hensyn har der været fokus på at lave et varieret stiforløb, der giver muligheden for at cykle, samtidig med at bevægelse i området og leg m.v. kan foregå samtidigt. Der er således i landskabsplanen taget store hensyn til trafiksikkerhed, og indarbejdet fysiske tiltag for at sikre skolens og det fremtidige plejecenters beboeres tryghed og sikkerhed.

Den konkrete fastlæggelse af stiforløbet er dermed ikke endeligt på plads p.t. men sikres ved at kigge på tværs af landskabsprojektet (basisudgaven) og projektet vedr. Betty 3.

Der er planlagt og medtaget tiltag for håndtering af overfladevand både i basisprojektet og i flere af tilkøbsmulighederne. Det er sket i et tæt samarbejde mellem kommunen, Frederiksberg Forsyning, KAB/FFB og rådgiverne. Der er fx planlagt etablering af en forsinkelsesvej på selve Betty Nansens Allé, som dog først kan udføres efter, at Betty 3 er opført, for ikke at skade det nye anlæg. Således forventes forsinkelsesvejen ikke etableret før 2023.

7 tilkøbsmuligheder – kan realiseres såfremt der skaffes yderligere fondsfinansiering

Der redegøres i projektet for en række tilkøbsmuligheder som er samlet i pakker med en geografisk afgrænsning. Udenfor disse tilkøbsarealer vil der fortsat være generelle elementer som beskrevet i basisprojektet.

Tilkøbspakke 1 for pladsen ved Medborgercenteret omfatter belægninger og udvidet belysning.

Tilkøbspakke 2 ved Betty 2 omfatter, at P-pladser flyttes fra øst til vest for Betty 2. Derved frigøres plads til aktivitetsområde. Tiltag i tilkøbspakke 2 omfatter nyt belagt areal til parkering; asfalt, kantsten, belysning osv. Dette muliggør at skabe et aktivitetsområde med gummibelægninger, legeredskaber, udvidet belysning og mere cykelparkering. Tilkøbspakke 3 i området imellem Betty 1 og 2, omfatter, at der etableres et aktivitetsområde med gummibelægning, redskaber, solsejl, evt. med udvidet belysning.

Tilkøbspakke 4, også i området imellem Betty 1 og 2 mod syd, omfatter etablering af et aktivitetsområde målrettet ældre (herunder det nye plejecenter 'Betty 3') med gummibelægning, betonbelægning, redskaber, møbler, evt. med udvidet belysning.

Tilkøbspakke 5 er placeret i arealet 'Kilen', hvor der skal indgås magelæg forud for etablering. Tiltag på dette område omfatter etablering af et regnvandsbassin, som belægges med gummi og tilføjes redskaber. Der etableres en cykelsti til Nordens Plads, og der tilføjes små asfaltbakker i en alternativ cykelrute. Belysning udvides og udskiftes.

Tilkøbspakke 6 imellem Betty 1 og Domus Vista omfatter, at arealet tilføjes redskaber og møbler.

Tilkøbspakke 7 ved Medborgercentret i Domus Vista omfatter etablering af et legeareal med ny belægning og redskaber.

Parkering (myndighedskrav og offentlig P (30 stk.)

Renoveringen af Betty 1 og 2 og etableringen af et nyt plejecenter (Betty 3) samt nye byrum (Betty 4) ændrer parkeringssituationen i området ved Betty Nansens Allé. Den rette løsning for parkering er et vigtigt led i at skabe synergi mellem de forskellige faciliteter og i at skabe trygge og indbydende byrum for områdets beboere. Der arbejdes derfor med en samlet parkeringsløsning for hele området. Denne parkeringsløsning blev forelagt og vedtaget i kommunalbestyrelsen den 26. februar 2018 i forbindelse med udbud for Betty 3.

Myndighedskravet for de 3 bygninger Betty 1, 2 og 3 vil samlet ligge på 55 og den offentlige parkering på Betty Nansens Allé, som berøres af projektet, oprindeligt sat til 30 parkeringspladser. I forbindelse med den politiske behandling af Betty 3 skal der træffes beslutning om, hvorvidt dette antal kan reduceres til 24. Parkeringen for bebyggelserne løses på egen grund, mens de offentlige parkeringspladser fordeles i området generelt. I forbindelse med landskabsplanen etableres parkering for Betty 1 og 2, samt minimum 8 offentlige parkeringspladser. De resterende offentlige parkeringspladser fastholdes/genetableres henholdsvis i forbindelse med Betty 3 og etablering af forsinkelsesvej, samt byrum på Betty Nansens Allé.

Videre proces – Tidsplan

Der har igennem hele udviklingsprocessen for landskabsplanen været fokus på inddragelse, og en tidlig inddragelse har således ikke blot været med til at forme landskabsplanene, men har også været et innovativt tiltag, der er taget for at sikre involvering af lokalområdet i udviklingen af plejecentret Betty 3. Der er planlagt aktør- og borgerorienteringsmøder igen efter politisk godkendelse af landskabsplanen. Projektet har allerede været drøftet med hhv. Ældrerådet og Handicaprådet.

Begge har generelt været positive overfor projektet, dog mener Handicaprådet, at der mangler flere pladser til handicapparkering – særligt ved Betty 1.

Udbuddet sat til at gå i gang 1. marts 2019 og Kommunalbestyrelsen vil få forelagt et licitationsresultat i april 2019, hvor det også vil blive indstillet at frigive kommunale midler til projektet. Forvaltningen regner med at der indgås entreprisekontrakt i slut maj. Udførelsen af Landskabsplanen tiltænkes udført i 3 etaper, løbende fra medio 2019 til ultimo 2020.

By- og Miljøområdet vurdering

Forvaltningen vurderer, at gennemførelse af landskabsplanens basispakke vil sikre en fælles byrumsløsning for de tre projekter, Betty 1, 2 og 3. Basispakken vil dermed give mulighed for at gennemføre det 'Generationernes Byrum', der er lagt op til, og som faciliterer ophold og aktivitet for borgere i alle aldre. Derudover sikrer planen nye forbindelser ind i området, herunder en ny cykel- og gangsti sydpå, der forbinder til Valby.

Forvaltningen vurderer ligeledes, at Landskabsplanens etapeopdelinger og tilkøbspakker er nødvendige for at gennemføre planen. I forhold til de igangværende byggesager er det vigtigt at påbegynde projektet i 2019. Desuden skal midler, der vedrører fra Områdefornyelsen bruges i 2019, hvor projektet skal være afsluttet. Igangsætning af projektet kan således ikke afvente resultatet af fundraising indsatsen og heller ikke den endelige afklaring af eventuel magelægsaftale med Domus Vista.

Økonomi

Det estimeres, at den samlede etableringssum er 23,9 mio. kr., hvoraf 18,2 mio. kr. vedrører entreprise udgifter til etablering af forslag 3, og 5,7 mio. kr. vedrører administrative omkostninger m.m. Udgifterne er finansieret af KAB og Frederiksberg Kommune. Den kommunale udgift finansieres dels med 2,7 mio. kr. fra Områdefornyelsen Søndermarken (midler, der skal bruges i 2019), og 7,3 mio. kr. afsat i Frederiksberg Kommunes anlægsbudget til forbedring af stiforbindelser. Derudover forventes støtte fra RealDania samt at Frederiksberg Forsyning bidrager med klimasikringsmidler.

KAB har – med støtte fra Frederiksberg Kommune – indsendt ansøgning om yderligere støtte til realiseringen af Landskabsplanen til hhv. Lokale og Anlægsfonden (LOA), Tryk Fonden og AP-Møller Mærsk Fonden. Såfremt der bevilges midler fra en eller flere af disse fonde, er det tiltænkt at realisere en eller flere tilkøbspakker. Det forventes, at der kommer afklaring omkring de indsendte ansøgninger primo 2019.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JD/KR/MD

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 396:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at basisprojekt for landskabsplan ved Betty Nansens Allé godkendes som grundlag for det videre arbejde,
2. at de 7 mulige tilkøbspakker godkendes som udgangspunkt for fundraising.

Bilag

STATUS MAPPE_A_LOW2

Punkt 452: Godkendelse af vandpriser, vandafledningsafgift samt leveringsbestemmelser for Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S for 2019

13.00.00-G01-4-18

Resume

Bestyrelserne i Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S har den 19. september 2018 godkendt revision af de respektive leveringsbestemmelser. Kommunalbestyrelsen skal efterfølgende foretage godkendelse af leveringsbestemmelserne, således at disse kan træde i kraft den 1. januar 2019.

Bestyrelserne i Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S har den 14. november 2018 godkendt vandpriserne for 2019. Kommunalbestyrelsen skal efterfølgende foretage en legalitetsgodkendelse af taksterne. Det vil sige, at prisbladene er fastsat i overensstemmelse med de gældende regler og administrative retningslinjer, der forefindes for området.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller, at

1. at Frederiksberg Forsynings reviderede leveringsbestemmelser (vandregulativ og betalingsvedtægt) godkendes med virkning pr. 1. januar 2019, og
2. at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2019 godkendes.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,

1. at Frederiksberg Forsynings reviderede leveringsbestemmelser (vandregulativ og betalingsvedtægt) godkendes med virkning pr. 1. januar 2019, og
2. at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2019 godkendes.

Sagsfremstilling

Leveringsbestemmelser

Den 19. september 2018 har bestyrelserne i Frederiksberg Vand A/S og Frederiksberg Kloak A/S godkendt en revision af de respektive leveringsbestemmelser. Nedenfor er en kort opsummering af de væsentligste ændringer i leveringsbestemmelserne:

Vand

Der er sket en præcisering af vandingsforbuddet således, at det står anført at der i udgangspunktet kan indføres vandingsforbud i perioden 1. juni til 1. september, men at kunden kan ansøge om dispensation fra forbuddet. Endvidere gives der mulighed for at håndhæve vandingsforbuddet.

Herudover er der sket præcisering af vandmålerplacering, samt tilføjelse af en paragraf omkring at kunden skal give Frederiksberg Vand besked i forbindelse med ændringer i kundeforholdet – fx i forbindelse med ejerskifte eller tvangsauktion.

De resterende ændringer i leveringsbestemmelserne for Frederiksberg Vand vurderes at være af redaktionel karakter. Ændringerne er fremhævet med korrektur i bilaget "Vand - Leveringsbestemmelser 2019".

Kloak

Der er i leveringsbestemmelserne foretaget en præcisering af trappemodellen, en model som vedrører vandafledningsbidrag for erhvervsjendomme. Et selskab kan på ejers foranledning afregne på baggrund af den såkaldte trappemodell, hvilket betyder at vandafledningsbidraget falder i takt med at forbruget øges. Præciseringen vedrører den reduktion, der kan opnås via trappemodellen, og præciseringen er foretaget i forbindelse med at trappemodellen er fuldt indfaset.

Herudover er der tilføjet en paragraf om, at kunden skal give Frederiksberg Kloak besked i forbindelse med ændringer i kundeforholdet – fx i forbindelse med ejerskifte eller tvangsauktion.

De resterende ændringer i leveringsbestemmelserne for Frederiksberg Kloak vurderes at være af redaktionel karakter. Ændringerne er fremhævet med korrektur i bilaget "Kloak - Leveringsbestemmelser 2019".

Vandpris og vandafledningsafgift

Frederiksberg Forsyning A/S har på vegne af bestyrelserne for Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S fremsendt prisblade for vandpris og vandafledningsafgift for 2019 med henblik på Kommunalbestyrelsens godkendelse. Prisbladene er forinden godkendt af Frederiksberg Forsyning den 14. november 2018.

Godkendelsen sker i henhold til vandforsyningslovens § 53 og betalingslovens § 3, stk. 1. Kommunalbestyrelsens godkendelse er alene en legalitetsgodkendelse - dvs. kommunalbestyrelsen skal godkende, at prisbladene er i overensstemmelse med gældende regler og administrative bestemmelser. Det er således ikke prisen, der skal godkendes.

En legalitetsgodkendelse omfatter kontrol af, at priserne er fastsat i overensstemmelse med det af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fastsatte prisloft. Derudover skal det dokumenteres, at de opkrævede udgifter er sket efter "hvile i sig selv princippet", dvs. at indtægter og udgifter over en vis tid modsvarer hinanden. Endelig skal det sikres, at nyere lovgivning er integreret i prisbladene.

Priserne er, ud fra de økonomiske rammer, beregnet til følgende for 2019, ex. moms og afgifter:

Vandpris: 12,43 kr. pr. m³.

Vandafledningsbidrag: 12,12 kr. pr. m³.

Nedenfor er vist priserne for 2018 og 2019 og ændringen i kr. og procent:

Vand- og kloakpriser (i kr.)	2018	2019	stigning i kr.	stigning i %
<i>Prisen består af:</i>				
Vandpris	10,90 kr.	12,43 kr.	1,53 kr.	14%
Vandafgift og drikkevandsbidrag	6,37 kr.	6,37 kr.	0,0 kr.	0%
Vandafledningsbidrag (kloakafgift)	10,99 kr.	12,12 kr.	1,13 kr.	10%
Moms 25%	7,07 kr.	7,73 kr.	0,66 kr.	9%
<i>Samlet pris pr. m³ - inkl. moms</i>	<i>35,33 kr.</i>	<i>38,65 kr.</i>	<i>3,32 kr.</i>	<i>9%</i>

Abonnement for måleren pr. kvartal inkl. moms, fx:

5 m ³ måler	92,50 kr.	92,50 kr.	0 kr.	0%
7 eller 10 m ³ måler	143,75 kr.	143,75 kr.	0 kr.	0%

For en standard lejlighedskunde (2 personer med forbrug på 80 m³) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 3.196 kr. i 2018 til 3.462 kr. i 2019 svarende til en stigning på 8,3 %. For en standard villakunde (4 personer med forbrug på 160 m³) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 6.022 kr. i 2018 til 6.554 kr. i 2019 svarende til en stigning på 8,8 %.

I 2013 er der lovmæssigt indført en trappemodell for vandafledning. Ved forbrug over 500 m³ og under 20.000 m³ skal der i 2019 gives en rabat på 20 % af basistaksten, svarende til en takst på 9,70 kr. pr. m³ og for forbrug over 20.000 m³ skal der gives en rabat på 60 % af basistaksten, svarende til en takst på 4,85 kr. pr. m³.

Priser og afgift er fastsat efter "hvile i sig selv princippet". For en specificering af prisfastsættelsen, se bilaget "Frederiksberg Kommune Godkendelse af Vand".

By- og Miljøområdets vurdering:

By- og Miljøområdet vurderer, at udkast til ændrede leveringsbestemmelser for Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S kan godkendes samt, at prisfastsættelsen af vandpris og vandafledningsafgift for 2019 er sket i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrative principper, og dermed kan godkendes.

Økonomi

Området er takstfinansieret. Der er ingen direkte økonomisk konsekvens af sagen.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
MS/LS

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 383:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at Frederiksberg Forsynings reviderede leveringsbestemmelser (vandregulativ og betalingsvedtægt) godkendes med virkning pr. 1. januar 2019, og
2. at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2019 godkendes.

Bilag

Vand - leveringsbestemmelser 2019

Kloak - leveringsbestemmelser 2019

Frederiksberg Kommune Godkendelse af Vandpriser 2019

Prisblad Frederiksberg Vand 2019

Prisblad Frederiksberg Kloak 2019

FS Statusmeddelelse - Frederiksberg Kloak AS

FS Bilag B - Tillæg - Frederiksberg Kloak AS

FS Afgørelse - Frederiksberg Vand AS

Punkt 453: Disponering af pulje til træer ved kommunens indfaldsveje 2019

04.01.09-G01-18-18

Resume

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 er det besluttet, at der til etablering af grønne byporte ved hovedindfaldsvejene til Frederiksberg afsættes 500.000 kr. i hver af budgetårene 2017, 2018 og 2019, i alt 1,5 mio. kr. I 2017 og 2018 er der blevet etableret grønne byporte på Roskildevej i vest, Danasvej i øst, Borups Allé i øst og Godthåbsvej i vest. I sagen foreslås midlerne for 2019 anlægsbevillet til portaltræer ved kommunegrænsen Borups Allé øst.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Simon Aggesen, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Michael Vinfeldt, Lone Lokindt, Jan E. Jørgensen, Mette Bram og Laura Lindahl) og et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Helle Sjelle, Flemming Brank, Gunvor Wibroe, Ruben Kidde) indstiller, at der til 2019 meddeles anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til etablering af træer ved kommunens indkørselsveje, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Et mindretal i Magistraten (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) og et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen, Balder Mørk Andersen) indstiller at stemme imod. Balder Mørk Andersen tilkendegav, at SF mener, at udgåede træer på cykelstierne bør have førsteprioritet.

Indstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Jan E. Jørgensen, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Helle Sjelle, Flemming Brank, Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) indstiller, at der til 2019 meddeles anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til etablering af træer ved kommunens indkørselsveje, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) stemte imod. Balder Mørk Andersen tilkendegav, at SF mener, at udgåede træer på cykelstierne bør have førsteprioritet.

Sagsfremstilling

I budget 2017 blev det besluttet, at der skal etableres grønne byporte ved hovedindfaldsvejene til Frederiksberg, idet der er afsat en pulje på 500.000 kr. i hver af budgetårene 2017, 2018 og 2019 til "Træer ved kommunens indfaldsveje". Byportene skal tydeliggøre kommunegrænsen og understrege Frederiksbergs grønne profil. Det er i det oprindelige anlægsforslag til budget 2017 foreslået at plante grønne byporte i form af 2-4 træer ved 10 indfaldsveje, og belyse træerne med LED-uplights, så portene også er synlige i mørketimerne.

Der er siden 2017 blevet etableret byportaler ved den vestlige ende af Roskildevej, i den østlige ende af Danasvej, i den vestlige ende af Borups Allé og i den vestlige ende af Godthåbsvej.

Det er imidlertid med de afsatte midler ikke muligt at etablere byportaler ved 10 indfaldsveje - men alene ved fem, fordi etableringsomkostningerne har vist sig større end først antaget blandt andet på grund af ledninger i jorden, men også grundet strømførelse til de uplifts, der placeres ved træerne. Derfor vil forvaltningen, hvor det er muligt, også indarbejde grønne byporte i andre anlægsprojekter, som eksempelvis klimaveje og parkeringsprojekter.

Normalt udplantes der vejtræer i en størrelse, der i fagsprog betegnes 16-18 eller 18-20 (Stammeomfang i cm målt én meter over jorden). De foreslåede grønne byporte etableres, hvor det er muligt, med træer i størrelsen 25-30, de vil have en højde på ca. 5-6 meter. Dette bevirker, at byportene fra starten vil være markante. Træer i en større størrelse end 25-30 er væsentligt dyrere i indkøb, og er samtidig mere sårbare i de første leveår, derfor kræves ekstra pleje i etableringsperioden.

Det er hensigten, at plantehullerne til de nye træer, hvor det er muligt, suppleres med regnvand fra vejprofilen og fra nedløbsrør på de nærmest bygninger. Til dette formål har forvaltningen udviklet en særlig konstruktion i plantebedene, der muliggør, at skybrudsvand kan opmagasinere og efterfølgende anvendes til automatisk vanding af træerne.

Forvaltningen har vurderet mulighederne for etablering af grønne byporte ved indfaldsvejene, og har efter nærmere undersøgelse af vejprofilen, ledningsføring i undergrund og med erfaringerne fra etablering af de første grønne byporte vurderet, at Borups Allé øst vil være bedst egnet til etablering af en ny grøn byport i 2019. Det er her muligt at fremføre elkabler til belysning af træerne, og at indsamle regnvand.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at supplerende vejtræer ved udvalgte indfaldsveje til Frederiksberg vil kunne bidrage til markering af indgangene til Frederiksberg på en måde, der understøtter kommunens grønne profil med den særlige vægtning af træer i byrummet. Muligheden for at opmagasinere og udnytte regnvand i de nye plantehuller vil give frodigere træer samtidig med, at træplantningerne vil kunne bidrage til løsningen af skybrudsproblemer. Det er et mål i Frederiksbergstrategien at sikre og videreudvikle byens unikke identitet og særlige stemning. Et vigtigt element heri er en styrkelse af Frederiksbergs unikke grønne identitet, med mange træer.

Økonomi

Der er tidligere bevilget 1,5 mio. kr. til træer ved kommunens indkørselsveje. Med denne sag søges anlægsbevilget 0,5 mio. kr., finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2019 til formålet og den samlede anlægsbevilling vil herefter udgøre 2,0 mio. kr.,

Det vurderes, at plantningen ved Borups Allé - på begge sider af vejen, herunder etablering af uplights og ledningsføring vil beløbe sig til 0,5 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JBS/SV/DRP

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 390:

By- og Miljøområdet indstiller, at der til 2019 meddeles anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. til etablering af træer ved kommunens indkørselsveje, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2019.

Bilag

Bevillingsskema - Træer ved kommunens indfaldsveje 2019

Punkt 454: Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om ændring af kriterier for byfornyelse

01.11.00-G01-2-17

Resume

Rådmand Laura Lindahl foreslår, at kriterierne for byfornyelse ændres. Bolig- og Ejendomsudvalget skal tage stilling til forslaget om at ændre gældende ansøgningskriterier for modtagelse af byfornyelsesstøtte til private ejendomme. Sagen redegør for byfornyelsesstrategiens fokusområder vedr. ejendomme og konsekvenserne ved den foreslåede ændring af ansøgningskriterierne.

Beslutning

Beslutningsforslaget blev trukket af forslagsstilleren.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at kriterierne for byfornyelsen ændres i forbindelse med vedtagelsen af en ny byfornyelsesstrategi, idet der dog ikke kun gives mulighed for støtte til afhjælpning af kondemnable forhold, men også til projekter med fokus på området Finsensvej vest, til bevaring af bygningsdetaljer på bevaringsværdige bygninger, og til projekter der giver noget tilbage til byen – fx bygningsforbedring og fælles gårdanlæg mv.

Sagsfremstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte på mødet den 28. maj 2018 sagen, idet kriterierne for støtte til bygningsfornyelse fastlægges i forbindelse med en ny byfornyelsesstrategi for 2019-2022.

Der foreligger nu et udkast til ny Byfornyelsesstrategi 2019-22 med forslag til nye kriterier til behandling, og der kan dermed tages stilling til beslutningsforslaget.

Det bemærkes, at der i udkastet til ny Byfornyelsesstrategi 2019-22 lægges op til at begrænse mulighederne for at opnå byfornyelsesstøtte. De foreslåede kriterier giver dog flere muligheder, end der er foreslået i beslutningsforslaget. I strategiudkastet indgår stadig afhjælpning af kondemnable forhold, men der gives også mulighed for støtte i andre sammenhænge. Hovedidéen i udkastet er en fokusering af byfornyelsesstøtten set i lyset af den reducerede statslige medfinansiering. Hovedprincipperne i forslag til ny Byfornyelsesstrategi er:

- Generel mulighed for afhjælpning af kondemnable forhold, hvor kommunen har en genhusningsforpligtigelse
- Generel mulighed for støtte til bevaring af bygningsdetaljer på bevaringsværdige bygninger
- Geografisk fokus på området Finsensvej Vest, hvor der er planlagt ny Områdefornyelse
- Fokus på støtte til projekter - såvel bygningsforbedring og fælles gårdanlæg - der giver noget tilbage til byen
- Ikke længere fokus på forbedringer af den enkelte bolig - som fx nyt køkken og bad - hvilket er med til at reducere genhusningsudgifter
- Højere krav til privat medfinansiering

Tidligere sagsfremstilling:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen den 14. august 2017 indtil afklaring af de statslige rammer for 2018.

Den 14. maj 2018 modtog Frederiksberg Kommune brev fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, hvor de statslige rammer blev meldt ud. I 2018 har Frederiksberg Kommune fået tildelt en ramme på i alt 1.188.688 kr.

Frederiksberg Kommune modtog den 5. januar 2018 et brev fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om ændring af Lov om byfornyelse og udvikling af byer pr. 1. januar 2018. I brevet blev kommunerne opfordret til at søge om andel af den statslige ramme for 2018 inden 1. februar 2018. Frederiksberg Kommune søgte den 26. januar 2018 om andel af den statslige ramme. Brevet beskriver desuden de væsentlige ændringer af Byfornyelsesloven, som udvalget hermed orienteres om.

Med lovændringen er det ikke længere muligt for kommunerne at få uforbrugt ramme overført fra andre kommuner. Hvor Frederiksberg Kommune tidligere har forøget den statslige ramme betragteligt (i 2017 blev rammen forøget fra 0,7 til 3,9 mio. kr. og i 2016 blev den forøget fra 4 til 15,2 mio. kr.) er dette ikke længere en mulighed. Til gengæld kan den enkelte kommune vælge at opspare sin tildelte ramme i op til 3 år.

Lovændringen består desuden i, at der ikke længere er en særskilt pulje for henholdsvis byfornyelse og områdefornyelse. Fremover beslutter kommunerne selv om de vil anvende deres årlige ramme til byfornyelse og/eller områdefornyelse. Der

skal ikke længere udformes en ansøgning for ny områdefornyelse, til gengæld sættes refusionen op fra 33 % til 50 %, således at områdefornyelse og byfornyelse får samme refusion.

I budgetaftalen for 2018 blev der afsat 500.000 kr. til udarbejdelse af ansøgning om ny områdefornyelse på Frederiksberg. Med lovændringen er det imidlertid blevet overflødigt med en ansøgning. Til gengæld skal rammen på 1,2 mio. kr. altså deles mellem områdefornyelse og byfornyelse.

De gældende kriterier for udvælgelse af byfornyelsesprojekter fremgår af kommunens 'Byfornyelsesstrategi 2015-18'. Medlemsforslaget om ændring af kriterier for opnåelse af byfornyelsesstøtte blev oversendt fra kommunalbestyrelsen tilbage i januar 2017 og har været behandlet og udsat tre gange i 2017.

By- og Miljøudvalgets vurdering

Forvaltningen vurderer, at ændringer af kriterier mest hensigtsmæssigt sker i forbindelse med vedtagelse af en ny byfornyelsesstrategi, der erstatter den gældende strategi, som udløber med udgangen af 2018. Forvaltningen finder desuden, at lovændringerne siden medlemsforslaget blev stillet er så markante, at en ny byfornyelsesstrategi bør tage dem i betragtning. Forvaltningen ønsker derfor at sætte et arbejde i gang med at formulere en ny byfornyelsesstrategi og herunder foreslå nye kriterier. Med lovændringens sammenkædning af by- og områdefornyelse er det forvaltningens vurdering, at en ny byfornyelsesstrategi også bør sammentænke byfornyelse med en ny områdefornyelse.

Derudover vil en ny byfornyelsesstrategi naturligt skulle have fokus på at få mest mulig ud af pengene, således at man fx søger at substituere den reducerede statslige medfinansiering med øget privat medfinansiering. Desuden vil man kunne have fokus på at reducere udgifter til genhusning og i stedet fokusere på at bruge midlerne til projekter, der fremmer energibesparelse og bevaring af bevaringsmæssige bygningsdetaljer.

Tidligere sagsfremstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen den 8. maj 2017, idet udvalget bad om en oversigt over datoer for de kommende ansøgningsrunder. Vedlagt sagen er således bilagene Oversigt over datoer i forhold til byfornyelsen og Udmøntning af prioriteringsliste for ansøgninger 2016. Dertil er Bolig- og Ejendomsudvalgets beslutning om prioritering af ansøgninger om byfornyelsesstøtte 2016 vedlagt med bilag.

Kommunalbestyrelsen oversendte den 30. januar 2017 følgende forslag fra rådmand Laura Lindahl om ændring af kriterier for byfornyelse.

"Rådmand Laura Lindahl (LA) stiller forslag om at ændre kriterierne for støtte til bygningsfornyelse. Liberal Alliance mener kun, man bør kunne søge og opnå støtte, såfremt der er tale om afhjælpning af kondemnable forhold. Og det gælder kun for de ejendomme, der ikke har bad og toilet i lejlighederne i dag - det bør altså heller ikke være muligt at få tilskud til at opgradere allerede etablerede toiletter/bad.

Baggrund:

Liberal Alliance finder det dybt urimeligt, at man beder Frederiksbergs skatteydere betale for renovering af en række private ejendomme på Frederiksberg. Det må indehaverne af de pågældende ejendomme selv finansiere".

Bemærkninger til forslaget

Frederiksberg Kommune har siden 1970'erne udnyttet mulighederne i byfornyelsesloven for at yde byfornyelsesstøtte til ejendomme i kommunen. I 1986 vedtog Kommunalbestyrelsen at udpege Svømmehalskvarteret som samlet byfornyelsesområde. Ejendomme i kvarteret var præget af installationsmangler og generel forfald. Med byfornyelsesindsatsen er der både foretaget totalistandsættelser af ejendomme og gårdsaneringer. I følge rapport fra Statens Byggeforskningsinstitut har indsatsen betydet, at boligmassen er blevet betydeligt forbedret, og følgerne heraf har haft socioøkonomisk effekt. I rapporten fremgår det, at beboere særligt fremhæver kvaliteten ved de boligmæssige forbedringer, mens gårdsaneringen opleves som værende sekundær.

Der er stadig mange bygninger i kommunen opført før 1960, der trænger til istandsættelse af klimaskærmen, afhjælpning af kondemnable forhold og energieffektivisering. Størstedelen af disse bygninger er af Frederiksberg Kommune udpeget som bevaringsværdige.

Byfornyelsesstrategien

Byfornyelsesstrategi 2015-2018 blev enstemmigt vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 1. december 2014 og er gældende til og med 2018. I løbet af 2018 vil der kunne udarbejdes en ny byfornyelsesstrategi med mulighed for at ændre ansøgningskriterier.

Byfornyelsesstrategiens sigte for ejendomme er at udvikle og omdanne de dårligste boliger i kommunen. Visionen er, at gøre boliger på Frederiksberg attraktive for bosætning og private investeringer. Ansøgere opfordres således i strategien til

at søge tilskud til helhedsløsninger, dvs. at ejendomme istandsættes med opfyldelse af så mange kriterier som muligt og for hele ejendommen.

Kriterier for at modtage støtte til ejendomme har udviklet sig over årene med byfornyelse i kommunen, men med et fast fokus på ejendomme med kondemnabile forhold og nedslidt klimaskærm. Siden 2009 prioriteredes endvidere projekter med energieffektiviserende tiltag.

Byfornyelsesstrategi 2015-2018 indeholder kriterier, som understøtter målsætninger i Frederiksbergstrategi 2016. Målsætninger som at styrke og videreudvikle Frederiksbergs unikke identitet og særlige stemning med smukke bygninger (Frederiksbergstrategi 2016, side 6), at skabe sunde rammer (Frederiksbergstrategi 2016, side 8) og at være CO₂-neutrale i 2035 (Frederiksbergstrategi 2016, side 12), kan nås ved at yde byfornyelsesstøtte til vedligeholdelse af klimaskærmen, kondemnabile forhold, utidssvarende toilet- og badeforhold og energireducerende tiltag, der netop indgår i de støtteberettigede arbejder i byfornyelsessager ved tilskud til ejendomme.

Privat medfinansiering

Kommunen har de senere år givet flere tilsagn om byfornyelsesstøtte til private udlejningsejendomme end til ejer- og andelsforeninger. Dette skyldes, at de private udlejningsejendomme, der er ansøgt støtte til, har været mere utidssvarende og nedslidte end ejer- og andelsboligforeningsejendomme. Det har ligeledes været de private udlejningsejendomme, der har modtaget den største andel af kommunens ramme til byfornyelse.

Ejere af ejendomme, der istandsættes med støtte fra byfornyelsen, skal selv finansiere 35 % af ombygningsomkostningerne ved private udlejningsejendomme og 66 - 75 % af ombygningsomkostningerne ved andels- og ejerforeninger efter kommunens administrative praksis. Den resterende del finansieres med lige dele af stat og kommune.

Uden offentlig støtte

Fjernes muligheden for at opnå tilskud til istandsættelse af private ejendomme fjernes også kommunens mulighed for at motivere og påvirke ejere og foreninger til at vedligeholde og forbedre bygningsmassen. Eksempelvis har ejer- og andelsforeninger ofte en ringe opsparring til vedligeholdelse af ejendommen og en forhøjelse af bidrag til opsparringen kan være svær at få igennem, når udgifter til lån og andre fællesudgifter stiger. Dertil kan investeringer i udvendige vedligeholdelsesarbejder og energieffektiviseringer ses som sekundære for den enkelte ejer, der kan have svært ved at se fordelene ved investeringen. Vedligeholdes ejendomme ikke løbende kan følgeskaderne over tid føre til kondemnabile forhold, dvs. ophold vil være sundhedsskadelige for beboere, eller i værste fald nedrivning af ejendommen.

Byfornyelsespuljen beskåret

Det kan oplyses, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen den 24. april 2017 har udmeldt den statslige ramme til bygningsfornyelse mv. Den statslige bevilling til byfornyelse i 2017 og de efterfølgende år reduceres som følge af aftale mellem Regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om Bandepakke III og som følge af jobpræmieordningen, som Folketinget vedtog med stemmer fra Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Den statslige bevilling til bygningsfornyelse var i 2016 på 97,4 mio. kr. og er i år reduceret til 41,3 mio. kr. For 2018 og 2019 forventes bevillingen tilsvarende niveau som for 2017.

Fordelingen af udgiftsrammer til kommunerne sker med en fordelingsnøgle, som er ændret i forhold til 2016, jf. lovændringen. Frederiksberg Kommune har således fået tildelt 0,7 mio. kr. til bygningsfornyelse (herunder også gårdanlæg) for 2017. By- og Miljøområdet fik for 2016 tildelt 4 mio. kr., som blev suppleret med ekstra ramme fra andre kommuner til i alt 15,2 mio. kr. Området forventer igen i år at kunne indhente ekstra ramme fra kommunerne, inden fristen for reservering af ramme udløber den 23. februar 2018.

Nye ansøgninger

Ansøgningsfristen for byfornyelse i kommunen er sat til den 15. maj 2017. Ansøgningskriterierne svarer til de i Byfornyelsesstrategi 2015-2018. By- og Miljøområdet har pt. modtaget 2 ansøgninger om bygningsfornyelse.

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at ændring af kriterierne som foreslået vil bryde med Byfornyelsesstrategiens fokus på helhedsorienterede løsninger og energioptimering.

By- og Miljøområdet vurderer, at bygningsforbedring i kommunen har og har haft en betydelig effekt for bygningsmassen. Med byfornyelsesstøtte til ejendomme tilbyder kommunen private ejere både økonomisk og byggeteknisk støtte til bygningsmassens vedligeholdelse og forbedring. Uden støtten kan udsatte ejendomme i kommunen med årene forfalde i en sådan grad, at opretning bliver omkostningstung og i værste fald kan det ende med nedrivning af ejendommen.

By- og Miljøområdet vurderer, at gældende ansøgningskriterier i Byfornyelsesstrategi 2015-2018 for modtagelse af byfornyelsesstøtte til ejendomme har en god sammenhængskraft med Frederiksbergstrategien 2016. Støtten kan motivere ejere og foreninger til at vedligeholde og forbedre etageejendomme beliggende i kommunen.

By- og Miljøområdet vurderer, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at ændre ansøgningskriterierne indenfor gældende byfornyelsesstrategiperiode. En evt. justering af kriterierne vil naturligt ske ved udarbejdelse af Byfornyelsesstrategi 2019-2022.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JD/AH

Historik

Bolig- og Ejendomsudvalget, 8. maj 2017, pkt. 42:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse. Udvalget bad om en oversigt over datoer for de kommende ansøgningsrunder.

Indstilling 8. maj 2017, pkt. 42:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt ændring af kriterier for støtte til bygningsfornyelse godkendes.

Bolig- og Ejendomsudvalget, 15. maj 2017, pkt. 47:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 15. maj 2017, pkt. 47:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt ændring af kriterier for støtte til bygningsfornyelse godkendes.

Bolig- og Ejendomsudvalget, 14. august 2017, pkt. 69:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen indtil afklaring af de statslige rammer for byfornyelsen i 2018.

Indstilling 14. august 2017, pkt. 69:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt ændring af kriterier for støtte til bygningsfornyelse godkendes.

Indstilling 28. maj 2018, pkt. 42:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt der skal ske ændring af kriterier for støtte til bygningsfornyelse.

Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 28. maj 2018, pkt. 42:

Bolig- og Ejendomsudvalget udsatte sagen, idet kriterierne for støtte til bygningsfornyelse fastlægges i forbindelse med en ny byfornyelsesstrategi for 2019-2022.

Indstilling 19. november 2018, pkt. 87:

By- og Miljøområdet indstiller,
hvorvidt der skal ske ændring af kriterier for støtte til bygningsfornyelse.

Bilag

SBi 2011-14

Byfornyelsesstrategi 2015-2018

Bolig- og Ejendomsudvalgsmødet 15. september 2014

Bolig- og Ejendomsudvalgsmødet 27. oktober 2014

Kommunalbestyrelsesreferat 1. december 2014

Rammeudmelding

Ansøgninger 2016

Oversigt ansøgningskriterier

Byfornyelsesstrategi 2015-2018

Vedtagelse af prioriteringsliste 2016

Udmøntning af prioriteringsliste for ansøgninger 2016

Oversigt over datoer i forhold til byfornyelsen, rev

Brev om lovændring og ansøgning af ramme 2018

Bilag 1. rammeudmelding 2018

Rammeudmelding_2018

Punkt 455: Ny byfornyelsesstrategi 2019-22

01.00.05-P00-13-18

Resume

Bolig- og Ejendomsudvalget skal tage stilling til vedtagelse af ny Byfornyelsesstrategi 2019-22, idet den eksisterende byfornyelsesstrategi udløber med udgangen af 2018. Samtidig er der i de seneste år sket en række ændringer i de statslige rammevilkår, hvilket den nye strategi forholder sig til gennem fokus, synergi og øget krav til privat medfinansiering.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Simon Aggesen, Flenmning Brank, Pernille Høxbro, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at Byfornyelsesstrategi 2019-22 vedtages som grundlag for det fremtidige byfornyelsesarbejde på Frederiksberg.

Et mindretal i Magistraten (Laura Lindahl) indstiller at stemme imod.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at Byfornyelsesstrategi 2019-22 vedtages som grundlag for det fremtidige byfornyelsesarbejde på Frederiksberg.

Sagsfremstilling

Byfornyelse har gennem flere årtier bidraget til at bevare og udvikle Frederiksberg som en levende og attraktiv by at bo, arbejde og vokse op i. Støtte til bygningsrenoveringer, boligforbedringer og etablering af fælles, attraktive udearealer har været helt afgørende indsatser for at sikre gode rammer for borgernes og ikke mindst familiernes hverdagsliv. Disse indsatser har støttet op om flere af temaerne i Frederiksbergstrategien.

Imidlertid har staten over de seneste tre år valgt at nedprioritere sin støtte til byfornyelse – ikke mindst i hovedstaden. Hvis Finanslovsforslaget for 2019 vedtages, vil den statslige ramme til Frederiksberg Kommune helt bortfalde. Det betyder dog ikke, at kommunen afskæres fra at lave byfornyelse, idet Byfornyelsesloven stadig gælder. Dermed er der stadig hjemmel til at støtte bygningsfornyelse og til at etablere fælles udearealer på private ejendomme for kommunale midler. Byfornyelsesloven giver også de enkelte kommuner hjemmel til at opstille kriterier for støtte gennem en byfornyelsesstrategi.

Forslaget til Byfornyelsesstrategi 2019-22 tager afsæt i den statslige nedprioritering af byfornyelsesindsatsen. Forslaget arbejder med øget fokusering, øget privat medfinansiering og øget koordinering og synergi med en evt. kommende, ny områdefornyelse. Derigennem søges byfornyelsesmidlerne anvendt, så de får størst mulig effekt, og kommunen får mest mulig ud af sin investering. Samtidig er det målet at fastholde og styrke det private incitament til at investere i bygningsforbedringer.

Byfornyelsesloven lægger op til at prioritere byfornyelsesindsatsen i områder, der er omfattet af områdefornyelse. Det geografiske fokus vil derfor blive gennemført ved at prioritere byfornyelsesprojekter i kvarteret Finsensvej Vest, hvor der påtænkes etableret en ny områdefornyelsesindsats, som en del af en samlet vurdering af området jf. sag 348 på magistraten den 21. august. Ud over det geografiske fokus vil byfornyelsesmidlerne blive målrettet projekter, der giver noget tilbage til omgivelserne. Det kan være i form af gårdrumsforbedringer, klimasikringer, facaderenovering eller støtte til energiforbedringer og dermed CO₂-reduktion.

Visionen er at støtte fornyelse af byen fremfor fornyelse af den enkelte bolig. Ved ikke længere at prioritere forbedringer af de enkelte boliger såsom nye køkkener og badeværelser reduceres udgifterne til permanent eller midlertidig genhusning markant. Udgifter til genhusning har tidligere kunnet lægge beslag på 25-50 % af byfornyelsesstøtten i flere af projekterne. Og med det aktuelle lejemarked ville genhusningsudgifter kunne udgøre en uforholdsmæssig stor post i mange bygningsfornyelsesprojekter.

Der lægges desuden op til at øge den private medfinansiering af byfornyelsesprojekterne. I den hidtidige praksis har der været forskel på, hvor meget støtte der blev givet til hhv. ejer- og andelsforeninger og til private udlejningsejendomme. Hvor ejer- og andelsforeninger som udgangspunkt kun kunne opnå 50 % i støtte (75 % for de bevaringsværdige bygninger) kunne private udlejningsejendomme få op til 65 % uanset bevaringsværdien. I forslaget til ny strategi vil denne forskel blive udvisket, således at der uanset ejerforhold kun kan opnås 50 % i støtte fra kommunen. Den øgede, private finansiering vil således bidrage til at erstatte den manglende statslige finansiering.

I forslaget til ny byfornyelsesstrategi lægges der op til at afsætte en pulje målrettet de bevaringsværdige bygninger i hele kommunen. Formålet er, at ejerne skal kunne søges støtte til bevaring af særlig væsentlige bygningsdetaljer uanset den geografiske placering. Med en sådan pulje kan kommunen understøtte sin arkitekturpolitik, der bl. a. fremhæver betydningen af den bygningskulturelle arv, der bidrager til at give byen sin særlige identitet.

Kommuneplan 2017 lægger op til at undersøge mulighederne for at etablere en ny områdefornyelse i kvarteret Finsensvej Vest, og i Budget18 blev der afsat 500.000 kr. til formålet. Området er et meget sammensat og mangfoldigt område, og her er et stort potentiale for at skabe fysiske, sociale og kulturelle forbedringer. Der er igangsat et analyse- og programarbejde, som skal udfolde potentialet nærmere, og komme med forslag til indsatser. Hvis der træffes beslutning om at etablere en ny områdefornyelse, vil den skulle finansieres af de afsatte budgetmidler til byfornyelse. En områdefornyelse vil typisk løbe over fire-fem år, og i de første år vil finansieringsbehovet være forholdsvis lavt.

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at forslag til Byfornyelsesstrategi 2019-22 forholder sig konstruktivt til de nye, statslige rammevilkår for byfornyelsen. Formålet med at ændre fokus og kriterier er at sikre, at kommunen får mest mulig ud af sin investering i byfornyelsen. Det sker gennem fokus, synergi og øget krav til privat medfinansiering. Med visionen om at støtte fornyelse af byen fremfor fornyelse af den enkelte bolig, undgår kommunen desuden at bruge en uforholdsmæssig stor del af støtten på genhusning. By- og Miljøområdet vurderer desuden, at det er vigtigt for den fremtidige byfornyelse, at den tænkes nøje sammen med en ny områdefornyelse, så de respektive investeringer giver størst mulig effekt.

Økonomi

Der er afsat ca. 10 mio. kr. årligt til byfornyelsesstøtte i budgetperioden. Disse midler udmøntes konkret, ved vedtagelsen af de enkelte projekter. Midlerne kan desuden anvendes til gennemførelse af ny områdefornyelse ved evt. senere beslutning herom.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
LRM/JD

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 86:

By- og Miljøområdet indstiller, at Byfornyelsesstrategi 2019-22 vedtages som grundlag for det fremtidige byfornyelsesarbejde på Frederiksberg.

Bilag

Udkast_Byfornyelsesstrategi 2019-22

Punkt 456: Anlægsbevilling til fælles gårdanlæg i karré 41

01.11.00-G01-63-15

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede den 18. april 2016 at igangsætte forundersøgelser, og udarbejdelse af et projektforslag, til et fælles gårdanlæg i Karré 41, beliggende indenfor områdefornyelsen Nordre Fasanvejs Kvarteret. Landskabsarkitekterne Gaardrum.dk har i samarbejde med ejere og lejere i Karré 41 udarbejdet projektforslaget og kommunalbestyrelsen bedes nu træffe beslutning om byfornyelse af friarealet og meddele anlægsbevilling til anlæggets udførelse. Byfornyelsen sker med 50% finansiering fra staten. Gårdanlægget ønskes udført i 2019.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Simon Aggesen, Flemming Brank, Pernille Høxbro, Michael Vindfeldt, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen og Mette Bram) og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer i Karré 41 afgrænset af Nordre Fasanvej 134-138 mod vest og Mariendalsvej 54-56 mod syd, der består af matriklerne 12gm, 12gn, 12go og 12gp, der tinglyses ejendommene, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 4.750.000 kr. til dækning af refusionsberettigede udgifter samt refusion på 2.375.000 kr. i 2019, finansieret af det forudsatte rådighedsbeløb til byfornyelse for årene 2019-2022.

Et mindretal i Magistraten (Laura Lindahl) indstiller at stemme imod.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer i Karré 41 afgrænset af Nordre Fasanvej 134-138 mod vest og Mariendalsvej 54-56 mod syd, der består af matriklerne 12gm, 12gn, 12go og 12gp, der tinglyses ejendommene, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 4.750.000 kr. til dækning af refusionsberettigede udgifter samt refusion på 2.375.000 kr. i 2019, finansieret af det forudsatte rådighedsbeløb til byfornyelse for årene 2019-2022.

Sagsfremstilling

Hvert år kan borgere i Frederiksberg Kommune ansøge om etablering af et fælles gårdanlæg i deres karré som en del af kommunens byfornyelsesindsats. Således blev der i 2014 ansøgt om etablering af et fælles gårdanlæg ved Nordre Fasanvej 134-138 og Mariendalsvej 54-56, kaldet Karré 41. Da karréen er beliggende indenfor indsatsområdet Nordre Fasanvejs Kvarteret, og i øvrigt opfylder byfornyelseskriterierne (utidssvarende opholdsarealer, vanskelige adgangsforhold, utidssvarende affaldshåndtering og ulige fordelt opholdsarealer), besluttede kommunalbestyrelsen i 2016 at bevilge 450.000 kr. til udarbejdelse af et projektforslag.

Karré 41 består af matriklerne 12gm, 12gn, 12go og 12gp. Friarealet udgør 914 kvadratmeter. Området indeholder 50 boliger (3 andelsforeninger og 1 udlejningsejendom) og enkelte erhvervslejemål i stuetaen mod Nordre Fasanvej.

Karréen består af tre gårde, der afgrænses af skure og stakitter. To af gårdene er befæstede med asfalt, fliser og grus, mens den tredje er en grøn have. Gårdene belastes af støj fra Nordre Fasanvej gennem åbningen mellem to ejendomme, Nordre Fasanvej 136 og 138. Dertil er gårdene her uden reelle opholdsarealer, og afhentning af affald i gårdene ved Mariendalsvej 54-56 og Nordre Fasanvej 134 foregår via kælderens.

Samskabelse

Landskabsarkitekterne Gaardrum.dk blev hyret til at udarbejde projektforslaget i samarbejde med karréens ejere og lejere.

Processen blev skudt i gang ved et fælles gårdtræf i efteråret 2017, hvor der blev orienteret om byfornyelse af fælles friarealer. Under mødet blev der etableret en arbejdsgruppe bestående af en repræsentant fra hver opgang i karréens ejendomme. Arbejdsgruppen har deltaget i en workshop og to skitseringsmøder hos Gaardrum.dk. Skitseforslaget har været i fire ugers høring i opgangene, og bemærkninger derfra er indarbejdet i projektforslaget. Ejere og lejere har den 24. august 2018 fået det tilrettede projektforslag til høring i 6 uger. Høringssvar fremgår af notat vedlagt sagen.

Projektforslag

Ejendommene får adgang til den fælles gård via bagtrappe og fra åbningen mod Nordre Fasanvej mellem nr. 136 og 138. Der opsættes en støjreducerende træport i åbningen, der males Frederiksberggrøn og beplantes. Bag porten bliver der

plads til cykelparkering. Der er sikret passage for afhentning af affaldscontainere. Disse er i den fælles gård samlet i 2 skure omgivet med pergola, der skal skærme for containerne.

Beboerne har ønsket sig mest muligt grønt i det fælles gårdareal, hvorfor der blandt andet anlægges en stor græsplæne i hele gårdens længde. Eksisterende buske, træer og bunddække skaber sammen med ny beplantning en frodig have med mange små opholdspladser af forskellig art. En slynget sti forbinder disse opholdsarealer.

Ved facaderne mod beboelse etableres næropholdsarealer, hvor beboerne kan sætte deres præg på gården. Hvor det er muligt og hensigtsmæssigt spændes wirene op ad facaden til klatreplanter for at skabe yderligere frodighed i gården.

Projektforslaget er vedlagt.

Høring

I høringsperioden er der indkommet tre høringssvar. Høringssvarene og Gaardrum.dk's bemærkninger hertil fremgår af vedlagte høringsnotat. Ændringsforslag vil så vidt muligt blive indarbejdet i projektet, og som nævnt har beboerne selv deltaget i hele skitseringsprocessen og derved haft mulighed for at komme med tilkendegivelser under udarbejdelsesprocessen og den efterfølgende høring.

Den videre proces

Efter kommunalbestyrelsens beslutning fremsendes afgørelse om byfornyelse til orientering blandt ejere og lejere i karréen. Herefter udbydes anlæggelse af den fælles gård til 4-5 anlægsgartnere, jf. udbudsloven. Dog kan udbydelsen af projektet først iværksættes efter udløb af en klagefrist på 6 uger, hvor beslutning om fælles gårdanlæg vil kunne indbringes for Byfornyelsesnævnet. Frederiksberg Kommune er bygherre. Eventuelle ændringer i projektet efter licitationen godkendes af By- og Miljøområdet og beboergruppen.

Beboergruppen inddrages fortsat i anlæggelsesperioden. Ejere og lejere holdes generelt informeret under anlæggelsen. Ved aflevering af det færdige gårdanlæg etableres et gårdlaug bestående af karréens ejere og lejere. Gårdlaugets bestyrelse indkaldes til afleveringsforretning og får ved denne lejlighed overdraget ansvaret for gårdanlægget. Drift og vedligeholdelse af anlægget påhviler alene ejere og lejere af ejendommene og udgifter hertil håndteres af gårdlaugets bestyrelse og sker efter en fordelingsnøgle. Vedtægter for det fælles gårdanlæg tinglyses ejendommene i karréen. Frederiksberg Kommune er påtaleberettiget og mishold af gårdanlægget kan kommunen påtale og kræve genoprettet på ejere og lejerens regning.

Lovgrundlag

Ifølge byfornyelseslovens kapitel 6 om friarealer kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om etablering af fælles friarealer for flere ejendomme.

Ejere, lejere og andelshavere kan i samarbejde med kommunen udarbejde et forslag. Efter udløb af en fastsat høringsfrist, kan kommunalbestyrelsen vedtage at gennemføre projektforslaget. Forinden skal ejere, andelshavere og lejere skriftligt orienteres om projektforslaget.

By- og Miljøområdets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at Gaardrum.dk har formået at samle ejere, lejere og andelshaveres ønsker og behov, som de er fremkommet ved fællesmøder, gårdudvalgsmøder og høringer. Forslaget er i overensstemmelse med Frederiksbergstrategiens vision om at styrke livskvaliteten for alle borgere og samtidig fremme miljø og klimatilpasning. Det forelagte projektforslag vurderes at give karréen en tidssvarende gård med velindrettede opholdsarealer, der kan udgøre et naturligt samlingspunkt for beboerne i karréen. Samtidig indebærer forslaget etablering af en varierende beplantning og to store regnvandsbede.

Økonomi

Byfornyelse finansieres 50/50 af kommunens anlægsramme og statens ramme til byfornyelse. By- og Miljøområdet har i 2017 reserveret ramme til anlæggelse af Karré 41. Såfremt der ikke træffes beslutning om at gennemføre et projekt, vil beløbet falde tilbage til statens samlede ramme, der så kan fordeles til kommunerne igen efter en fordelingsnøgle, der tilgodeser landdistrikterne.

Udgifterne er beregnet i henhold til bestemmelserne i lov om byfornyelse og udvikling af byer, og udgør 4.750.000 kr. inklusive tillæg til rydninger, terrænforskelle samt overslagsbeløb for forureninger, hvoraf staten yder refusion med 50 %. Statens andel kan holdes indenfor den udmeldte udgiftsramme, og kommunens andel holdes indenfor det på budgettet afsatte rådighedsbeløb til byfornyelse for årene 2019-2022.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
JD/EBM.

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 90:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at der træffes beslutning om at etablere fælles friarealer i Karré 41 afgrænset af Nordre Fasanvej 134-138 mod vest og Mariendalsvej 54-56 mod syd, der består af matriklerne 12gm, 12gn, 12go og 12gp, der tinglyses ejendommene, og
2. at der meddeles anlægsbevilling på 4.750.000 kr. til dækning af refusionsberettigede udgifter samt refusion på 2.375.000 kr. i 2019, finansieret af det forudsatte rådighedsbeløb til byfornyelse for årene 2019-2022.

Bilag

Beslutning om udarbejdelse af projektforslag

Høringsforslag Karré 41

Notat vedr. høringssvar

Bevillingsskema - Fælles gårdanlæg i karré 41

Punkt 457: Frederiksberg forenede Boligselskaber, afd. Tartuhus, renoveringsprojekt etape II, skema A

03.02.00-G00-3-18

Resume

Landsbyggefondens har givet forhåndstilsagn om støtte til en udvidelse af det tidligere godkendte projekt for en helhedsbetonet løsning af bygningsmæssige problemer i Frederiksberg forenede Boligselskaber, afdeling Tartuhus. Derfor forelægges boligselskabets ansøgning om at anbefale Landsbyggefondens at yde støtte til projektet, om at godkende lånoptagelse til finansiering af såvel støttede som ikke støttede arbejder og om at stille kommunegaranti for realkreditlånene.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at skema A-ansøgningen om støtte til et renoveringsprojekt med en anskaffelsessum på 5.455.099 kr. inkl. moms fra Frederiksberg forenede Boligselskaber, afd. 12 Tartuhus, videresendes til Landsbyggefondens med Frederiksberg Kommunes anbefaling,
2. at skema A-ansøgning om godkendelse af ikke støttede renoveringsarbejder med en anskaffelsessum på 3.195.094 kr. inkl. moms imødekommes,
3. at der gives tilsagn om kommunal garanti for støttet realkreditlån på 5.455.099 kr. med 50 pct. regaranti fra Landsbyggefondens,
4. at der gives tilsagn om kommunal garanti for ikke støttet realkreditlån på 2.595.094 kr.,
5. at den fremtidige beregning af lejen tages til efterretning.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at skema A-ansøgningen om støtte til et renoveringsprojekt med en anskaffelsessum på 5.455.099 kr. inkl. moms fra Frederiksberg forenede Boligselskaber, afd. 12 Tartuhus, videresendes til Landsbyggefondens med Frederiksberg Kommunes anbefaling,
2. at skema A-ansøgning om godkendelse af ikke støttede renoveringsarbejder med en anskaffelsessum på 3.195.094 kr. inkl. moms imødekommes,
3. at der gives tilsagn om kommunal garanti for støttet realkreditlån på 5.455.099 kr. med 50 pct. regaranti fra Landsbyggefondens,
4. at der gives tilsagn om kommunal garanti for ikke støttet realkreditlån på 2.595.094 kr.,
5. at den fremtidige beregning af lejen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte på møde den 22. februar 2016 helhedsplan etape I for renovering af Frederiksberg forenede Boligselskaber (FfB), afdeling 12, Tartuhus.

Godkendelsen omfattede:

- skema A-ansøgning for en helhedsplan omfattende støttede renoveringsarbejder med en anskaffelsessum på 26.488.639 kr. inkl. moms. til videresendelse og anbefaling til Landsbyggefondens.
- gennemførelse af ikke støttede renoveringsarbejder med en anskaffelsessum på 17.050.950 kr. inkl. moms.
- kommunal garanti for det støttede realkreditlån på 26.488.639 kr. med 50 pct. regaranti fra Landsbyggefondens
- kommunal garanti for det ikke støttede lån på 17.050.950 kr.
- beregningen af den fremtidige forhøjede husleje.

Til grund for projektet forelå byggetekniske rapporter fra januar 2013, november 2014 og oktober 2014. Landsbyggefondens har efterfølgende den 16. april 2016 godkendt skema A – ansøgningen for projektet.

Renoveringsprojektet omfattede på tilsagnstidspunktet (april 2016)

- tilgængelighed
- renovering af badeværelser og ventilation

- renovering af VVS- installationer og sanitet
- renovering/udskiftning af facadepartier, ekskl. glaslukninger
- udskiftning/renovering af 5 elevatorer
- istandsættelse af indgangspartier
- etablering af adgangskontrol

Generelt om afdelingen

Ejendommen er opført i 1976 som et betonelementbyggeri med fladt tag i 8 etager med en parterreetage.

Boligafdelingen omfatter 70 familieboliger, fordelt med 42 3-rums boliger og 28 2-rums boliger. Det samlede bruttoetageareal udgør 6.762 m².

Afdelingen er opført med fire institutionslejemål, som efterfølgende er sammenlagt to og to til to institutionslejemål.

I forlængelse af aftalen mellem den almene boligsektor og regeringen om effektivisering af driften og i konsekvens af driftsomlægninger i forbindelse med områdefornyelsen er ejendomskontorerne for flere afdelinger samlet i afdelingen Betty Nansens Allé I. Dette giver mulighed for, at der kan indrettes to nye tilgængelighedsboliger i stueetagen og for at der kan sikres tryghedsskabende og beboervenlig gennemgang midt i bygningskroppen med sikring af overskuelige og trygge adgangsarealer og parkeringsforhold.

Helhedsplan etape II

KAB oplyser på vegne af Frederiksberg forenede Boligselskaber, at det under projekteringen af Helhedsplan etape I er blevet klart, at der er behov for også at ombygge afdelingens stueetage og 1. salen. Dette er baggrunden for ansøgningen om godkendelse af helhedsplan II, som skal vurderes på baggrund af, at udviklingen i området har overhalet den oprindelige helhedsplan, og som skal sikre en fremtidig fornuftig drift af afdelingen. Helhedsplan II skal ses som et tillæg til den allerede godkendte helhedsplan, etape I.

Det ene institutionslejemål (Eventyrhaven) blev opsagt i efteråret 2016, og Kommunalbestyrelsen meddelte på møde den 4. december 2017 tilsagn om støtte til etablering af 8 almene familieboliger i det ledigblevne areal (skema A-godkendelse) med et samlet boligareal på 816 m² og med en anskaffelsessum på 19,617 mio. kr. Fristen for boligselskabets aflevering af ansøgning om godkendelse af den endelige anskaffelsessum er den 12. marts 2019. Finansieringen af denne anskaffelsessum sker som en selvstændig byggesag i en ny selvstændig boligafdeling. Efter afslutning af byggeriet forventes det, at afdelingerne i bygningen sammenlægges.

Den anden institutionen (Klatretræet) indgik i projekteringen af helhedsplanen etape II. Det er imidlertid besluttet, at nedlægge institutionen pr. 1. august 2019. Der er afholdt projekteringsudgifter, men der indgår nu kun et mindre beløb til midlertidig renovering af lejemålet for at undgå, at der skal opstå skader under en ledighedsperiode.

Helhedsplan etape II, der nu foreligger til kommunalbestyrelsens godkendelse, omfatter følgende arbejder i stueetagen og 1. sal samt nogle udearealer:

- ombygning af disponible arealer til 2 tilgængelighedsboliger
- diverse tilpasninger af terræn til tilgængelighedsboligerne
- ombygning af en bolig i det øvrige Tartuhus til ny delebolig for enlige flygtninge
- etablering af gennembrydning til de grønne områder mod syd (den såkaldte Passage)
- opgradering af beboerlokale
- flytning og opgradering af fællesvaskeri
- nyt gårdtoilet ved vaskeriet
- nødvendige arbejder i institutionen Klatretræet, der nedlægges
- ombygning af varmecentralen.

Planer for de beskrevne renoveringsarbejder er indeholdt i projektforslag dateret 20. februar 2018, som er vedlagt som bilag.

Støtteregler

Støttesagens behandling følger i hovedtræk de til enhver tid gældende regler for offentligt støttet nybyggeri.

Boligorganisationen er bygherre.

Ansøgningen om støtte fremsendes til kommunalbestyrelsen, som videresender ansøgningen m.v. sammen med kommunalbestyrelsens indstilling til Landsbyggefonden.

Kommunen skal foretage en byggeteknisk og en juridisk / økonomisk vurdering af sagen. Landsbyggefondens træffer endelig beslutning om støttetilsagnet. Støtte kan kun meddeles, hvis såvel kommunalbestyrelsen som Landsbyggefondens vurderer, at de gældende betingelser er opfyldt.

Efter gennemførelse af udbud eller prisindhentning efter udbudsreglerne for byggearbejder udarbejdes skema B-ansøgningen med det endelige anlægsbudget, som sendes til kommunen.

Beboerdemokratiet

Ifølge almenboligloven skal helhedsplanen og renoveringsprojektet godkendes på et afdelingsmøde, og lånoptagelsen skal godkendes af boligselskabets bestyrelse. Denne godkendelsesprocedure er planlagt sådan, at Helhedsplan etape II forelægges til godkendelse på afdelingsmøde den 22. november 2018 og på organisationsbestyrelsesmøde den 24. november 2018. Såfremt afdelingsmødet eller organisationsbestyrelsen ikke beslutter at godkende Helhedsplan II vil ansøgningen ikke kunne fremmes til forelæggelse på kommunalbestyrelsens møde den 3. december 2018.

Udgifter og finansiering, Helhedsplan II

Landsbyggefondens har overfor boligselskabet tilkendegivet, at fonden forventes at kunne yde delvis støtte til renoveringsarbejderne, og har meldt sagen klar til skema A-ansøgning.

På den baggrund søges renoveringen finansieret delvis ved optagelse af støttede realkreditlån og delvis ved ikke støttet lånoptagelse samt ved afdelingens henlagte midler.

Den samlede anskaffelsessum for renoveringsprojektet er opgjort til 8.650.193 kr. inkl. moms. Heraf omfatter Landsbyggefondens foreløbige tilsagn renoveringsarbejder til en samlet udgift på 5.455.099 kr.

De samlede renoveringsudgifter finansieres således:

Støttet 30-årigt realkreditlån	5.455.099 kr.
Ikke støttet 30-årigt realkreditlån	2.595.094 kr.
Henlæggelser	600.000 kr.
I alt	8.650.193 kr.

Den angivne finansiering indebærer ikke kommunal medfinansiering ud over behov for kommunal garanti for det støttede og for det ikke-støttede realkreditlån.

Lejepåvirkningen som følge af de beskrevne realkreditlån påregnes modsvaret dels af afdelingens lejeindtægter fra 2 nye boliger omfattet af etape II og dels af Landsbyggefondens ydelsesstøtte. Gennemførelse af helhedsplanens etape II medfører således ikke i sig selv en huslejestigning, og den tidligere godkendte huslejestigning (kommunalbestyrelsens beslutning den 22. februar 2016) på 52,84 kr. pr. m² pr. år kan således fastholdes. Efter denne huslejestigning er huslejen (2015 prisniveau) beregnet til 970 kr. pr. m² pr. år.

Overordnet tidsplan

Forudsat, at kommunalbestyrelsen kan godkende skema A ansøgningen på mødet december 2018 forventes det, at ansøgninger for etape I og for etape II om godkendelse af den endelige anskaffelsessum fremsendes i februar/marts 2019. Byggestart kan forventes i april 2019, og med en byggeperiode på ca. 17 måneder vil byggeriet kunne ibrugtages august 2020.

Lovgrundlag

I medfør af lov om almene boliger kan Landsbyggefondens af de midler, der er overført til dispositionsfonden, give tilsagn om ydelsesstøtte til lån til finansiering af opretning, udbedring, vedligeholdelse, ombygning og sammenlægning af lejligheder og miljøforbedring m.v. i almene organisationers byggerier.

Det er en forudsætning for støtten, at kommunalbestyrelsen garanterer for det støttede lån – med 50 pct. regaranti for den del af lånet, som ligger ud over 60 pct. af ejendommens værdi. Landsbyggefondens regaranti er dog begrænset til indestående i landsdispositionsfonden med tillæg af mulige overførsler til denne. Afdelingen vil ikke kunne opnå ikke støttede realkreditlån uden kommunal garanti, og derfor er kommunal garanti for lånet nødvendig for projektets gennemførelse. Det er i overensstemmelse med lovgivningen, at kommunen stiller garanti for lånene.

Der er ikke hjemmel til at opkræve garantiprovision i forbindelse med kommunale garantier for almene boligafdelingers realkreditbelåning.

By- og Miljøområdet vurdering

By- og Miljøområdet kan tilslutte sig KAB's vurdering af, at ejendommen generelt har en række mangler, og at udbedringsarbejderne er tiltrængte. Forvaltningen vurderer, at den påtænkte udvidelse af renoveringsprojektet vil medvirke til at føre afdelingen op på et tidssvarende kvalitetsniveau, sådan at den kan udgøre et attraktivt boligtilbud og medvirke positivt til kommunalbestyrelsens visioner og strategier for byudviklingen omkring Nordens Plads.

Økonomi

Der skal stilles kommunal garanti for den del af det støttede realkreditlån, der på tidspunktet for optagelse af lånet har sikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens værdi samt garanti for det ikke støttede lån. Garantierne belaster ikke kommunens låneramme.

Der er ikke hjemmel til at opkræve garantiprovision for de kommunale garantier.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
PBM/BG

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 89:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at skema A-ansøgningen om støtte til et renoveringsprojekt med en anskaffelsessum på 5.455.099 kr. inkl. moms fra Frederiksberg forenede Boligselskaber, afd. 12 Tartuhus, videresendes til Landsbyggefonden med Frederiksberg Kommunes anbefaling
2. at skema A-ansøgning om godkendelse af ikke støttede renoveringsarbejder med en anskaffelsessum på 3.195.094 kr. inkl. moms imødekommes
3. at der gives tilsagn om kommunal garanti for støttet realkreditlån på 5.455.099 kr. med 50 pct. regaranti fra Landsbyggefonden
4. at der gives tilsagn om kommunal garanti for ikke støttet realkreditlån på 2.595.094 kr.
5. at den fremtidige beregning af lejen tages til efterretning

Bilag

Bilag Skema A - ansøgning Helhedsplan etape 2

Bilag Tartuhus, Projektforslag 20.02.2018 1

Punkt 458: C.F. Richs Vej 103, Frederiksberg forenede Boligselskaber, godkendelse af endelig anskaffelsessum for 24 almene familieboliger

03.02.13-G01-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsen har meddelt tilsagn om støtte (Skema A-godkendelse) til opførelse af 24 almene familieboliger inden for lokalplan 210 for almene familieboliger og studieboliger.

Efter godkendelsen er der sket en række projektændringer, der dels har ført til, at der ønskes en udvidelse af det støtteberettigede areal, dels til behov for at den godkendte anskaffelsesudgift forhøjes. Dette vil medføre en øget kommunal udgift til grundkapitallånet, og på den baggrund forelægges skema B ansøgningen til beslutning i kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at

1. at projekt og anskaffelsessum inden byggestart for 24 familieboliger C.F. Richs Vej godkendes under forudsætning af, at der meddeles byggetilladelse og under forudsætning af, at der er opnået tinglyst adkomst på del af ejendommen matr.nr. 71 Frederiksberg, inden byggeriet påbegyndes,
2. at den støtteberettigede anskaffelsessum forhøjes fra 53,657 mio. kr. til 60,294 mio. kr.,
3. at det kommunale grundkapitalindskud forhøjes fra 5,366 mio. kr. til 6,029 mio. kr.,
4. at der i 2018 tillægsbevilges en merudgift på 0,663 mio. kr. i 2018 på kontoen for langfristede tilgodehavender til forhøjelsen af det kommunale grundkapitalindskud, finansieret af kassen – under henvisning til et reduceret grundkapitalindskud til plejeboligerne på Borgmester Fischers Vej, der tilgår kassen i 3. forventet regnskab, jf. økonomiafsnittet,
5. at den nødvendige forhøjelse af kommunegarantien for den del af lånet, der på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens markedsværdi, bevilges.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,

1. at projekt og anskaffelsessum inden byggestart for 24 familieboliger C.F. Richs Vej godkendes under forudsætning af, at der meddeles byggetilladelse og under forudsætning af, at der er opnået tinglyst adkomst på del af ejendommen matr.nr. 71 Frederiksberg, inden byggeriet påbegyndes,
2. at den støtteberettigede anskaffelsessum forhøjes fra 53,657 mio. kr. til 60,294 mio. kr.,
3. at det kommunale grundkapitalindskud forhøjes fra 5,366 mio. kr. til 6,029 mio. kr.,
4. at der i 2018 tillægsbevilges en merudgift på 0,663 mio. kr. i 2018 på kontoen for langfristede tilgodehavender til forhøjelsen af det kommunale grundkapitalindskud, finansieret af kassen – under henvisning til et reduceret grundkapitalindskud til plejeboligerne på Borgmester Fischers Vej, der tilgår kassen i 3. forventet regnskab, jf. økonomiafsnittet,
5. at den nødvendige forhøjelse af kommunegarantien for den del af lånet, der på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens markedsværdi, bevilges.

Sagsfremstilling

KAB har på vegne af Frederiksberg forenede Boligselskaber søgt om godkendelse af den endelige anskaffelsessum (skema B) for nybyggeri af 24 almene familieboliger i ejendommen C.F. Richs Vej 103.

Kommunalbestyrelsen vedtog på møde den 4. december 2017 at meddele tilsagn om støtte til etablering af 24 almene familieboliger i ejendommen (skema A). Baggrunden for beslutningen var, at det i lokalplan 210, der blev vedtaget af kommunalbestyrelsen på møde den 3. oktober 2017, er bestemt, at det skal sikres, at der opføres almene boliger svarende til mindst 25 pct. af boligetagearealet. Lokalplanen åbner mulighed for at udvide og ombygge den tidligere administrationsbygning på ejendommen og indrette den til en boligejendom med private studieboliger og med almene familieboliger.

Projektet med etablering af 24 almene familieboliger er udviklet i et samarbejde mellem ejendommens ejer og Frederiksberg forenede Boligselskaber.

Skema A blev godkendt med en anskaffelsessum på 53.657.280 kr. inkl. moms. Anskaffelsessummen var baseret på et støtteberettiget boligareal (BBR) på 2.232 m².

Frederiksberg forenede Boligselskaber har indgået en kombineret købsaftale med CFRV 103 Aps, der har tinglyst adkomst til ejendommen C.F. Richs Vej 103, matr.nr. 71 vedrørende del 2 af ejendommen, der skal indeholde 24 almene familieboliger samt en totalentreprisekontrakt med RHB Entreprise Aps. Rammerne for aftalerne er den såkaldte

delegerede bygherremodel, der søger at afbalancere kravene om udbud i forbindelse med opførelse af almene boliger med de udfordringer, der opstår i og med, at der er tale om et byggeri, der integrerer opførelse af private ungdomsboliger og offentligt støttede almene familieboliger. Det er oplyst, at det i praksis næppe er muligt at adskille opførelse af de private boliger og de almene boliger, og KAB har ladet den ønskede model vurdere af Advokatfirmaet Poul Schmith, der i notat dateret 5. oktober 2018 konkluderer, at den påtænkte anvendelse af den delegerede bygherremodel, hvor ejendommen og de almene byggeretter erhverves ved (betinget) købsaftale, og hvor de udbudspligtige entrepriseopgaver udbydes og udføres i henhold til en totalentrepriseaftale formentlig er i overensstemmelse med udbudsreglerne.

De 24 almene familieboliger indrettet som 2 og 3 værelses lejligheder, der får adgang til fælles opholdsrum i stuetagen. Det fælles opholdsrum kan også benyttes af de studerende, og skal være med til at understøtte intentionen om sociale mødesteder og fællesskab i byggeriet.

Der er indgået hensigtserklæring mellem KAB på vegne af Frederiksberg almene Boligselskab og CFRV 103 ApS om indgåelse af salgsaftale omfattende del af NNF's tidligere administrationsbygning på C.F. Richs Vej 103, og der er forevist udkast til betinget købsaftale vedr. del 2 af ejendommen matr.nr. 71 Frederiksberg. Ejendommen skal udstykkes, hvilket forventes at kunne ske inden for en periode på 6-12 måneder. Af hensyn til kravet i støttebekendtgørelsen om, at tilsagnsmottager skal have skøde på ejendommen og om at det senest ved byggeriets påbegyndelse skal dokumenteres, at der foreligger tinglyst endeligt skøde på ejendommen, er det nødvendigt at betinge skema B - tilsagnet af, at der inden byggeriet påbegyndes, er opnået tinglyst adkomst, jf. støttebekendtgørelsens § 22, og af at der som konsekvens heraf ikke kan afholdes udgifter i medfør af entreprisekontrakt m.v., før dette hensyn er tilgodeset.

Efter kommunalbestyrelsens beslutning om at meddele støttetilsagn (godkendelse af skema A) er der foretaget en række projektændringer i takt med projektering og udvikling af projektet, som har ført til, at det samlede støtteberettigede areal er forøget med 234 m² (fra 2.232 m² bruttoetageareal (BBR) til 2.466 m² bruttoetageareal (BBR)). Boligantallet ændres ikke. Denne forøgelse skyldes hovedsageligt ændret facadeopbygning som følge af geotekniske forhold samt en generel optimering af projektet. Forøgelse af det støtteberettigede areal medfører en forøgelse af anskaffelsessummen. Dertil kommer, at projektudgifterne under projekteringen og projektudviklingen har vist sig at blive højere end forventet ved skema A-ansøgningen. På denne baggrund søger Frederiksberg forenede Boligselskaber om, at der godkendes en forhøjelse af anskaffelsessummen fra 53.657.280 kr. inkl. moms. til 60.293.700 kr.

Anskaffelsessummen inkl. moms for boligerne udgør følgende (skema A sammenholdt med skema B):

Mio.kr.	Skema A	Skema B
Grundkøbesum	8.370.000	9.370.000
Værdi af eksisterende ejendom	8.055.288	7.630.000
Grundudgifter ekskl. grundkøbesum	2.008.500	0
Entreprisenum	28.408.900	36.200.000
Omkostninger, byggelånsrenter, låneudgifter m.v.	5.955.104	6.138.700
Bidrag til byggeskadefonden, gebyrer m.v.	859.000	955.000
Anskaffelsessum i alt	53.656.792	60.293.700

Anskaffelsessummen skal vurderes i forhold til det udmeldte maksimumsbeløb for alment boligbyggeri med tilsagn efter den 1. juli 2009 og med byggestart i 2018, som for almene familieboliger udgør 23.280 kr. pr. m², hvortil kommer energitillæg på 1.170 kr. pr. m², eller i alt 24.450 kr. pr. m². Den ansøgte anskaffelsessum til det udvidede projekt overstiger således ikke maksimumsbeløbet.

Den anskaffelsessum, der godkendes ved skema B, må ikke overskrides ved byggeriets afslutning (skema C), og eventuelle merudgifter skal i givet fald afholdes af bygherren, uden at dette får indflydelse på lejen.

På baggrund af den opgjorte anskaffelsessum er lejen foreløbigt beregnet til 1.235 kr. pr. m² eksklusive forbrugsafgifter, således at den månedlige husleje eksklusive forbrugsafgifter vil udgøre 10.580 kr. for en lejlighed på 102,75 m².

Finansiering af boligernes anskaffelsessum opgøres således:

Kommunalt grundkapitallån	6.029.370 kr.
Beboerindskud	1.205.874 kr.
Lån	53.058.456 kr.
I alt	60.293.700 kr.

Kommunen skal i henhold til lov om almene boliger yde støtte til boligprojektet med indbetaling af kommunal grundkapital til Landsbyggefonden, som forestår udbetaling af grundkapitallånet til boligorganisationen. Kommunen skal garantere for den del af lånet, der overstiger 60 pct. af ejendommens værdi.

Frederiksberg Kommune har indgået aftale med Frederiksberg forenede Boligselskaber om anvisning af lejere til de almene boliger eller til et antal boliger i andre af selskabets afdelinger, der svarer til antallet af boliger i den nye afdeling. Den præcise fordeling af boligerne aftales i forbindelse med det samlede arbejde med etablering af varige boligløsninger til flygtninge.

Lovgrundlag:

I henhold til almenboliglovens § 115 kan kommunalbestyrelsen på statens vegne give tilsagn om ydelsesstøtte til en almen boligorganisation til etablering af almene boliger ved nybyggeri. De uddybende regler findes i bekendtgørelse om støtte til almene boliger m.v.

By- og Miljøområdet vurdering:

På grundlag af de foreliggende oplysninger om den aftale, der er indgået om gennemførelsen af byggeriet efter den såkaldte delegerede bygherremodel og den af boligorganisationen indhentede vurdering fra Kammeradvokatens kontor vurderer forvaltningen, at de gældende udbudsretlige regler vil blive efterlevet, forudsat at aftalen følges uden fravigelser. By- og Miljøområdet vurderer, at den vedtagne lokalplan rummer mulighed for gennemførelse af det samlede projekt, og at der vil kunne udstedes byggetilladelse.

Den ansøgte anskaffelsessum overholder det gældende maksimumsbeløb for almene familieboliger.

Godkendelse af den endelige anskaffelsessum skal betinges af, at der meddeles byggetilladelse og af at bygherren forud for udstedelse af byggetilladelsen fremsender beregninger for projektets bærende og stabiliserende konstruktioner.

Økonomi

I forhold til det forhøjede grundkapitallån er der brug for et yderligere budget i 2018 på 663 t. kr., som søges tillægsbevilget med denne sag. Merudgiften afsættes på kontoen for langfristede tilgodehavender og foreslås finansieret af kassen - med henvisning til et modtaget beløb (på 884 t. kr.) vedrørende reduceret grundkapitallån ifbm. plejeboligerne på Borgmester Fischers Vej. Indtægten på 884 t.kr. er medtaget i 3 forventet regnskab, hvor det søges tillægsbevilget og tilført kassen.

Der skal stilles garanti for den del af lånet, der på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens værdi.

Støtte til lånefinansieringen af boligerne betales af staten.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
PBM/BG

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 88:

By- og Miljøområdet indstiller,

1. at projekt og anskaffelsessum inden byggestart for 24 almene familieboliger C.F. Richs Vej godkendes under forudsætning af, at der meddeles byggetilladelse og under forudsætning af, at der er opnået tinglyst adkomst på del af ejendommen matr.nr. 71 Frederiksberg, inden byggeriet påbegyndes,
2. at den støtteberettigede anskaffelsessum forhøjes fra 53,657 mio.kr til 60,294 mio. kr.
3. at det kommunale grundkapitalindskud forhøjes fra 5,366 mio.kr. til 6,029 mio. kr.
4. at der i 2018 tillægsbevilges en merudgift på 0,663 mio.kr i 2018 på kontoen for langfristede tilgodehavender til forhøjelsen af det kommunale grundkapitalindskud, finansieret af kassen - under henvisning til et reduceret grundkapitalindskud til plejeboligerne på Borgmester Fischers Vej, der tilgår kassen i 3. forventet regnskab, jf. økonomiafsnittet.
5. at den nødvendige forhøjelse af kommunegarantien for den del af lånet, der på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens markedsværdi, bevilges

Bilag

C. F. RIchsvej Skema B-ansøgning følgebrev 1

Underskrevet notat om udbudsmodel mv. C.F Richs Vej

Punkt 459: Disponering af midler til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019

82.07.00-G01-12-16

Resume

Med henblik på at sikre de kommunale bygninger en længere levetid og en rimelig vedligeholdelsesstand, har der igennem en årrække været afsat en særlig pulje til renovering og vedligeholdelsesarbejder af kommunale og selvejende institutionsbygninger.

I 2019 er der afsat 30 mio. kr. i puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme. Puljens formål er at kombinere vedligehold med energieffektiviseringer. I sagen indstilles det, at kommunalbestyrelsen afsætter bevilling og rådighedsbeløb til specificerede vedligeholdelsesprojekter for i alt 25,5 mio. kr.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb for i alt 25,5 mio. kr. i 2019 til de i sagen specificerede arbejder, finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme i 2019.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller, at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb for i alt 25,5 mio. kr. i 2019 til de i sagen specificerede arbejder, finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme i 2019.

Sagsfremstilling

Der har i en længere periode været et ufinansieret vedligeholdelsesbehov på de kommunale bygninger på Frederiksberg. For at få et overblik over vedligeholdelsesbehovet – og for at få et grundlag for at kunne planlægge vedligeholdelsesarbejderne – har forvaltningen i samarbejde med det tidligere rådgivningsfirma Alectia A/S udarbejdet vedligeholdelsesrapporten ”Vedligeholdstilsyn 2013-2022”. Den seneste opdatering af rapporten fra 2017 viser, at der ved udgangen af 2019 vil være et vedligeholdelsesbehov frem mod 2026 på ca. 300 mio. kr. Behovet dækker Frederiksberg Kommunes ejendomsportefølje med undtagelse af rådhuset og beboelsesejendommene, samt de almene boliger med balanceleje.

Historisk set har der i en årrække været afsat en pulje til ekstraordinært vedligehold, for at forlænge levetiden på de kommunale bygninger og sikre, at bygningerne er i en rimelig vedligeholdelsesstand. Samtidig har der frem til og med 2016 været en pulje til energirenovering med formålet at foretage energirenoveringer gennem et ESCO-projekt. Fra 2017 blev puljen til energirenoveringer og puljen til ekstraordinært vedligehold slået sammen til én samlet pulje, hvor der i Budget 2017 var afsat 22,5 mio. kr., stigende til 25 mio. kr. i 2018 og 30 mio. kr. årligt i 2019 og frem.

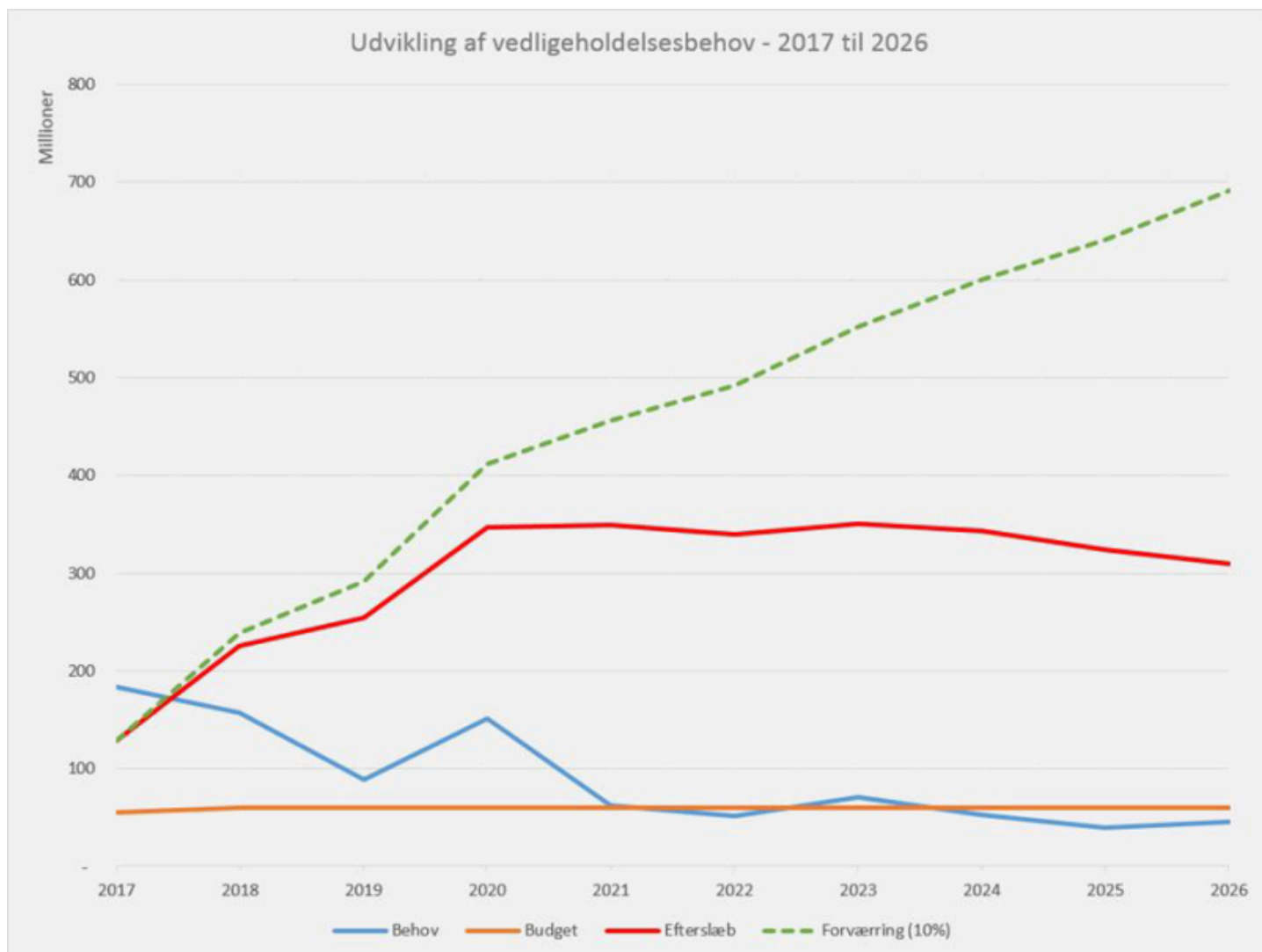
Til enhver ejendomsportefølje eksisterer der et vedligeholdelsesbehov som varetages af et givent budget.

Vedligeholdelsesbehovet afspejler den naturlige slitage af ejendommenes bygningsdele. Eksempelvis nedbrydes malingen på overfladebehandlede vinduer, typisk over 5-7 år og efter denne periode, vil der være behov for malerbehandling af vinduernes overflade. Såfremt dette arbejde ikke udføres, betegnes dette vedligeholdelsesbehov som et ufinansieret vedligeholdelsesbehov eller efterslæb.

Såfremt et givent efterslæb ikke afhjælpes, forværres bygningsdelens tilstand sig erfaringsmæssigt med omkring 10% per år, hvilket også forøger omkostningen til opretning af bygningsdelen. Der tillægges således en forværringsfaktor af det ufinansierede vedligeholdelsesbehov på 10%.

Nedenfor er en grafisk fremstilling af vedligeholdelsesbehov for ejendomsporteføljen i Frederiksberg Kommune. Af grafen skal forstås, at den orange og blå kurve illustrerer, at der i årene fra 2017 og frem til 2021, er et betydeligt vedligeholdelses efterslæb, men at såfremt det samlede budget på ca. 60 mio. fastholdes, her indeholdt midler fra den almindelige Facility management drift, samt puljen til energirenovering og vedligehold, vil der fra 2021 være balance mellem ejendomsporteføljens vedligeholdelsesbehov og budgettet.

Den røde og den grønne kurve illustrer udviklingen af efterslæb, under det nuværende budget. Såfremt det fulde vedligeholdelsesbehov fra 2017-2021 ikke finansieres, vil dette akkumuleres og yderligere forøge behovet for vedligeholdelse, således at det samlede efterslæb vil være stigende i hele perioden fra 2017 til 2026. Den røde kurve viser det akkumulerede efterslæb (det ufinansierede vedligeholdelsesbehov) uden forværring og den grønne kurve viser det akkumulerede efterslæb med en 10% forværringsfaktor.

For puljen til energirenovering og vedligehold er nedsat ”Styregruppe for vedligehold”, med repræsentanter fra By- og Miljøområdet, Børne- og Ungeområdet, Social-, og Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Kultur- og Fritidsafdelingen. Udvælgelsen af projekterne til udførelse i denne pulje bliver af styregruppen for vedligehold, præsenteret og diskuteret, for derved at sikre en overensstemmelse med forventninger af de ejendomme som ønskes løftet med de afsatte midler. Der er automatisk låneadgang for kommuner, når der investeres i energiforbedringer i eksisterende bygninger ud fra en række kriterier, jf. Bekendtgørelse om kommunernes låntagning mv. Det er ved budgetvedtagelsen forudsat, at 50% af de afsatte 30 mio. kr. for puljen skal investeres i energiforbedringer med låneadgang. By- og Miljøområdet prioriterer puljens midler på tværs af ejendomsporteføljen og ikke ligeligt fordelt per ejendom. På denne måde kan sikre både en helhedsbetragtning og prioritering af midlerne for at imødekomme en mere tværgående tilgang til prioriteringen af vedligeholdelse, kombineret med energiforbedringer. De overordnede kriterier for udvælgelsen af vedligeholdelsesarbejderne er baseret på følgende:

- Halvdelen af arbejderne (energirenoveringer) skal være låneadgangsgivende
- Lovpligtige tiltag/risiko for personskaade - eksempelvis nye krav til sikkerhed i elevatorer eller fare for nedstyrtning af tagsten. I de tilfælde, hvor der vurderes at være en risiko for personskaade på en bygningsdel, sørger forvaltningen altid for at afværge disse med det samme, enten med en permanent løsning eller midlertidig løsning i tilfælde, hvor der ikke kan findes finansiering med det samme. Projekter, der prioriteres med dette udgangspunkt i puljen, er således arbejder som kun midlertidig er blevet løst.
- Stor risiko for følgeskader på tilstødende bygningsdele - I nogle tilfælde vil nedslidte bygningsdele, f.eks. huller i et tag, give vandskader på andre bygningsdele.
- Nedbringelse af akut/afhjælpende vedligeholdelse - Totaludskiftning af nogle bygningsdele, kan i mange tilfælde være afværgende for akut udkald af håndværkere. Dette i modsætning til partielle udskiftninger eller reparationer, hvor der ikke kan stilles garanti for nye skader.
- Helhedsrenoveringer hvor det er økonomisk muligt - Når der prioriteres, kan det være fordelagtigt at bruge midlerne mere kvalitativt, da man således kan opnå besparelser ved færre byggepladser, kombineret med færre gener for vores brugere ved på grund af færre gentagelse entrepriser på de samme bygninger. Yderligere giver denne tilgang også et bedre æstetisk udtryk for ejendommene, da flere af bygningsdelene i højere grad vil have samme vedligeholdelsesmæssige stand.

- Energirenoveringer laves primært i forbindelse med almindelige vedligeholdelse af klimaskærm og tekniske anlæg - Der er således ikke tilstrækkelige midler til alene at prioritere energioptimeringer af vores ejendomme.

På baggrund af ovenstående foreslås puljen i 2019 bevilget til specificerede projekter: 25,5 mio. kr. jf. nedenstående skema, inkl. projektledelse og rådgivning på i alt 4,6 mio. kr.

Til håndtering af puljen til energi og vedligeholdelse er der behov for både intern og ekstern projektledelse, styring og rådgivning.

Som det fremgår, indstilles ikke hele pulje for nuværende, da forvaltningen stadig er ved at kvalificere enkelte projekter som præsenteres i en indstilling i starten af 2019. Forvaltningen er bl.a. ved at kvalificere arbejder på Bakkehusmuseet og børneinstitutionen Fasangården.

Nedenfor er kort beskrevet de 34 vedligeholdelsesprojekter. Listen er opdelt efter forvaltningsområderne og ejendommens funktion. Alle projekterne planlægges at blive gennemført i 2019.

Projekternes budgetpriser er baseret på erfaringspriser og overslagene, hvori der påregnes usikkerhed på op til 15 %.

Skoler, SFO'er og klubber (BUO)

Skolen ved Nordens Plads, Sofus Francks Vænge 28

**3,53
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af ventilationsanlæg
- Isolering af tagkonstruktionen og udskiftning af varmekilder
- Eftergang og reparation af tagpaptag

Søndermarkskolen, Hoffmeyersvej 32

**2,85
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af tag på villa
- Renovering kloak/brønd

Skolen ved Søerne, Niels Ebbesens Vej 10/Filippavej 2

**1,59
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af hovedkomponenter i varmecentraler
- Udskiftning af ventilationsanlæg
- Isolering i tagrum og gennemgang tegltag

Skolen på Nylandsvej, Nylandsvej 23

**1,48
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Genopretning og reparation af facade
- Gennemgang og malerbehandling af vinduer og døre
- Etablering af dræn og isolering af kælderydervæg
- Lukning af blomsterkummer

Ny Hollænder, SFO Krudthuset, Doktor Priemes Vej 3

**1,00
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af ventilationsanlæg

Lindevangskolen, P.G. Ramms Allé 26

**0,47
mio.
kr.**

Projektet vil indeholde:

- Udskiftning af varmtvandsbeholder
- Udskiftning af tag på villa

<p>Skolen ved Bülowssvej, Fuglevangsvej 5</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udskiftning af varmevekslere · Reparation af pudsskader på facade. · Malerbehandling og istandsættelse af vinduer og døre 	<p>0,35 mio. kr.</p>
<p>Nordstrand, koloni, Skærbygårdsvej 15, Nykøbing Sj.</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udbedring af kloak 	<p>0,20 mio. kr.</p>
<p>Skolen på La Cours Vej, La Cours Vej 2</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udskiftning El-tavler 	<p>0,17 mio. kr.</p>
<p>Daginstitutioner (BUO)</p>	
<p>Regnbuen - Børneringens børnehus, Orla Lehmanns Vej 5</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udskiftning af eternittag · Etablering af mekanisk ventilation 	<p>1,05 mio. kr.</p>
<p>Falkonergården - Børneringens børnehus, Falkoner Allé 130</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udskiftning af tagrender og nedløb · Gennemgang og malerbehandling af vinduer og døre 	<p>0,35 mio. kr.</p>
<p>Frederiksberg Sogns Børnehus, Frederiksberg Bredegade 11</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Udbedring af gesims og udskiftning af tagrender/nedløb 	<p>0,29 mio. kr.</p>
<p>Øvrige institutioner (SSA)</p>	
<p>Huset på Lindevej, Lindevej 13</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Totalrenovering af udestue 	<p>1,00 mio. kr.</p>
<p>Idræt og kultur (KF)</p>	
<p>Frederiksberg Stadion - Tribune, Sønderjyllands Allé 6</p> <p>Projektet vil indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Reparation af tribune, samt udskiftning af sæder 	<p>1,50 mio. kr.</p>

Frederiksberg Svømmehal, Helgesvej 29	0,35 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Mindre tagreparation · Opretning af skade i murværk	
Metronomen, Godthåbsvej 33	0,15 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Genopretning af indgangsparti	
Andre ejendomme (BMO)	
Kollegie - Svanholmsvej 15, Svanholmsvej 15	1,40 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Energirenovering af og istandsættelse af vinduer	
Frederiksberg Ældrekirkegård, Frederiksberg Allé 63	0,50 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Genopretning af støttemur	
Bloddonorerne, Rathsacksvej 6	0,40 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Udskiftning af vinduer og døre	
Ishus ved Frederiksberg Ældrekirkegård, Frederiksberg Allé 69	0,22 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Udskiftning af gulvkonstruktion	
Ejendomsuafhængige aktiviteter / andet	
Intern og ekstern rådgivning	4,60 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Intern og ekstern rådgivning; projektledelse og styring af projekter, samt uforudsete arbejder, som kræver ekstraordinær projektledelse og styring.	
Opgradering af elevatorer i kommunale ejendomme	1,00 mio. kr.
Projektet vil indeholde: · Mange af de kommunale elevatorer har et stort behov for vedligeholdelse, særligt i kommunens beboelsesejendomme. I samarbejdet med kommunens	

rammeaftalepartner, er identificeret arbejdere for i alt 10,5 mio. kr. Af disse, udvælges de mest nødvendige arbejdere til udførelse i 2019.

Andre energioptimeringsprojekter 1,00
mio.
kr.

Projektet vil indeholde:

· Generel energioptimering i forbindelse med div. vedligeholdelsesarbejder i 2019. Både i forbindelse med projekterne i indeværende pulje, men også projekter, der udføres i den almindelige drift af de kommunale ejendomme.

Udbud

Frederiksberg Kommune indgik i januar 2018 rammeaftaler for fagentrepriser med en række eksterne entreprenører. Disse rammeaftaler benyttes ved udførelse af de valgte projekter, hvor disse kan udføres i fag- eller hovedentreprise.

By- og Miljørådets vurdering

By- og Miljøområdet vurderer, at der med disse arbejder opnås et nødvendigt løft i enkelte bygningers vedligeholdsstand, samt opnås lånegivende energieffektiviseringer.

Økonomi

Der er i budget 2019 afsat 30 mio. kr. til pulje til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme 2019. Der indstilles, at det afsatte rådighedsbeløb på puljen til energirenovering og vedligehold på 25,5 mio. kr. anlægsbevilges til de overfor beskrevne projekter. I det forvaltningen ønsker at igangsætte mange af projekterne hurtigt, indstilles de af projekterne som allerede for nuværende er kvalificeret og i starten af 2019 vil der yderligere præsenteres en indstilling for den resterende pulje.

Økonomien i de enkelte projekter er indledende budgetpriser som er baseret på erfaringspriser og overslag. For vedligeholdelsesprojekter af denne type indregnes en usikkerhed på op til 15 %. For at imødekomme denne usikkerhed er der i de enkelte projekter indregnet uforudseelige omkostninger, tilpassende den forventede risiko for hvert af projekterne.

I forbindelse med videre kvalificering af projekterne og udbud af samme, forventes der således en afvigelse fra de præsenterede budgetpriser. Ved sådanne afvigelser, revideres enten omfang eller kvalitet, hvor det muligt og kan forsvares.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, Magistraten 26. november 2018, Kommunalbestyrelsen 3. december 2018.
PB/SVS

Historik

Indstilling 19. november 2018, pkt. 91:

By- og Miljøområdet indstiller, at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb for i alt 25,5 mio. kr. i 2019 til de i sagen specificerede arbejder, finansieret af puljen til energirenovering og vedligehold af kommunale ejendomme i 2019

Punkt 460: Lukket

81.01.00-A00-1-18

Punkt 461: Lukket

82.06.00-P20-25-16

Punkt 462: Lukket

88.12.00-G01-12-18